Інформація у довіднику подана
станом на 24.11.2026 року
(оновлюється)

ЗМІСТ

Депутати Івано-Франківської обласної ради восьмого демократичного скликання.....2

Керівництво обласної ради 15

Прийом громадян з особистих питань керівництвом обласної ради 16

Президія обласної ради 17

Депутатські фракції в обласній раді.....19

Постійні комісії обласної ради.....21

Виконавчий апарат обласної ради.....25

Керівництво обласної державної адміністрації.....29

Управління, відділи апарату обласної державної адміністрації.....30

Департаменти обласної державної адміністрації 32

Управління обласної державної адміністрації 34

Правоохоронні, судові та військові органи.....37

Інші установи й організації.....39

Комунальні підприємства обласної ради 44

Районні ради……..……47

Територіальні громади 48

Регламент Івано-Франківської обласної ради……52

Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" .....…74

Закон України "Про статус депутатів місцевих рад" 163

ДЕПУТАТИ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ ВОСЬМОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО СКЛИКАННЯ

АТАМАНЮК Олег Юрійович

08.08.1981 року народження, доцент кафедри хірургії післядипломної освіти та урології Івано-Франківського національного медичного університету, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

БАРДЯК Євгенія Мар'янівна

02.11.1983 року народження, викладачка Івано-Франківського національного медичного університету, кандидатка медичних наук, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

БАСАРАБ Сергій Михайлович

01.05.1970 року народження, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

БІЛИК Роман Павлович

24.01.1964 року народження, завідувач дитячого відділення комунального некомерційного підприємства Заболотівської селищної ради "Заболотівська багатопрофільна лікарня", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

БОДНАРЧУК Володимир Дмитрович

16.05.1977 року народження, фізична особа-підприємець, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ПЛАТФОРМА ГРОМАД"

БРИНДАЛЬСЬКИЙ Андрій Петрович

22.09.1993 року народження, фізична особа-підприємець, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

ВАСИЛЬЧУК Віталія Тарасівна

23.01.1989 року народження, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

ВИНОГРАДНИК Тарас Теофілович

23.06.1964 року народження, директор фермерського господарства "ТТВ", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ПЛАТФОРМА ГРОМАД"

ВІТЕНКО Микола Іванович

17.06.1984 року народження, заступник Івано-Франківського міського голови, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ВОЛОШИН Сергій Ярославович

21.10.1985 року народження, директор товариства з обмеженою відповідальністю "Піві медіа", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

ГАНИШ Ольга Іванівна

25.05.1987 року народження, заступник сільського голови з питань діяльності виконавчих органів Пасічнянської сільської ради, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

ГЛАДІЙ Василь Іванович

23.05.1972 року народження, перший заступник голови Івано-Франківської обласної ради восьмого демократичного скликання, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

ГЛИНСЬКИЙ Юрій Степанович

09.04.1982 року народження, керівник секретаріату Івано-Франківської територіальної організації ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

ГОГОЛЬ Ярослава Михайлівна

01.08.1966 року народження, директор товариства з обмеженою відповідальністю "Ярго Плюс", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

ГОЛОВАТЮК Людмила Дмитрівна

31.03.1981 року народження, начальник відділу з питань запобігання та виявлення корупції виконавчого апарату Івано-Франківської обласної ради, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ГОЛОВЧУК Михайло Михайлович

25.09.1959 року народження, радник Івано-Франківського міського голови, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ГОНДУРАК Віталій Федорович

09.06.1977 року народження, директор товариства з обмеженою відповідальністю "Будівельна компанія "МВ Груп", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

ГОРАЛЬ Ліліана Тарасівна

13.12.1967 року народження, професор кафедри фінансів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

ГРИНЕЧКО Мар'яна Валеріївна

12.01.1991 року народження, керівник патронатної служби голови Івано-Франківської обласної ради, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ГРИЦЮК Дмитро Онуфрійович

11.11.1974 року народження, директор приватного підприємства "Стомат-Снятин", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

ГРИЩУК Остап Іванович

08.06.1974 року народження, генеральний директор комунального некомерційного підприємства "Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"

ГУМЕНЮК Олександр Зотович

11.09.1967 року народження, директор приватного підприємства "СА-ВІК", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

ДЕБЕНКО Ігор Богданович

09.01.1987 року народження, генеральний директор Івано-Франківського обласного телебачення "Галичина", від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ДЕПУТОВИЧ Іван Ілліч

29.05.1966 року народження, директор Перегінського ліцею №1 Перегінської селищної ради, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ПЛАТФОРМА ГРОМАД"

ДЗВІНЧУК Дмитро Іванович

18.10.1956 року народження, доктор філософських наук, професор кафедри публічного управління, адміністрування і національної безпеки Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ПЛАТФОРМА ГРОМАД"

ДЬОМІНА Наталія Миколаївна

17.05.1980 року народження, заступник генерального директора комунального некомерційного підприємства "Центр інфекційних захворювань Івано-Франківської обласної ради", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

ДЯКІВ Юрій Миколайович

19.11.1971 року народження, фізична особа-підприємець, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ІВАНІВ Назарій Іванович

17.04.1982 року народження, голова постійної комісії Івано-Франківської обласної ради з питань бюджету, соціально-економічного розвитку та інвестицій, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ПЛАТФОРМА ГРОМАД"

ІВАНОЧКО Михайло Степанович

31.10.1972 року народження, перший заступник Ланчинського сільського голови, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ІВАСИК Василь Васильович

01.01.1964 року народження, головний спеціаліст відділу добору персоналу департаменту управління персоналом Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"

ІВАСЬКІВ Андрій Степанович

08.12.1971 року народження, фізична особа-підприємець, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

КАВА Наталія Михайлівна

02.10.1981 року народження, заступник голови обласної організації ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

КАРП Галина Василівна

11.08.1961 року народження, заступник директора з економіки та фінансів філії "Дністровська ГЕС" ПрАТ "Укргідроенерго", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ПЛАТФОРМА ГРОМАД"

КАЧУР Олег Васильович

01.05.1972 року народження, фізична особа-підприємець, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"

КИЗИМИШИН Назарій Михайлович

31.05.1990 року народження, заступник начальника Богородчанського виробничого управління підземного зберігання газу, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"

КНИШУК Богдан Петрович

10.10.1984 року народження, голова фермерського господарства "КБ", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

КНИШУК Орися Володимирівна

02.07.1964 року народження, голова фермерського господарства "Прометей", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

КНЯЗЕВИЧ Володимир Романович

18.11.1984 року народження, голова фермерського господарства "Бест Беррі", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

КОПИЛЬЧУК Інна Зіновіївна

10.08.1973 року народження, фізична особа-підприємець, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

КОРНЕЛЮК Мирослава Мирославівна

25.05.1971 року народження, заступник начальника управління культури, національностей та релігій Івано-Франківської обласної державної адміністрації, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ПЛАТФОРМА ГРОМАД"

КОРОЛИК Михайло Михайлович

25.11.1986 року народження, керуючий справами Івано-Франківської обласної ради, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

КОРОЛЬ Ольга Мирославівна

19.10.1977 року народження, начальник відділу культури, туризму і зовнішніх зв'язків Бурштинської міської ради, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

КРІЛЬ Мирослав Петрович

08.07.1964 року народження, інспектор з охорони комунального підприємства "Муніципальна інспекція "Добродій", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ПЛАТФОРМА ГРОМАД"

КУЗЬМА Микола Миколайович

24.05.1969 року народження, начальник Івано-Франківського відділу комплексного проектування ДП "Укрдіпродор", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

КУКУРУДЗ Ростислав Степанович

01.10.1966 року народження, директор приватного підприємства "Ростімекс", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

КУШНІР Володимир Степанович

14.07.1983 року народження, фізична особа-підприємець, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

ЛАЩУК Дмитро Васильович

17.08.1973 року народження, фізична особа-підприємець, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

ЛЕВИЦЬКИЙ Олександр Михайлович

28.05.1980 року народження, заступник Івано-Франківського міського голови, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

ЛЕВКОНОВИЧ Надія Михайлівна

23.11.1976 року народження, фізична особа-підприємець, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"

ЛЕНІГЕВИЧ Богдан Васильович

10.03.1973 року народження, заступник директора ТОВ "Обнова-Єврошоп", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

ЛЯХОВИЧ Галина Іванівна

16.01.1966 року народження, директор Івано-Франківського навчально-наукового інституту менеджменту Західноукраїнського національного університету, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"

МАГАЛЬ Володимир Васильович

08.06.1977 року народження, директор товариства з обмеженою відповідальністю "Футбольний клуб "Карпати" (м. Галич), від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

МАЗУР Юрій Йосифович

17.12.1971 року народження, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

МЕЛЬНИЧЕНКО Оксана Михайлівна

23.09.1976 року народження, Державна податкова служба України, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

МЕЛЬНИЧУК Василь Іванович

14.01.1971 року народження, начальник відділу електронного забезпечення виконавчого апарату Івано-Франківської обласної ради, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

МІРУС Антоніна Петрівна

04.09.1983 року народження, начальник відділу юридичного забезпечення та персоналу Поляницької сільської ради Надвірнянського району, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

МОШУРА Роман Богданович

20.06.1982 року народження, фізична особа-підприємець, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

ОЧКУР Ігор Васильович

26.06.1968 року народження, директор компанії Tas Trade Sp. Z.o.o., від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

ПАЛІЙЧУК Микола Васильович

17.08.1971 року народження, заступник голови Івано-Франківської обласної ради восьмого демократичного скликання, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

ПЕРЦОВИЧ Наталія Святославівна

02.12.1979 року народження, фізична особа-підприємець, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

ПЛІС Богдан Богданович

20.03.1982 року народження, директор комунального некомерційного підприємства "Тлумацька центральна міська лікарня" Тлумацької міської ради, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

ПОНАЙДА Олег Володимирович

23.01.1993 року народження, головний спеціаліст відділу розвитку сільських територій та взаємодії зі старостами виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ПРИЙМАК Іван Васильович

10.06.1959 року народження, заступник директора приватного підприємства "Агрофірма "Вільхівці", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

РУДИК Марія Олександрівна

25.04.1979 року народження, заступник директора комунального підприємства обласної ради з питань пошуку та перепоховання жертв воєн, депортацій та репресій тоталітарних режимів "Пам’ять", від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

САВКА Марія Володимирівна

14.01.1963 року народження, віце-президент Івано-Франківської торгово-промислової палати, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"

СЕМЕНЮК Володимир Петрович

25.02.1971 року народження, генеральний директор комунального некомерційного підприємства "Прикарпатський обласний клінічний центр психічного здоров'я Івано-Франківської обласної ради", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ПЛАТФОРМА ГРОМАД"

СИВАК Аріна Володимирівна

01.11.1988 року народження, директор комунального підприємства "Візит-Центр" Галицької міської ради, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"

СИЧ Олександр Максимович

16.07.1964 року народження, голова Івано-Франківської обласної ради восьмого демократичного скликання, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

СІРЕДЖУК Дмитро Дмитрович

13.02.1981 року народження, фізична особа-підприємець, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

СЛОБОДЯН Любомир Ярославович

18.07.1973 року народження, директор Івано-Франківського регіонального центру підвищення кваліфікації, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

ТЕБЕШЕВСЬКА Оксана Степанівна

01.01.1955 року народження, учитель української мови і літератури Голинського ліцею Калуської міської ради, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ТКАЧ Роман Володимирович

22.05.1962 року народження, радник Адвокатського об'єднання "Моріс Груп", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

ТОМЕНЧУК Богдан Михайлович

16.01.1955 року народження, директор Івано-Франківського регіонального центру оцінювання якості освіти, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

ТРИНІВ Ігор Васильович

03.09.1959 року народження, директор Рогатинського державного аграрного коледжу, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ПЛАТФОРМА ГРОМАД"

ФЕДОРИШИН Володимир Євгенійович

29.10.1974 року народження, генеральний директор комунального некомерційного підприємства "Обласний госпіталь ветеранів війни Івано-Франківської обласної ради", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ"

ФЕДОРЦІВ Сергій Іванович

02.01.1977 року народження, штаб-сержант 3 категорії відділення цивільно-військового співробітництва військової частини А7030, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ЧАПЛИНСЬКА Наталія Любомирівна

20.04.1962 року народження, психолог комунального закладу позашкільної освіти Івано-Франківської міської ради "Центр освітніх інновацій", від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ЧЕРНЕВИЙ Юрій Іванович

12.02.1964 року народження, директор Прикарпатського фахового коледжу лісового господарства та туризму, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "БАТЬКІВЩИНА"

ШЕВЧЕНКО Олександр Леонідович

08.04.1971 року народження, фізична особа-підприємець, від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

ШЕВЧУК Ігор Михайлович

05.10.1980 року народження, керуючий справами виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ЩЕРБІЙ Наталія Олегівна

07.05.1990 року народження, доцент кафедри слов'янських мов Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

ЯВОРСЬКИЙ Андрій Михайлович

16.02.1982 року народження, медичний директор комунального некомерційного підприємства "Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"

ЯКИМЧУК Михайло Ігорович

10.03.1984 року народження, заступник директора державного підприємства "ДОРОГИ ПРИКАРПАТТЯ", від ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЗА МАЙБУТНЄ"

ЯЦИШИН Володимир Богданович

21.01.1980 року народження, директор товариства з обмеженою відповідальністю "Рембудкомінвест", від політичної партії "ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СВОБОДА"

КЕРІВНИЦТВО ОБЛАСНОЇ РАДИ

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	№ каб.	Службовий телефон
Голова обласної ради	**СИЧ** Олександр Максимович	502	55-26-16 пр. 55-18-93
Перший заступник голови обласної ради	**ГЛАДІЙ** Василь Іванович	511	55-18-83 пр. 55-22-79
Заступник голови обласної ради	**ПАЛІЙЧУК** Микола Васильович	512	пр. 55-63-11
Керуючий справами обласної ради	**КОРОЛИК** Михайло Михайлович	507	55-21-13
Голова постійної комісії обласної ради з питань бюджету, соціально-економічного розвитку та інвестицій	**ІВАНІВ** Назарій Іванович	509	55-19-38

ПРИЙОМ ГРОМАДЯН З ОСОБИСТИХ ПИТАНЬ КЕРІВНИЦТВОМ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Посада	***Прізвище, ім'я, по батькові керівника***	***Дні прийому***	***Години прийому***
Голова обласної ради	**Сич Олександр Максимович**	3-й понеділок місяця	з 11 год.
Перший заступник голови обласної ради	**Гладій Василь Іванович**	4-й понеділок місяця	з 11 год.
Заступник голови обласної ради	**Палійчук Микола Васильович**	2-й понеділок місяця	з 11 год.

Запис громадян на прийом проводиться за телефоном: **53-02-74**

ПРЕЗИДІЯ ОБЛАСНОЇ РАДИ

1. **Сич** Олександр Максимович – голова обласної ради, голова президії
2. **Гладій** Василь Іванович – перший заступник голови обласної ради, перший заступник голови президії
3. **Палійчук** Микола Васильович – заступник голови обласної ради, заступник голови президії

Члени президії:

4. **Чаплинська** Наталія Любомирівна – голова постійної комісії обласної ради з питань захисту прав учасників і ветеранів АТО/ООС та їхніх сімей
5. **Іванів** Назарій Іванович – голова постійної комісії обласної ради з питань бюджету, соціально-економічного розвитку та інвестицій
6. **Очкур** Ігор Васильович – голова постійної комісії обласної ради з питань комунального майна та житлово-комунального господарства
7. **Басараб** Сергій Михайлович – голова постійної комісії обласної ради з питань екології, раціонального природокористування та розвитку туризму
8. **Гораль** Ліліана Тарасівна – голова постійної комісії обласної ради з питань промисловості, підприємництва, будівництва та дорожнього господарства
9. **Книшук** Орися Володимирівна – голова постійної комісії обласної ради з питань аграрної політики, земельних відносин та розвитку гірських територій
10. **Томенчук** Богдан Михайлович – голова постійної комісії обласної ради з питань освіти, науки, спорту та молодіжної політики
11. **Гринечко** Мар’яна Валеріївна – голова постійної комісії обласної ради з питань культури, духовності та інформаційної політики
12. **Яворський** Андрій Михайлович – голова постійної комісії обласної ради з питань охорони здоров’я та соціальної політики

13. **Виноградник** Тарас Теофілович – голова постійної комісії обласної ради з питань захисту прав людини, законності та правопорядку

14. **Іваськів** Андрій Степанович – голова постійної комісії обласної ради з питань депутатської діяльності, місцевого самоврядування, міжрегіонального та міжнародного співробітництва

15. **Дебенко** Ігор Богданович – голова депутатської фракції Всеукраїнського об'єднання “Свобода” в обласній раді

16. **Кукурудз** Ростислав Степанович – голова депутатської фракції політичної партії “Європейська Солідарність” в обласній раді

17. **Мірус** Антоніна Петрівна – уповноважений представник депутатської фракції політичної партії “За Майбутнє” в обласній раді

18. **Мельничук** Василь Іванович – голова депутатської фракції “Батьківщина” в обласній раді

19. **Дзвінчук** Дмитро Іванович – голова депутатської фракції політичної партії “Всеукраїнське об’єднання “Платформа Громад” в обласній раді

20. **Левконович** Надія Михайлівна – голова депутатської фракції “Слуга Народу” в обласній раді

ДЕПУТАТСЬКІ ФРАКЦІЇ В ОБЛАСНІЙ РАДІ

І. Депутатська фракція Всеукраїнського об'єднання “Свобода”

1. Вітенко Микола Іванович
2. Головатюк Людмила Дмитрівна
3. Головчук Михайло Михайлович
4. Гринечко Мар’яна Валеріївна
5. Дебенко Ігор Богданович
6. Дяків Юрій Миколайович
7. Іваночко Михайло Степанович
8. Копильчук Інна Зіновіївна
9. Королик Михайло Михайлович
10. Понайда Олег Володимирович
11. Рудик Марія Олександрівна
12. Сич Олександр Максимович
13. Тебешевська Оксана Степанівна
14. Федорців Сергій Іванович
15. Чаплинська Наталія Любомирівна
16. Шевчук Ігор Михайлович
17. Щербій Наталія Олегівна
18. Яцишин Володимир Богданович

ІІ. Депутатська фракція політичної партії “Європейська Солідарність”

1. Атаманюк Олег Юрійович
2. Басараб Сергій Михайлович
3. Волошин Сергій Ярославович
4. Глинський Юрій Степанович
5. Гуменюк Олександр Зотович
6. Дьоміна Наталія Миколаївна
7. Князевич Володимир Романович
8. Кукурудз Ростислав Степанович
9. Кушнір Володимир Степанович
10. Магаль Володимир Васильович
11. Мазур Юрії Йосифович
12. Очкур Ігор Васильович
13. Перцович Наталія Святославівна
14. Пліс Богдан Богданович
15. Приймак Іван Васильович
16. Ткач Роман Володимирович
17. Федоришин Володимир Євгенійович

ІІІ. Депутатська фракція політичної партії “За Майбутнє”

1. Білик Роман Павлович
2. Бриндальський Андрій Петрович
3. Васильчук Віталія Тарасівна
4. Ганиш Ольга Іванівна
5. Гондурак Віталій Федорович
6. Гораль Ліліана Тарасівна
7. Король Ольга Мирославівна
8. Лащук Дмитро Васильович
9. Мельниченко Оксана Михайлівна
10. Мірус Антоніна Петрівна
11. Мошура Роман Богданович
12. Палійчук Микола Васильович
13. Сіреджук Дмитро Дмитрович
14. Томенчук Богдан Михайлович
15. Шевченко Олександр Леонідович
16. Якимчук Михайло Ігорович

IV. Депутатська фракція “Батьківщина”

1. Бардяк Євгенія Мар’янівна
2. Гладій Василь Іванович
3. Гоголь Ярослава Михайлівна
4. Грицюк Дмитро Онуфрійович
5. Іваськів Андрій Степанович
6. Кава Наталія Михайлівна
7. Книшук Богдан Петрович
8. Книшук Орися Володимирівна
9. Кузьма Микола Миколайович
10. Левицький Олександр Михайлович
11. Ленігевич Богдан Васильович
12. Мельничук Василь Іванович
13. Слободян Любомир Ярославович
14. Черневий Юрій Іванович

V. Депутатська фракція політичної партії “Всеукраїнське об’єднання “Платформа Громад”

1. Боднарчук Володимир Дмитрович
2. Виноградник Тарас Теофілович
3. Депутович Іван Ілліч
4. Дзвінчук Дмитро Іванович
5. Іванів Назарій Іванович
6. Карп Галина Василівна
7. Корнелюк Мирослава Мирославівна
8. Кріль Мирослав Петрович
9. Семенюк Володимир Петрович
10. Тринів Ігор Васильович

VI. Депутатська фракція “Слуга Народу”

1. Грищук Остап Іванович
2. Івасик Василь Васильович
3. Качур Олег Васильович
4. Кизимишин Назарій Михайлович
5. Левконович Надія Михайлівна
6. Ляхович Галина Іванівна
7. Савка Марія Володимирівна
8. Сивак Аріна Володимирівна
9. Яворський Андрій Михайлович

ПОСТІЙНІ КОМІСІЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

1. Постійна комісія обласної ради з питань захисту прав учасників і ветеранів АТО/ООС та їхніх сімей

1. Чаплинська Наталія Любомирівна – голова комісії
2. Васильчук Віталія Тарасівна – заступник голови комісії
3. Федоришин Володимир Євгенійович – секретар комісії

Члени комісії:
4. Гоголь Ярослава Михайлівна
5. Кріль Мирослав Петрович

2. Постійна комісія обласної ради з питань бюджету, соціально-економічного розвитку та інвестицій

1. Іванів Назарій Іванович – голова комісії
2. Кукурудз Ростислав Степанович – заступник голови комісії
3. Левицький Олександр Михайлович – секретар комісії

Члени комісії:
4. Грицюк Дмитро Онуфрійович
5. Дебенко Ігор Богданович
6. Качур Олег Васильович
7. Королик Михайло Михайлович
8. Мельниченко Оксана Михайлівна
9. Сіреджук Дмитро Дмитрович
10. Ткач Роман Володимирович

3. Постійна комісія обласної ради з питань комунального майна та житлово-комунального господарства

1. Очкур Ігор Васильович – голова комісії
2. Ленігевич Богдан Васильович – заступник голови комісії
3. Федорців Сергій Іванович – секретар комісії

Члени комісії:
4. Атаманюк Олег Юрійович
5. Бриндальський Андрій Петрович
6. Депутович Іван Ілліч
7. Копильчук Інна Зіновіївна
8. Савка Марія Володимирівна

4. Постійна комісія обласної ради з питань екології, раціонального природокористування та розвитку туризму

1. Басараб Сергій Михайлович – голова комісії
2. Якимчук Михайло Ігорович – заступник голови комісії
3. Ляхович Галина Іванівна – секретар комісії

Члени комісії:
4. Бардяк Євгенія Мар'янівна
5. Боднарчук Володимир Дмитрович
6. Гондурак Віталій Федорович
7. Гуменюк Олександр Зотович
8. Книшук Богдан Петрович
9. Мошура Роман Богданович
10. Шевчук Ігор Михайлович
11. Яцишин Володимир Богданович

5. Постійна комісія обласної ради з питань промисловості, підприємництва, будівництва та дорожнього господарства

1. Гораль Ліліана Тарасівна – голова комісії
2. Левконович Надія Михайлівна – заступник голови комісії
3. Кузьма Микола Миколайович – секретар комісії

Члени комісії:
4. Вітенко Микола Іванович
5. Дяків Юрій Миколайович
6. Карп Галина Василівна
7. Король Ольга Мирославівна
8. Кушнір Володимир Степанович
9. Мазур Юрій Йосифович

6. Постійна комісія обласної ради з питань аграрної політики, земельних відносин та розвитку гірських територій

1. Книшук Орися Володимирівна – голова комісії
2. Лащук Дмитро Васильович – заступник голови комісії
3. Приймак Іван Васильович – секретар комісії

Члени комісії:
4. Ганиш Ольга Іванівна
5. Іваночко Михайло Степанович
6. Князевич Володимир Романович
7. Сивак Аріна Володимирівна

7. Постійна комісія обласної ради з питань освіти, науки, спорту та молодіжної політики

1. Томенчук Богдан Михайлович – голова комісії
2. Тринів Ігор Васильович – заступник голови комісії
3. Тебешевська Оксана Степанівна – секретар комісії

Члени комісії:
4. Магаль Володимир Васильович
5. Рудик Марія Олександрівна
6. Черневий Юрій Іванович

8. Постійна комісія обласної ради з питань культури, духовності та інформаційної політики

1. Гринечко Мар'яна Валеріївна – голова комісії
2. Кава Наталія Михайлівна – заступник голови комісії
3. Корнелюк Мирослава Мирославівна – секретар комісії

Член комісії:
4. Перцович Наталія Святославівна

9. Постійна комісія обласної ради з питань охорони здоров'я та соціальної політики

1. Яворський Андрій Михайлович – голова комісії
2. Дьоміна Наталія Миколаївна – заступник голови комісії
3. Білик Роман Павлович – секретар комісії

Члени комісії:
4. Головатюк Людмила Дмитрівна
5. Грищук Остап Іванович
6. Пліс Богдан Богданович
7. Семенюк Володимир Петрович
8. Слободян Любомир Ярославович

10. Постійна комісія обласної ради з питань захисту прав людини, законності та правопорядку

1. Виноградник Тарас Теофілович – голова комісії
2. Понайда Олег Володимирович – заступник голови комісії
3. Мельничук Василь Іванович – секретар комісії

Члени комісії:
4. Глинський Юрій Степанович
5. Івасик Василь Васильович
6. Шевченко Олександр Леонідович

11. Постійна комісія обласної ради з питань депутатської діяльності, місцевого самоврядування, міжрегіонального та міжнародного співробітництва

1. Іваськів Андрій Степанович – голова комісії
2. Щербій Наталія Олегівна – заступник голови комісії
3. Волошин Сергій Ярославович – секретар комісії

Члени комісії:
4. Головчук Михайло Михайлович
5. Дзвінчук Дмитро Іванович
6. Кизимишин Назарій Михайлович
7. Мірус Антоніна Петрівна

ВИКОНАВЧИЙ АПАРАТ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	№ каб.	Службовий телефон
Керуючий справами обласної ради	**КОРОЛИК** Михайло Михайлович	507	55-21-13
	Патронатна служба		
Керівник служби	**ГРИНЕЧКО** Мар'яна Валеріївна	506	55-22-58
Радник	**СЕХ** Дарина Андріївна	505	55-20-76
Радник	**ВАЦЕБА** Тарас Миколайович	625	
Радник	**КРУЛІКОВСЬКИЙ** Сергій Романович	533	
	Відділ організаційної роботи		
Заступник керуючого справами обласної ради, начальник відділу	**РОМАНІВ** Любов Василівна	526	78-42-15
Заступник начальника відділу	**ВАНЬ** Марія Анатоліївна	526	78-42-15
Консультант	**ЗОРІЙ** Наталія Юріївна	535	55-22-49
Консультант	**ДМИТРУК** Андрій Васильович	652	75-80-34
	Відділ з питань правового забезпечення та роботи з персоналом		
Начальник відділу	**МЛИНИСЬКА** Лілія Василівна	528	55-20-88
Заступник начальника відділу	**ДМИТРУК** Дмитро Васильович	528	55-19-22
Консультант	**МАРИЧ** Надія Юріївна	534	55-22-97
Консультант	**ПРИМИЧ** Юлія Володимирівна	532	55-21-13
Консультант	**МАКОЙДА** Антон Юрійович	653	

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	№ каб.	Службовий телефон
Відділ електронного забезпечення			
Начальник відділу	**МЕЛЬНИЧУК** Василь Іванович	514	55-64-92
Заступник начальника відділу	**МОРГУЛЕЦЬ** Олександр Михайлович	527	55-65-32
Консультант	**ПЕЦА-ДОВБУШ** Віра Іванівна	529	55-64-92
Відділ документального забезпечення			
Начальник відділу	**ЧОРНІЙ** Олександра Петрівна	504	53-15-35
Заступник начальника відділу	**ДАНИЛІВ** Ольга Богданівна	530	55-60-08
Консультант	**ПИЦИК** Оксана Мирославівна	503	55-64-95
Консультант	**КУБІК** Галина Юріївна	530	55-60-08
Консультант	**ЦЮП'ЯК** Леся Ігорівна	529	53-02-74
Відділ з питань бухгалтерського обліку та матеріально-технічного забезпечення			
Начальник відділу, головний бухгалтер	**ГУМЕНЯК** Марія Антонівна	531	55-22-46
Заступник начальника відділу	**ГУРГУЛА** Наталія Михайлівна	531	55-22-46
Заступник начальника відділу	**ДЖУМАН** Ігор Олегович	533	55-22-46
Консультант	**ГАЛІПЧАК** Ольга Василівна	510	55-22-79
Консультант	**СТЕФАНОВИЧ** Ольга Едуардівна	510	55-63-11

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	№ каб.	Службовий телефон
Відділ з питань міжнародної, міжрегіональної співпраці та проєктного менеджменту			
Начальник відділу	**ЦИМБАЛЮК** Юрій Володимирович	626	55-19-27
Заступник начальника відділу	**ГАСЮК** Наталія Петрівна	625	55-19-27
Консультант	**ГРАБАС** Мар'яна Іванівна	628	55-19-27
Консультант	**ПІДГАЄЦЬКА** Мар'яна Володимирівна	628	55-19-27
Відділ з питань запобігання та виявлення корупції			
Начальник відділу	**ГОЛОВАТЮК** Людмила Дмитрівна	505	55-20-76
Управління з питань земельних і лісових ресурсів та раціонального природокористування			
Начальник управління	**РОШКО** Юрій Юрійович	653	75-80-73
Відділ з питань земельних ресурсів			
Начальник відділу	**КЛИМ'ЮК** Тарас Васильович	653	75-80-73
Заступник начальника відділу	**СТЕФУРАК** Андрій Васильович	653	75-80-73
Консультант	**ЯКІМИШИН** Віталій Васильович	652	75-80-34
Відділ з питань лісових ресурсів та раціонального природокористування			
Начальник відділу	**ОЛІЙНИК** Олег Богданович	652	75-80-34
Заступник начальника відділу		652	75-80-34
Консультант	**ДАШАВЕЦЬ** Роман Степанович	653	75-80-34

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	№ каб.	Службовий телефон
Управління з питань бюджету та контролю за виконанням делегованих повноважень			
Начальник управління	**КОСАРЕВИЧ** Назар Богданович	627	55-26-64
Відділ з питань бюджету			
Начальник відділу	**МИКИТИН** Роман Миронович	627	55-26-64
Заступник начальника відділу	**ВОДВУД** Світлана Василівна	501	55-18-93
Консультант	**ГРИГОРОВИЧ** Анна Петрівна	508	55-21-13
Відділ з питань делегованих повноважень та обласних програм			
Начальник відділу	**ФЕДОРЧУК** Наталія Михайлівна	647	55-64-85
Заступник начальника відділу	**ШЕВЧУК** Олександр Дмитрович	647	55-64-85
Консультант	**МОГИЛЕВИЧ** Єва Любомирівна	508	55-21-13
Управління з питань майна спільної власності територіальних громад області			
Начальник управління	**ДАНИШ** Василь Степанович	650	55-26-80
Заступник начальника управління	**ГРИЦКІВ** Марія Іванівна	651	55-21-33
Заступник начальника управління	**ДЕБЕНКО** Вікторія Ігорівна	651	55-21-33
Начальник відділу оренди та розпорядження комунальним майном	**КОРОЛЬ** Уляна Миколаївна	651	55-21-33
Начальник відділу фінансово-бухгалтерського обліку та звітності, головний бухгалтер	**ЛЕВИК** Любов Василівна	655	55-19-81

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	№ каб.	Службовий телефон
Консультант	**ХОЛОДЕНКО** Кирило Леонідович	654	55-23-08
Консультант	**ГРОМОВА** Наталія Богданівна	654	55-23-08
Консультант	**ВОЛЬЧЕНКО** Дмитро Олександрович	654	55-23-08

КЕРІВНИЦТВО
ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Голова обласної державної адміністрації	**ОНИЩУК** Світлана Василівна	55-22-91 пр. 55-20-07
Перший заступник голови	**ІЛЬЧИШИН** Віталій Васильович	55-21-77 пр. 55-65-59
Заступник голови	**БАБАНІН** Володимир Олександрович	пр. 55-65-66
Заступник голови	**СІРКО** Людмила Іванівна	пр. 55-18-62
Заступник голови	**СОЗОНИК** Вадим Васильович	пр. 55-20-35
Заступник голови	**МАНДАР** Ігор Богданович	пр. 55-65-66 55-18-61
Заступник голови	**РУСИН** Андрій Петрович	пр. 55-65-66
Керівник апарату	**ЛЮКЛЯН** Маріанна Богданівна	55-19-36

УПРАВЛІННЯ, ВІДДІЛИ АПАРАТУ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Заступник керівника апарату	**ГЕРАСИМЧУК** Наталія Михайлівна	55-20-07
Відділ забезпечення діяльності керівництва облдержадміністрації		
Начальник відділу	**ВОЄДЧУК** Іванна Олександрівна	55-20-07
Управління організаційної роботи		
Заступник керівника апарату – начальник управління	**ЗРАЙКО** Олеся Іванівна	55-19-36
Управління документального забезпечення		
Начальник управління	**ЩЕРБАТЮК** Оксана Степанівна	55-22-13
Відділ контролю		
Начальник відділу	**КЕРСЬКА** Марина Володимирівна	55-22-78
Відділ планування діяльності та аналітично-організаційної роботи		
Начальник відділу		55-23-02
Відділ роботи з розпорядчими документами		
Начальник відділу	**ЗЕЛІНСЬКА** Наталія Михайлівна	55-60-81
Відділ реєстрації та обліку кореспонденції		
Начальник відділу	**КАЧЕРОВСЬКА Галина Тадеївна**	55-19-85
Відділ роботи зі зверненнями громадян		
В.о. начальника відділу	**ЛАЗАРЕНКО** Світлана Олегівна	55-25-50
Відділ адміністрування Державного реєстру виборців		
Начальник відділу	**САМАНІВ** Мирослава Михайлівна	55-23-55
Відділ управління персоналом		
Начальник відділу	**ЛОГУШ** Микола Карпович	55-22-38

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Відділ взаємодії з місцевими органами влади та структурами державного управління		
Начальник відділу	**ПЕТРЕНКО** Марія Юріївна	55-23-02
Відділ фінансового забезпечення		
Начальник відділу, головний бухгалтер	**КІНДРАТ** Галина Михайлівна	55-25-89
Відділ мобілізаційної роботи		
Начальник відділу	**АДАМЧУК** Ігор Григорович	55-18-40
Сектор з питань запобігання та виявлення корупції		
Завідувач сектору	**ХАНЕНКІВ** Ольга Михайлівна	55-19-85
Сектор з режимно-секретної роботи		
Завідувач сектору	**ЄДГАРОВА** Тетяна Леонідівна	55-26-08
Сектор нагород		
Завідувач сектору	**МОСІЙЧУК** Любов Василівна	55-26-08

ДЕПАРТАМЕНТИ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури		
Директор департаменту	**ПОДОШВА** Сергій Валерійович	55-64-17
Заступник директора департаменту – начальник управління з питань супроводу галузевих програм та управління майном		55-26-10
Департамент фінансів		
Директор департаменту	**КУЧМА** Наталія Дмитрівна	55-22-75 факс 55-21-14
Заступник директора департаменту	**СОКОЛИК** Світлана Панасівна	55-19-94
Заступник директора департаменту – начальник управління доходів, фінансів виробничої сфери та інформаційного забезпечення		55-22-05
Департамент агропромислового розвитку		
Директор департаменту	**ХАМЧИЧ** Алла Олександрівна	55-20-67 пр. 55-22-09 факс 55-22-85
Заступник директора департаменту	**ТОРГАН** Руслан Іванович	55-22-09
Департамент освіти і науки		
Директор департаменту	**КІМАКОВИЧ** Віктор Євстахійович	55-22-72
Заступника директора – начальник управління освіти і науки	**ГАВРИЛЮК** Ігор Олегович	55-65-78
Заступник директора департаменту		55-22-25

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Департамент розвитку громад, територій, дорожнього, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури		
Директор департаменту	**ДУНИЧ** Роман Васильович	55-22-10 факс 55-20-39
Заступник директора департаменту		55-22-10 факс 55-20-39
Департамент охорони здоров'я		
Директор департаменту	**БОЙЧУК** Олександра Григорівна	55-20-14 факс 55-19-01
Заступник директора департаменту – начальник управління організації медичної допомоги населенню та медицини катастроф	**ДЗЬОМБАК** Володимир Богданович	55-20-14
Заступник директора департаменту – начальник управління ресурсного і кадрового забезпечення, моніторингу та супроводу державних програм	**ПАВЛІВ** Ігор Романович	55-20-14
Департамент соціальної політики вул. Л. Курбаса, 2, м. Івано-Франківськ, 76018		
Директор департаменту	**ЛЕМЧАК** Володимир Олексійович	75-24-67 факс 50-30-82
Заступник директора департаменту	**МИРОНЮК** Уляна Григорівна	50-30-80
Заступник директора департаменту – начальник управління соціального захисту населення	**СЕНИК** Галина Степанівна	53-51-00
Департамент міжнародного співробітництва та євроінтеграції громад		
Директор департаменту	**ЗРАЙКО** Олександр Григорович	55-20-42
Заступник директора департаменту – начальник управління євроінтеграції громад і туризму	**МАКОТА** Галина Зенонівна	55-19-25

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Заступник директора департаменту – начальник управління міжнародного співробітництва	**КРЕХОВИЧ** Лілія Леонідівна	55-20-42
Департамент ресурсного забезпечення та управління майном		
Директор департаменту	**БІТКІВСЬКИЙ** Микола Дмитрович	55-22-30 факс 55-65-23
Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами		
Директор департаменту	**ШКРІБЛЯК** Дмитро Іванович	78-43-07
Заступник директора департаменту	**СЕМКІВ** Віталій Петрович	55-19-25

УПРАВЛІННЯ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю		
Начальник управління	**САВЧУК** Оксана Ігорівна	пр. 55-22-95
Заступник начальника управління – начальник відділу зв'язків з громадськістю		55-22-95
Управління культури, національностей та релігій		
Начальник управління	**ТРОЩУК-ШКРОМИДА** Уляна Вікторівна	55-18-66 факс 55-63-90
Заступник начальника управління	**КОРНЕЛЮК** Мирослава Мирославівна	55-22-01
Заступник начальника управління – начальник відділу у справах національностей та релігій	**ЛАПКА** Тетяна Миколаївна	55-26-61
Управління спорту та молодіжної політики		
Начальник управління	**ЛИСЕЙКО** Костянтин Володимирович	пр. 55-18-85 55-19-51
Заступник начальника управління – начальник відділу спортивно-масової роботи, розвитку олімпійських та неолімпійських видів спорту	**КРИС** Віктор Миколайович	55-18-85
Управління екології та природних ресурсів вул. Сахарова, 23а, м. Івано-Франківськ, 76018		
Начальник управлі ня	**ПЛІХТЯК** Андрій Дмитрович	55-61-50
Заступник начальника управління	**ГУМЕНЯК** Ольга Миколаївна	55-61-50

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Управління з питань ветеранської політики		
вул. Л. Курбаса, 2, м. Івано-Франківськ, 76018		
В.о. начальника управління	**ТАРАС** Мстислав Ярославович	
Управління цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації		
Начальник управління	**ФІНЯК** Ігор Ярославович	55-19-20
Юридичний департамент		
В.о. директора департаменту	**ЛАВРИНОВИЧ** Ростислав Михайлович	55-22-11
Заступник директора департаменту – начальник управління загального правового забезпечення		55-22-11
Заступник директора департаменту – начальник управління земельно-правових відносин		55-64-20
Служба у справах дітей облдержадміністрації		
Начальник служби	**ЄВЧУК** Марія Михайлівна	55-25-22
Заступник начальника служби		55-25-22
Державний архів області		
вул. Сагайдачного, 42а, м. Івано-Франківськ, 76007		
В.о. директора архіву	**ХАРУК** Любомир Степанович	54-90-77
Заступник директора – начальник відділу використання інформації документів		56-38-16
Заступник директора – начальник відділу організаційно-аналітичної та режимно-секретної роботи		56-59-87

ПРАВООХОРОННІ, СУДОВІ ТА ВІЙСЬКОВІ ОРГАНИ

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Івано-Франківська обласна прокуратура		
вул. Грюнвальдська, 11, м. Івано-Франківськ, 76018		
Керівник прокуратури	**ВОЙТЕНКО** Антон Борисович	75-11-59 факс 55-24-09
Головне управління Національної поліції в Івано-Франківській області		
вул. Сахарова, 15, м. Івано-Франківськ, 76018		
Начальник головного управління	**ІВАЩЕНКО** Роман Борисович	79-27-85 55-23-93 75-06-45 (ч)
Управління Служби безпеки України в Івано-Франківській області		
вул. Сахарова, 15, м. Івано-Франківськ, 76018		
Начальник управління	**НАЗАРУК** Віктор Вікторович	59-03-90 59-00-33 факс 52-00-41
Управління Державної міграційної служби в Івано-Франківській області		
вул. Академіка Гнатюка, 29, м. Івано-Франківськ, 76010		
Начальник управління		55-31-12 55-23-80
Південно-західне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Івано-Франківськ)		
вул. Грюнвальдська, 11, м. Івано-Франківськ, 76018		
Начальник міжрегіонального управління	**ВАСИЛЬЧУК** Вікторія Олександрівна	75-06-51
Івано-Франківський апеляційний суд		
вул. Грюнвальдська, 11, м. Івано-Франківськ, 76018		
Голова суду	**ДЕВЛЯШЕВСЬКИЙ** Віталій Анатолійович	53-33-14 пр. 75-02-38
Господарський суд області		
вул. Грушевського, 32, м. Івано-Франківськ, 76018		
Голова суду	**ШКІНДЕР** Павло Анатолійович	пр. 2-57-62 факс 55-94-88
Івано-Франківський окружний адміністративний суд		
вул. Незалежності, 46, м. Івано-Франківськ, 76018		
Голова суду	**ТИМОЩУК** Остап Любомирович	пр./факс 78-42-88

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон

Територіальне управління Державної судової адміністрації України в Івано-Франківській області

вул. Грюнвальдська, 11, м.Івано-Франківськ, 76018

Начальник управління	**ОЛІЯР**	77-88-00
	Володимир Іванович	факс 53-91-34

Івано-Франківський обласний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки

вул. Довженка, 21, м.Івано-Франківськ, 76018

Начальник	**МАМАЙЧУК**	57-27-59
	Євген Володимирович	55-55-73

Військова частина 1241 Національної Гвардії України

вул. В. Чорновола, 161, м. Івано-Франківськ, 76005

Командир військової частини	**ЛІНЕВСЬКИЙ** Вадим Васильович	75-77-39

Управління Держспецзв'язку в Івано-Франківській області

вул. Сахарова, 14б, м. Івано-Франківськ, 76018

Начальник управління	**СЕНЬКІВ**	73-15-13
	Володимир Степанович	59-00-10
		52-27-40 (ч)

ІНШІ УСТАНОВИ Й ОРГАНІЗАЦІЇ

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Івано-Франківський регіональний центр підвищення кваліфікації		
вул. Незалежності, 46, м. Івано-Франківськ, 76018		
Директор центру	**СЛОБОДЯН** Любомир Ярославович	77-57-09
Головне управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій в Івано-Франківській області		
вул. І.Франка, 6, м. Івано-Франківськ, 76018		
Т.в.о. начальника управління	**ПЛАХОТНІЙ** Антон Юрійович	53-78-55 59-65-07
Головне управління ДПС в Івано-Франківській області		
вул. Незалежності, 20, м. Івано-Франківськ, 76018		
Начальник головного управління	**ЯЦИШИН** Віктор Антонович	77-19-00 77-19-10
Управління Західного офісу Державної аудиторської служби в області		
вул. Василіянок, 48, м. Івано-франківськ, 76018		
Начальник управління	**ГРИЦАК** Богдан Олексійович	55-20-23
Головне управління Державної казначейської служби України в області		
вул. Дністровська, 14, м. Івано-Франківськ, 76018		
Начальник головного управління	**СМАЧИЛО** Віра Степанівна	55-97-02 55-97-13 факс 55-97-46
Регіональне відділення Фонду державного майна України по Івано-Франківській, Чернівецькій та Тернопільській областях		
вул. Василіянок, 48, м. Івано-Франківськ, 76019		
Начальник відділення	**СОЛОНИНА** Володимир Федорович	т./факс 75-23-67
Головне управління Пенсійного фонду України в області		
вул. Січових Стрільців, 15, м. Івано-Франківськ, 76018		
Начальник головного управління	**ПАНАС** Зоряна Миколаївна	53-79-81 53-79-90
Головне управління статистики в Івано-Франківській області		
вул. Василіянок, 6, м. Івано-Франківськ, 76018		
Начальник головного управління	**БЛІННІКОВА** Олена Володимирівна	75-24-77 79-20-41

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон

Головне управління Держгеокадастру в Івано-Франківській області

вул. Академіка Сахарова, 34, м. Івано-Франківськ, 76014

Начальник головного управління	**КАПУСНЯК** Михайло Михайлович	т./факс 78-93-90 52-24-14

Івано-Франківський відділ контролю (нагляду) за безпекою на транспорті Укртрансбезпеки

вул. Тополина, 3, м. Івано-Франківськ, 76492

Т.в.о. начальника управління	**КІШТУЛИНЕЦЬ** Радіон Володимирович	55-43-93 78-74-43

Управління Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Івано-Франківській області

м. Івано-Франківськ – 8, А/С 97, 76008

Т.в.о. начальника управління	**ЯНКОВЕЦЬКИЙ** Едуард Михайлович	78-64-95

Південно-західне міжрегіональне управління Державної служби з питань праці

вул. Незалежності, 67, м. Івано-Франківськ, 76018

Начальник управління	**САГАЙДАК** Богдан Степанович	пр. 75-22-29 факс 55-26-15

Західне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства

Відділ лісового та мисливського господарства в Івано-Франківській області

вул. Грушевського, 31, м. Івано-Франківськ, 76018

Заступник начальника управління, начальник відділу	**ПОЦІХОВИЧ** Роман Іванович	пр. 55-22-59 факс 55-20-54

Дністровське басейнове управління водних ресурсів

вул. Сахарова, 23а, м. Івано-Франківськ, 76014

В.о.начальника управління	**ХОДАКОВСЬКИЙ** Юрій Євгенович	52-31-42 52-31-51

Державна екологічна інспекція Карпатського округу

вул. Сахарова, 23а, м. Івано-Франківськ, 76014

Начальник інспекції	**ГАЄВСЬКИЙ** Сергій Броніславович	72-22-45 72-00-98

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Головне управління Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області		
вул. Берегова, 24, м. Івано-Франківськ, 76019		
Начальник головного управління	**ГУРСЬКИЙ** Роман Йосипович	51-13-89
Обласна рада профспілок Івано-Франківської області		
пл. Міцкевича, 4, м. Івано-Франківськ, 76018		
Голова ради	**УЄВИЧ** Ігор Євгенійович	53-44-09 2-44-09
Обком профспілки працівників державних установ		
вул. Грушевського, 21, м. Івано-Франківськ, 76004		
Голова обкому	**ГУШПІТ** Ніна Никифорівна	75-80-17
АТ "Прикарпаттяобленерго"		
вул. Індустріальна, 34, м. Івано-Франківськ, 76014		
В.о. голови правління	**КОСТЮК** Василь Васильович	52-09-21 факс 53-39-38
ПАТ "Івано-Франківськгаз"		
вул. Ленкавського, 20, м. Івано-Франківськ, 76010		
Голова правління	**ЧУДНОВ** Василь Васильович	50-16-22 факс 50-16-02
Відокремлений виробничо-структурний підрозділ "Івано-Франківська дирекція залізничних перевезень" регіональна філія "Львівська залізниця" ПАТ "Укрзалізниця"		
вул. Привокзальна, 15, м. Івано-Франківськ, 76018		
Начальник дирекції	**ЗАГАЛЮК** Володимир Ярославович	59-33-10 т./факс 2-53-13

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон

Івано-Франківська філія ПАТ "Укртелеком"

вул. Сахарова, 32, м. Івано-Франківськ, 76014

Директор	**ГАЛУШКА**	пр. 52-36-52
	Олексій Анатолійович	факс 52-36-16

Івано-Франківська дирекція Українського державного підприємства поштового зв'язку "Укрпошта"

вул. Незалежності, 6, м. Івано-Франківськ, 76018

В.о. директора	**БІЖИК**	пр. 3-04-63
	Тарас Ярославович	факс 3-22-98

Служба відновлення та розвитку інфраструктури в Івано-Франківській області

вул. Є. Петрушевича, 1, м. Івано-Франківськ, 76018

Начальник служби	**БОЙКОВСЬКИЙ**	72-22-00
	Іван Богданович	факс 72-22-28

Обласний центр зайнятості

вул. Деповська, 89а, м. Івано-Франківськ, 76002

Директор центру	**ЦИМБАЛЮК**	75-56-70
	Василь Дмитрович	факс 75-56-14

ДП "Івано-Франківськстандартметрологія"

вул. Вовчинецька, 127, м. Івано-Франківськ, 76007

Генеральний директор	**МАЛІСЕВИЧ**	6-68-84
	Віталій Васильович	3-02-00

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, 76018

Ректор	**ЧУДИК**	4-22-64
	Ігор Іванович	4-21-39

Карпатський національний університет ім. В.Стефаника

вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, 76018

Ректора	**ЯКУБІВ**	75-23-51
	Валентина Михайлівна	факс 53-15-74

Івано-Франківський національний медичний університет

вул. Галицька, 2, м. Івано-Франківськ, 76018

Ректор	**ЯЦИШИН**	2-42-95
	Роман Іванович	78-41-94

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон

Івано-Франківський обласний центр соціальних служб

вул. Грушевського, 21, м. Івано-Франківськ, 76004

Директор	**МИКИТЮК**	53-10-04
	Ростислав Степанович	2-35-64

Івано-Франківське регіональне відділення Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування "Асоціація міст України"

вул. Грушевського, 21, каб.669, м. Івано-Франківськ, 76004

Виконавчий директор	**СТЕФАНЧУК**	55-31-54
	Юрій Дмитрович	

Обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі

вул. С. Бандери, 77, м. Івано-Франківськ, 76014

Голова фонду	**ГАВРИЛКО**	78-94-20
	Тарас Йосипович	78-94-21

КОМУНАЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА ОБЛАСНОЇ РАДИ

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Івано-Франківське обласне комунальне агролісогосподарське підприємство "Івано-Франківськоблагроліс"		
вул. Василіянок, 62а, м. Івано-Франківськ, 76019		
Голова ліквідаційної комісії	**ПАСТУЩИН** Богдан Володимирович	4-33-69
Обласне комунальне підприємство "Івано-Франківське обласне бюро технічної інвентаризації		
вул. С. Бандери, 77, м. Івано-Франківськ, 76014		
Начальник	**БЕГЕЙ** Василь Амброзійович	52-61-60
Автопідприємство Івано-Франківської обласної ради		
вул. Максимовича, 5, м. Івано-Франківськ, 76007		
Директор	**ПИЛЮК** Руслан Іванович	50-05-60
Комунальне підприємство обласної ради з питань пошуку та перепоховання жертв воєн, депортацій та репресій тоталітарних режимів "Пам'ять"		
вул. С. Бандери, 77, м. Івано-Франківськ, 76014		
Директор	**ТИМКІВ** Василь Васильович	
Комунальне підприємство Івано-Франківської обласної ради з експлуатації майна		
вул. Грушевського, 21, м. Івано-Франківськ, 76004		
Директор	**КОСТИШИН** Віталій Іванович	55-21-10
Обласне комунальне підприємство Івано-Франківської обласної ради "Дністровський регіональний ландшафтний парк імені Сергія Дідича "		
вул. Данила Галицького, 5, м. Тлумач, 78001		
В.о. директора	**ДМИТРАШ-ВАЦЕБА** Ірина Ігорівна	

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон

Івано-Франківське обласне телебачення "Галичина"

вул. Грушевського, 21, м. Івано-Франківськ, 76004

Генеральний директор	**ДЕБЕНКО** Ігор Богданович	75-80-50 53-44-76

Комунальне підприємство Івано-Франківської обласної ради "БУДІНВЕСТ"

вул. С. Бандери, 77, м. Івано-Франківськ, 76014

Директор	**ОРЛОВСЬКА** Зоряна Степанівна	

Івано-Франківський обласний навчально-курсовий комбінат житлово-комунального господарства

вул. С. Бандери, 77, м. Івано-Франківськ, 76014

Директор	**СЕНІВ** Василь Іванович	78-92-46

Комунальне підприємство Івано-Франківської обласної ради "Централізована закупівельна організація Івано-Франківської обласної ради"

вул. Василіянок, 62А, м. Івано-Франківськ, 76019

В.о. директора	**ЮРКЕВИЧ** Володимир Михайлович	

Комунальне підприємство Івано-Франківської обласної ради " Про-Експерт "

вул. С. Бандери, 77, м. Івано-Франківськ, 76014

В.о. директора	**СЕМОТЮК** Василь Васильович	

Комунальне підприємство "Богородчанський спеціалізований агролісгосп Івано-Франківської обласної ради"

вул. Петраша, 8А, селище Богородчани

Директор	**СЕМЧУК** Віталій Миколайович	

Комунальне підприємство "Долинський спеціалізований агролісгосп Івано-Франківської обласної ради"

вул. Міцкевича, 10, місто Долина, Калуський район

В. о. директора	**СТАСЕВИЧ** Василь Михайлович	

Посада	Прізвище, ім’я, по батькові	Службовий телефон

Комунальне підприємство “Коломийський спеціалізований агролісгосп Івано-Франківської обласної ради”

вул. Сагайдачного, 3, село Воскресинці, Коломийський район

Директор	**ІВАНІВ** Тарас Володимирович

СПИСОК ТЕЛЕФОНІВ
голів районних рад

Назва районної ради	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Верховинська 0-232	**Філипчук** Юрій Юрійович	2-23-24
Івано-Франківська	**Попович** Василь Борисович	
Калуська 0-272	**Лаврів** Михайло Миколайович	6-03-69
Коломийська 0-233	**Угрин** Іван Михайлович	4-70-31
Косівська 0-278	**Думітрак** Ганна Іванівна	2-46-30
Надвірнянська 0-275	**Кеніз** Олександр Володимирович	2-24-52

СПИСОК ТЕЛЕФОНІВ
голів територіальних громад

Назва ТГ	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Білоберізька сільська 0-232	**Іванюк** Дмитро Іванович	3-45-24
Більшівцівська селищна 0-231	**Саноцький** Василь Павлович	6-17-72
Богородчанська селищна 0-271	**Заремба** Ростислав Дмитрович	2-24-73, 2-33-43
Болехівська міська 0-237	**Яцинин** Іван Васильович	3-42-52
Брошнів-Осадська селищна 0-274	**Манорик** Тарас Степанович	4-65-47 4-63-89
Букачівська селищна 0-235	**Вітер-Любевич** Олександра Іванівна	4-11-25, 4-11-44
Бурштинська міська 0-238	**Андрієшин** Василь Михайлович	4-49-36
Вигодська селищна 0-277	**Мацалак** Микола Миколайович	6-12-44
Войнилівська селищна 0-272	**Масляк** Мар'яна Романівна	9-62-33
Ворохтянська селищна 0-234	**Дзем'юк** Олег Михайлович	4-19-10 4-14-55
Верхнянська сільська 0-272	**Маліборський** Михайло Богданович	9-38-03 9-35-23
Верховинська селищна 0-232	**Мицканюк** Василь Миколайович	2 11 56, 2 14 48
Витвицька сільська 0-277	**Ільницький** Василь Якович	3-53-41
Галицька міська 0-231	**Кантор** Олег Михайлович	2-13-32

Назва ТГ	Прізвище, ім’я, по батькові	Службовий телефон
Гвіздецька селищна 0-233	**Дяків** Михайло Петрович	6-12-75
Городенківська міська 0-230	**Кобилянський** Богдан Миколайович	2-24-08
Делятинська селищна 0-275	**Клим'юк** Богдан Богданович	4-33-71
Дзвиняцька сільська 0-271	**Вітюк** Ганна Ярославівна	3-03-44 3-02-48
Долинська міська 0-277	**Дирів** Іван Ярославович	2-70-30 2-70-35
Дубівська сільська 0-274	**Мухар** Олександр Євгенович	3-95-80
Дубовецька сільська 0-231	**Андрусяк** Павло Васильович	3-14-48
Єзупільска селищна 0-236	**Лукашевич** Ігор Ігорович	5-12-16
Заболотівська селищна 0-276	**Маліборський** Петро Васильович	4-35-78 4-36-12
Загвіздянська сільська 0-236	**Ружанський** Володимир Васильович	4-42-38
Зеленська сільська 0-232	**Феркаляк** Володимир Михайлович	3-31-40
Івано-Франківська міська 0342	**Марцінків** Руслан Романович	55-65-15
Калуська міська 0-272	**Найда** Андрій Михайлович	6-28-01 6-28-29
Коломийська міська 0-233	**Станіславський** Богдан Миколайович	5-07-60
Коршівська сільська 0-233	**Савчук** Ярослав Богданович	6-64-48 6-65-58
Косівська міська 0-278	**Плосконос** Юрій Олександрович	2-48-32 2-12-56
Космацька сільська 0-278	**Мохначук** Дмитро Васильович	5-77-21

Назва ТГ	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Кутська селищна 0-278	**Павлюк** Дмитро Михайлович	4-53-03
Ланчинська селищна 0-235	**Данилюк** Надія Романівна	3-26-34 3-22-49
Лисецька селищна 0-236	**Лущак** Анатолій Романович	4-11-53
Матеївецька сільська 0-233	**Веселовський** Любомир Михайлович	9-23-59
Надвірнянська міська 0-275	**Андрійович** Зіновій Мирославович	2-30-24, 2-23-05
Нижньовербізька сільська 0-233	**М'якущак** Ярослав Юрійович	9-62-09
Новицька сільська 0-272	**Дадяк** Богдан Іванович	6-49-44
Обертинська селищна 0-279	**Хамут** Віктор Броніславович	4-33-31
Олешанська сільська 0-279	**Двояк** Богдан Володимирович	6-35-40
Отинійська селищна 0-233	**Савчук** Олег Іванович	6-25-56
Пасічнянська сільська 0-275	**Гунда** Андрій Олексійович	6-73-18
Перегінська селищна 0-274	**Люклян** Ірина Богданівна	9-83-79
Перерісльянська сільська 0-275	**Молдавчук** Володимир Іванович	6-44-95
Печеніжинська селищна 0-233	**Довірак** Ігор Васильович	6-43-33 6-45-40
Підгайчиківська сільська 0-233	**Мартинюк** Ігор Петрович	6-52-84

Назва ТГ	Прізвище, ім'я, по батькові	Службовий телефон
Поляницька сільська 0-234	**Поляк** Микола Миколайович	3-72-40
П'ядицька сільська 0-233	**Гайдейчук** Петро Петрович	9-72-24
Рогатинська міська 0-235	**Насалик** Сергій Степанович	2-23-60
Рожнівська сільська 0-278	**Радиш** Сергій Васильович	2-61-38 2-62-22
Рожнятівська селищна 0-274	**Рибчак** Василь Ярославович	2-05-32
Снятинська міська 0-276	**Шумко** Анатолій Богданович	2-11-70, 2-51-12
Солотвинська селищна 0-271	**Мандзюк** Василь Михайлович секретар	4-13-38, 4-15-04
Спаська сільська 0-274	**Медвідь** Микола Петрович	2-00-65
Старобогородчансь-ка сільська 0-271	**Петришин** Володимир Ярославович	5-17-00 5-12-31
Тисменицька міська 0-236	**Градюк** Тетяна Володимирівна	2-43-36 2-41-75
Тлумацька міська 0-279	**Петрук** Ігор Андрійович	2-20-74
Угринівська сільська 0-342	**Вівчаренко** Мирослав Васильович	58-60-36 58-60-38
Чернелицька селищна 0-230	**Скрип'юк** Іван Миколайович	5-52-22
Яблунівська селищна 0-278	**Коваль** Юрій Миколайович	3-61-32
Ямницька сільська 0-236	**Крутий** Роман Анатолійович	5-32-86
Яремчанська міська 0-234	**Мироняк** Андрій Іванович	2-30-07, 2-22-79

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення обласної ради
від 23.12.2020. № 10-2/2020
(зі змінами
від 19.02.2021 № 74-4/2021,
від 12.11.2021 № 262-10/2021,
від 11.11.2022 № 520-17/2022,
від 22.02.2023 № 589-20/2023,
від 27.10.2023 № 756-26/2023,
від 18.10.2024 № 982-34/2024,
від 13.06.2025 № 1168-41/2025,
від 19.12.2025 № 1350-45/2025)

РЕГЛАМЕНТ
Івано-Франківської обласної ради восьмого демократичного скликання

Розділ 1. Загальні положення

Стаття 1. Правові засади діяльності обласної ради

1.1. Івано-Франківська обласна рада є органом місцевого самоврядування, що представляє спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст Івано-Франківської області.

У своїй діяльності рада, її органи та посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що визначені та передбачені Конституцією і чинним законодавством України, та керуються у своїй діяльності Європейською хартією місцевого самоврядування, Конституцією України, законами України "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про статус депутатів місцевих рад", "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", "Про запобігання корупції", "Про інформацію", "Про доступ до публічної інформації", "Про захист персональних даних", іншими законами, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, цим Регламентом.

1.2. Кількісний склад депутатів ради визначається радою відповідно до Виборчого кодексу України і становить 84 повноважних і рівноправних депутати.

1.3. Рада вважається правомочною за умови обрання не менше двох третин депутатів від її загального складу.

1.4. Рішення ради, прийняті в межах її повноважень, визначених законодавством, обов'язкові до виконання всіма розташованими на території області органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, організаціями, установами, підприємствами всіх форм власності, посадовими особами та громадянами.

1.5. Регламент Івано-Франківської обласної ради відповідно до законодавства визначає порядок проведення першої сесії ради, скликання чергових та позачергових сесій ради, підготовки і розгляду питань на пленарних засіданнях ради, прийняття рішень ради, затвердження порядку денного сесії, порядок здійснення контрольної діяльності та інші процедури, а також функції органів обласної ради та її посадових осіб.

1.6. Регламент затверджується рішенням ради, прийнятим більшістю голосів депутатів від її загального складу не пізніше як на другій сесії. Такою ж кількістю голосів приймаються рішення про внесення змін і доповнень до Регламенту.

1.7. До прийняття Регламенту ради чергового скликання застосовується Регламент, що діяв у попередньому скликанні.

1.8. При наявності розбіжностей норм Регламенту з нормами чинного законодавства України діють норми чинного законодавства.

1.9. У цьому Регламенті вживаються такі терміни:

– *рада* – Івано-Франківська обласна рада;

– *область* – Івано-Франківська область;

– *сесія* – сесія Івано-Франківської обласної ради;

– *депутат* – депутат Івано-Франківської обласної ради;

– *голова* – голова Івано-Франківської обласної ради;

– *перший заступник голови* – перший заступник голови Івано-Франківської обласної ради;

– *заступник голови* – заступник голови Івано-Франківської обласної ради;

– *президія* – президія Івано-Франківської обласної ради;

– *комісії* – постійні і тимчасові комісії Івано-Франківської обласної ради;

– *виконавчий апарат ради* – виконавчий апарат Івано-Франківської обласної ради;

– *законодавство* – чинні закони та нормативно-правові акти України;

– *облдержадміністрація* – Івано-Франківська обласна державна адміністрація.

Стаття 2. Порядок розгляду запитів на інформацію

2.1. Запит на інформацію – це прохання особи до ради та її органів надати публічну інформацію, що знаходиться у їх володінні. Запит на інформацію може бути індивідуальним або колективним, подаватись в усній, письмовій чи в іншій формі (поштою, факсом, телефоном, електронною поштою).

2.2. Відповідь на запит на інформацію повинна бути надана не пізніше 5 робочих днів із дня його отримання.

2.3. У разі, якщо запит на інформацію стосується інформації, необхідної для захисту життя чи свободи особи, щодо стану довкілля, якості харчових продуктів і предметів побуту, аварій, катастроф, небезпечних природних явищ та інших надзвичайних подій, що сталися або можуть статись і загрожують безпеці громадян, відповідь має бути надана

не пізніше 48 годин з дня його отримання. Клопотання про термінове опрацювання запиту повинно бути обґрунтованим.

2.4. У разі, якщо запит стосується надання великого обсягу інформації або потребує пошуку інформації серед значної кількості даних, строк розгляду такого запиту може бути продовжений до 20 робочих днів з обґрунтуванням необхідності продовження. У такому випадку особу, яка подала запит, потрібно повідомити у письмовій формі про продовження розгляду запиту не пізніше 5 робочих днів з дня його отримання.

2.5. У раді може бути передбачена можливість відшкодування фактичних витрат на копіювання та друк у разі, якщо задоволення запиту на інформацію передбачає виготовлення копій документів обсягом більше 10 сторінок. Розмір фактичних витрат на копіювання та друк визначається розпорядженням голови ради у межах граничних норм, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 3. Електронна петиція, порядок її подання та розгляду

3.1. Електронна петиція – це колективне звернення до ради через її офіційний вебсайт або вебсайт громадського об'єднання, яке здійснює збір підписів на підтримку електронної петиції.

3.2. Електронні петиції повинні стосуватись питань, які належать до компетенції ради.

3.3. Відповідальність за зміст електронної петиції несе автор (ініціатор) електронної петиції.

3.4. Для створення електронної петиції до обласної ради її автор (ініціатор) заповнює спеціальну форму на її офіційному вебсайті або вебсайті громадського об'єднання, яке здійснює збір підписів на підтримку електронних петицій, та розміщує текст електронної петиції.

3.5. Електронна петиція оприлюднюється на офіційному вебсайті ради або на вебсайті громадського об'єднання, яке здійснює збір підписів на підтримку електронних петицій, протягом двох робочих днів з дня надсилання її автором (ініціатором).

3.6. У разі невідповідності електронної петиції встановленим вимогам її оприлюднення не здійснюється, про що повідомляється автору (ініціатору) не пізніше строку, встановленого для оприлюднення.

3.7. Дата оприлюднення електронної петиції на офіційному вебсайті ради або на вебсайті громадського об'єднання є датою початку збору підписів на її підтримку.

3.8. Електронна петиція, яка у встановлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, після завершення строку збору підписів на її підтримку розглядається як звернення громадян відповідно до Закону України "Про звернення громадян".

3.9. Електронна петиція, адресована раді, розглядається у порядку, встановленому законом, за умови збору на її підтримку не менше 1500 підписів громадян протягом не більше 1 місяця з дня оприлюднення петиції.

3.10. Інформація про початок розгляду електронної петиції оприлюднюється на офіційному вебсайті ради не пізніше як через три робочі дні після набрання необхідної кількості підписів на підтримку петиції, а в разі отримання електронної петиції від громадського об'єднання – не пізніше як через два робочі дні після отримання такої петиції.

3.11. Розгляд електронної петиції здійснюється невідкладно, але не пізніше десяти робочих днів з дня оприлюднення інформації про початок її розгляду.

3.12. Порядок розгляду електронної петиції, адресованої обласній раді, визначається радою.

3.13. Організацію розгляду електронних петицій забезпечує виконавчий апарат ради.

3.14. Про підтримку або непідтримку електронної петиції публічно оголошується на офіційному вебсайті ради.

3.15. У відповіді на електронну петицію повідомляється про результати розгляду порушених у ній питань із відповідним обґрунтуванням.

3.16. Відповідь на електронну петицію не пізніше наступного робочого дня після закінчення її розгляду оприлюднюється на офіційному вебсайті ради, а також надсилається у письмовому вигляді автору (ініціатору) електронної петиції та відповідному громадському об'єднанню, яке здійснювало збір підписів на підтримку відповідної електронної петиції.

Стаття 4. Підзвітність і підконтрольність раді обласної державної адміністрації

4.1. Обласна державна адміністрація підзвітна та підконтрольна раді у виконанні обласних програм соціально-економічного і культурного розвитку, обласних цільових програм з інших питань, обласного бюджету, а також у частині повноважень, делегованих їй радою, та у виконанні рішень ради з цих питань.

4.2. Після заслуховування звітів голови облдержадміністрації, його заступників та керівників структурних підрозділів рада проводить їх обговорення. За підсумками обговорення звітів рада приймає відповідне рішення.

Розділ 2. Сесії Івано-Франківської обласної ради

Стаття 5. Загальні положення

5.1. Рада проводить свою роботу сесійно. Сесія є основною організаційно-правовою формою роботи ради і правомочна вирішувати будь-які питання, що віднесені до її компетенції. Сесія складається з пленарних засідань, а також засідань постійних комісій ради.

5.2. Сесія ради є правомочною, якщо в її пленарному засіданні бере участь більше половини депутатів від її загального складу. При відсутності

кворуму за рішенням головуючого проведення сесії переноситься на інший час.

5.3. Пленарні засідання ради тривають до вичерпання питань порядку денного. Вони проводяться, як правило, у сесійній залі ради. В окремих випадках, за пропозицією голови ради, президії, постійних комісій ради або не менш як однієї третини депутатів від її загального складу, може проводитися виїзне засідання ради.

5.4. Виключно на пленарних засіданнях ради вирішуються питання, визначені статтею 43 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", та інші питання, віднесені до її відання іншими законами, виходячи з державних і місцевих інтересів.

5.5. Сесії ради проводяться гласно. У разі необхідності рада може прийняти рішення про проведення закритого засідання.

5.6. У сесіях ради можуть брати участь народні депутати України, керівництво обласної державної адміністрації та бути присутніми депутати інших рад. При необхідності запрошуються представники державних органів, політичних партій, об'єднань громадян, трудових колективів, засобів масової інформації та помічники-консультанти депутатів обласної ради. Пропозиції щодо запрошених подаються постійними комісіями та ініціаторами внесення питань на розгляд ради. На підставі цих пропозицій виконавчим апаратом обласної ради формується список запрошених.

5.7. Головуючий на засіданні інформує депутатів про участь осіб, запрошених на сесію. Запрошені особи зобов'язані дотримуватися порядку і виконувати вимоги головуючого, не повинні втручатися у роботу сесії, висловлювати своє ставлення до виступів оплесками, вигуками чи в будь-який інший спосіб, висловлювати зауваження депутатам. У випадку порушень такого порядку, за рішенням ради, запрошені особи можуть бути видалені із зали засідань.

5.8. Порядок розміщення у залі засідань депутатів та інших присутніх визначається радою.

5.9. Право особи бути присутньою на пленарному засіданні ради може бути обмежено з метою недопущення протиправних дій (вчинення бійки, хуліганських дій, появи у нетверезому стані, викриків тощо). У таких випадках присутня особа може бути виведена із залу засідань працівниками уповноважених органів правопорядку.

Стаття 6. Порядок проведення першої сесії ради

6.1. Першу сесію новообраної ради скликає обласна виборча комісія не пізніше як через два тижні після реєстрації новообраних депутатів у кількості не менше двох третин депутатів від загального складу ради.

6.2. Перше пленарне засідання першої сесії відкриває голова обласної виборчої комісії, який інформує раду про підсумки виборів депутатів.

6.3. Якщо на сесії зареєструвалася більшість від загального складу ради, головуючий оголошує сесію правомочною та відкриває пленарне засідання.

6.4. З моменту визнання повноважень депутатів ради нового скликання рада обирає з числа депутатів тимчасову президію у кількості не більше п’яти осіб – представників партій, які набрали найбільшу кількість голосів на виборах.

6.5. Члени тимчасової президії почергово головують на пленарних засіданнях ради до обрання голови ради.

6.6. Після обрання голови ради він веде пленарні засідання.

6.7. Для підготовки проведення першої сесії новообраної ради та подання пропозицій з питань, які передбачається внести на її розгляд, новообрані депутати за участю голови обласної виборчої комісії та керуючого справами обласної ради формують підготовчу групу пропорційно до отриманих політичними партіями депутатських мандатів у раді.

При формуванні підготовчої групи квота визначається від тієї політичної партії, яка отримала найменшу кількість депутатських мандатів у раді.

6.8. Пропозиції щодо кандидатур до складу підготовчої групи подаються за рішенням загальних зборів новообраних депутатів від політичних партій, які ввійшли до складу новообраної ради.

6.9. Підготовча група обирає зі свого складу голову та секретаря.

6.10. Засідання підготовчої групи протоколюються, рішення приймаються більшістю від її загального складу.

6.11. За 10 днів до початку першої сесії підготовча група подає голові обласної виборчої комісії проєкт порядку денного, обов’язковими питаннями якого повинні бути: про обрання голови обласної ради, першого заступника голови обласної ради, заступника голови обласної ради, утворення постійних комісій ради та обрання їх голів.

6.12. Повноваження підготовчої групи закінчуються після обрання голови ради.

Стаття 7. Порядок скликання сесій. Чергові та позачергові сесії обласної ради. Урочисті сесії обласної ради

7.1. Сесії скликаються головою ради у міру необхідності, але не менше одного разу на квартал.

7.2. Сесія також повинна бути скликана за пропозицією не менше однієї третини депутатів від загального складу ради, а також за зверненням голови облдержадміністрації.

7.3. Пропозиція про скликання позачергової сесії подається в письмовому вигляді на ім’я голови. При цьому зазначається перелік питань, які пропонується внести на розгляд ради, та додаються проєкти рішень із запропонованих питань. Рішення про дату проведення позачергової сесії приймає голова ради не пізніше як через три робочих дні після подання відповідного звернення та проєктів рішень.

(Пункт 7.3. в редакції рішення № 74-4/2021 від 19.02.2021)

7.4. Сесія скликається першим заступником або заступником голови ради у разі неможливості її скликання головою ради:

7.4.1. Якщо сесія не скликається головою у строки, передбачені п. 7.1. Регламенту.

7.4.2. Якщо голова без поважних причин не скликав сесію у двотижневий строк після настання умов, передбачених п. 7.2. Регламенту.

7.5. Сесія може бути скликана депутатами, які становлять не менше однієї третини від загального складу ради, або постійною комісією в разі, якщо у триденний строк голова, перший заступник або заступник голови не скликають сесію на вимогу суб'єктів, зазначених у п. 7.2. Регламенту.

7.6. Розпорядження про скликання сесії ради доводиться до відома депутатів і населення не пізніше як за 10 днів до її проведення, а у виняткових випадках – не пізніше як за день із зазначенням часу скликання, місця проведення та питань, які передбачається внести на розгляд.

7.7. Інформація про скликання сесії ради із зазначенням ініціаторів її проведення публікується у місцевих засобах масової інформації та оприлюднюється на вебсайті ради.

7.8. Виконавчий апарат ради забезпечує депутатів проєктами рішень та іншими матеріалами, необхідними для розгляду питань порядку денного сесії, не пізніше як за 3 дні до її відкриття, а у виняткових випадках – у день відкриття сесії.

7.9. За згодою депутата ради та за наявності технічної можливості документи направляються йому електронною поштою.

7.10. З нагоди державних свят чи відзначення в області визначних дат можуть скликатися урочисті сесії з одного чи кількох тематичних питань.

Стаття 8. Порядок проведення сесій

8.1. Порядок проведення сесій визначається безпосередньо на пленарному засіданні.

8.2. Відповідно до затвердженого порядку денного виголошується доповідь, а також, у передбачених випадках, співдоповідь або інформація з питань порядку денного.

8.3. Після закінчення виступу доповідача (співдоповідача) депутати можуть подавати усні чи письмові запитання щодо уточнення оголошених відомостей, окремих положень доповіді, співдоповіді, інформації тощо.

8.4. Під час сесії головуючий забезпечує порядок у залі засідань. Він не повинен переривати виступи депутатів, коментувати їх, окрім випадків, коли промовець виступає не з обговорюваного питання, порушує правила депутатської етики чи перевищує встановлений для виступу час. У таких випадках головуючий після попередження позбавляє промовця слова. Головуючий має право брати участь в обговоренні на загальних засадах.

8.5. При обговоренні одного питання порядку денного депутат має право взяти слово не більше двох разів.

8.6. Головуючий надає слово для усних запитань та виступів у порядку черги або попереднього запису.

8.7. Уповноважена депутатською фракцією чи групою особа має право додатково виступити в обговоренні питання, внесеного за її ініціативою, безпосередньо перед голосуванням.

8.8. При виступах на пленарних засіданнях сесії встановлюються такі обмеження часу:

1) *доповідь* – до 10 хвилин;

2) *співдоповідь* – до 5 хвилин;

3) *виступи в обговоренні* – до 3 хвилин;

4) *повторні виступи* – до 1 хвилини;

5) *запитання* – до 1 хвилин;

6) *відповіді на запитання* – до 1 хвилини;

7) *довідка* – до 2 хвилин;

8) *репліка за порядком ведення* – до 1 хвилини.

Депутат обласної ради або представник депутатської фракції, яких було згадано на пленарному засіданні сесії обласної ради, має право на репліку тривалістю до 1 (однієї) хвилини. Головуючий на пленарному засіданні надає слово для репліки депутату обласної ради або представнику депутатської фракції відразу після звернення щодо надання слова для репліки.

Рада на своєму пленарному засіданні може встановити інший час для доповіді, виступів, розгляду й обговорення окремих питань.

(Пункт 8.8. зі змінами, внесеними згідно з рішенням № 262-10/2021 від 12.11.2021)

8.9. У роботі пленарних засідань передбачені такі перерви:

8.9.1. Після кожних 2-х годин роботи оголошується перерва на 15 хвилин.

8.9.2. Обідня перерва триває одну годину.

8.9.3. За вмотивованим зверненням представників депутатських фракцій чи груп головуючий на пленарному засіданні сесії ради зобов’язаний поставити на голосування питання про позачергову перерву. Правом на звернення щодо позачергової перерви з одного питання депутатська фракція чи група може скористатися лише один раз протягом пленарного засідання.

8.9.4. Позачергова перерва на 15 хвилин оголошується, якщо за це проголосувало не менше третини депутатів від загального складу ради.

8.10. Головуючий стежить за дотриманням встановленого Регламентом часу.

8.11. Якщо після припинення обговорення питання порядку денного на виступі наполягає голова постійної комісії, голова фракції або депутат ради, головуючий може додатково надати їм до 3-х хвилин. Таких виступів може бути не більше одного від кожної фракції.

8.12. Після повторного припинення обговорення воно може бути поновлене на вимогу не менше половини депутатів від загального складу ради на термін не більше 15 хвилин.

8.13. Після припинення дебатів, перед голосуванням, доповідач та співдоповідач мають право на заключне слово до 3 хвилин та до 1 хвилини відповідно.

8.14. Народні депутати України, голова обласної державної адміністрації мають право на виступ у межах часу, встановленого пунктом 8.8. цього Регламенту.

8.15. У необхідних випадках, за рішенням ради, під час пленарного засідання можуть бути проведені окремі або спільні засідання постійних комісій, а також оголошені додаткові перерви в сесії з визначенням у кожному випадку їх тривалості.

8.16. Сесія ради починається і завершується Державним Гімном України.

8.17. У залі засідань ради розміщується Державний Прапор України, малий Державний Герб України, прапор і герб Івано-Франківської області та ікона Матері Божої.

8.18. Розгляд питань на урочистій сесії відбувається за скороченою процедурою, яка передбачає виступ доповідача та голосування за основу і в цілому проєкту рішення.

Депутатська фракція має право на один виступ до 5 хвилин з питання, яке обговорюється.

На урочистих сесіях не діє норма 12.1. Регламенту щодо відведення після відкриття сесії перед затвердженням порядку денного до 15 хвилин для стислих (до 3 хвилин) виступів і заяв уповноважених представників депутатських фракцій з внесенням пропозицій, повідомлень без прийняття за ними рішень.

8.19. На позачергових сесіях не діють норми пункту 12.1. Регламенту щодо відведення після відкриття сесії перед затвердженням порядку денного до 15 хвилин для стислих (до 3 хвилин) виступів і заяв уповноважених представників депутатських фракцій з внесенням пропозицій, повідомлень без прийняття за ними рішень та пункту 12.4. щодо подання головою облдержадміністрації, постійними або тимчасовими комісіями ради, депутатськими фракціями та групами, окремими депутатами пропозицій до порядку денного сесії.

Стаття 9. Підготовка проєктів рішень ради

9.1. Суб'єктами подання проєктів рішень на розгляд ради виступають голова ради, голова облдержадміністрації, постійні або тимчасові комісії ради, депутатські фракції та групи, окремі депутати.

9.2. Усі проєкти рішень подаються до виконавчого апарату ради у паперовому та електронному вигляді.

9.3. Проєкт рішення повинен містити:

1) назву документа;

2) мотивувальну частину з посиланням на відповідні законодавчі та нормативні акти із зазначенням статей, частин, пунктів та підпунктів;

3) резолютивну частину;

4) додатки (у разі їх наявності);

5) при потребі – пояснювальну записку з обґрунтуванням необхідності прийняття рішення;

6) порівняльну таблицю діючої та нової редакцій рішень ради, до яких пропонується внести зміни чи доповнення.

9.4. Проєкт рішення подається на розгляд ради з відповідним клопотанням, в якому зазначаються службова адреса, контактні телефони його ініціаторів та осіб, відповідальних за його супровід.

9.5. Матеріали з питань порядку денного сесії повинні бути подані голові ради не пізніше як за 15 робочих днів до початку сесії, оприлюднені на вебсайті ради не пізніше як за 10 робочих днів до дати їх розгляду, і, як правило, не пізніше як за три робочих дні до початку сесії вони надаються депутатам ради для ознайомлення.

9.6. Проєкт рішення, поданий облдержадміністрацією, повинен бути завізований виконавцем (виконавцями), який його готував, керівником профільного структурного підрозділу або його заступником, заступником голови облдержадміністрації відповідно до розподілу обов'язків.

9.7. Проєкт рішення, яким передбачається здійснення фінансування, повинен бути завізований керівником структурного підрозділу з питань фінансів облдержадміністрації. Проєкти рішень повинні бути завізовані їх ініціаторами.

9.8. У разі відповідності проєкту рішення вимогам, встановленим пунктом 9.3. Регламенту, він подається на реєстрацію.

9.9. При відсутності зазначеної у пункті 9.3. інформації виконавчий апарат ради повертає проєкт рішення суб'єкту подання на доопрацювання, надавши відповідні роз'яснення.

9.10. За дорученням голови обласної ради працівники виконавчого апарату обласної ради аналізують проєкти рішень та подають свої висновки щодо їх відповідності чинному законодавству відповідно до компетенції відділу.

9.11. Погодження проєктів оформляють візами, що складаються з імені, прізвища та особистого підпису особи, яка візує документ.

9.12. Додатки до проєктів рішень підписують керівники структурних підрозділів облдержадміністрації, керівники установ і організацій, які подали їх на розгляд ради.

(Пункт 9.12. в редакції рішення № 589-20/2023 від 22.02.2023)

9.13. Після реєстрації проєкту рішення виконавчий апарат передає його голові ради. Голова ради скеровує проєкт рішення першому заступнику чи заступнику голови ради, які забезпечують його розгляд у постійній комісії (комісіях) та виконавчому апараті.

9.14. Якщо питання, порушені у проєктах рішень, належать до повноважень облдержадміністрації або делегованих їй радою повноважень,

і при цьому облдержадміністрація не є суб'єктом їх подання, такі проєкти рішень скеровуються облдержадміністрації для проведення аналізу та надання відповідних висновків і пропозицій. У всіх інших випадках такі висновки і пропозиції готує виконавчий апарат за підписом керуючого справами обласної ради.

9.15. Проєкт рішення повинен бути завізований першим заступником та заступником голови ради, керуючим справами обласної ради, начальником відділу правової та кадрової роботи виконавчого апарату, а також відповідальним працівником виконавчого апарату.

9.16. Постійні комісії ради розглядають проєкт рішення до початку роботи сесії. За результатами вивчення і розгляду питань постійні комісії готують висновки і рекомендації.

9.17. Проєкти рішень, які надійшли пізніше терміну, встановленого п. 9.5. Регламенту, вносяться їх ініціаторами під час формування порядку денного на пленарному засіданні.

Стаття 10. Порядок підготовки та розгляду регуляторних актів

10.1. Підготовка проєктів регуляторних актів здійснюється на підставі плану діяльності ради з підготовки цих проєктів на наступний календарний рік, який затверджується радою не пізніше 15 грудня поточного року та оприлюднюється відповідно до Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

10.2. Розробник (виконавець) регуляторного акта готує аналіз регуляторного впливу відповідно до Методики підготовки аналізу регуляторного впливу, затвердженої Кабінетом Міністрів України.

10.3. Проєкт регуляторного акта разом із відповідним аналізом регуляторного впливу оприлюднюється у спосіб, передбачений статтею 13 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", не пізніше 5-ти робочих днів з дня оприлюднення відповідного повідомлення.

10.4. Розробник (виконавець) проєкту регуляторного акта враховує або вмотивовано відхиляє зауваження і пропозиції фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, одержані у встановлені ним строки.

10.5. Стосовно кожного регуляторного акта послідовно здійснюються базове, повторне та періодичне відстеження його результативності. Звіт про відстеження результативності регуляторного акта оприлюднюється у десятиденний строк з дня підписання цього звіту.

10.6. У випадках, визначених вищезгаданим Законом, аналіз регуляторного впливу не готується. Постійні комісії ради відповідно до їх функціональних повноважень забезпечують підготовку експертного висновку щодо регуляторного впливу.

10.7. Голови постійних комісій ради, зазначених у пункті 10.6., при представленні проєкту регуляторного акта доповідають на пленарному засіданні ради щодо його відповідності вимогам Закону.

10.8. Планування діяльності ради з підготовки проєктів регуляторних актів, підготовка аналізу регуляторного впливу або експертного висновку та проєктів рішень ради, що є регуляторними актами, здійснюється відповідно до вимог Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності ”При цьому плани діяльності та проєкти регуляторних актів оприлюднюються шляхом їх публікації у місцевих засобах масової інформації та/або розміщення на вебсайті ради.

10.9. Термін підготовки експертного висновку щодо регуляторного впливу внесених проєктів регуляторних актів не повинен перевищувати 10 днів.

Стаття 11. Реєстрація депутатів. Відкриття сесії

11.1. Перед відкриттям пленарного засідання сесії виконавчим апаратом проводиться поіменна письмова реєстрація депутатів ради. Дані письмової реєстрації є підставою для офіційного визнання присутності депутата на сесії та відкриття пленарного засідання.

11.2. Для здійснення голосування за допомогою електронної системи під час поіменної письмової реєстрації депутатам під розписку видається персональна картка депутата та матеріали сесії.

11.3. У залі засідань депутат реєструється за допомогою електронної системи.

11.4. Поіменна реєстрація депутатів за допомогою електронної системи також здійснюється після кожної перерви у пленарному засіданні.

11.5. Депутат здає персональну картку депутата відповідальному працівникові виконавчого апарату ради після завершення пленарного засідання або припинення участі у ньому.

11.6. Персональні картки депутатів зберігаються у виконавчому апараті ради.

11.7. Якщо депутат не може взяти участь у сесії, він зобов’язаний попередньо повідомити про це голову ради або виконавчий апарат, який доводить цю інформацію до відома голови.

11.8. Якщо за даними реєстрації відкриття пленарного засідання ради неможливе у зв’язку з відсутністю кворуму, головуючий на пленарному засіданні може оголосити перерву для продовження часу реєстрації, погодженого з головами депутатських фракцій і груп, або встановлює інший день проведення пленарного засідання з обов’язковим дотриманням вимог Регламенту.

11.9. Сесію відкриває і веде голова, перший заступник або заступник голови ради згідно із розподілом обов’язків.

11.10. У виняткових випадках, передбачених п. 7.5. Регламенту, сесію відкриває за дорученням третини депутатів від загального складу ради, з ініціативи якої вона скликана, один з депутатів, котрий входить до її складу. Головуючого у такому випадку визначає рада шляхом голосування.

11.11. Після відкриття сесії виконується Державний Гімн України, відводиться час для молитви.

11.12. Перед проведенням голосування з питань порядку денного головуючий, на вимогу не менше однієї третини депутатів, за допомогою електронних засобів чи із залученням лічильної комісії проводить перевірку наявності кворуму. У разі відсутності кворуму, головуючий оголошує перерву у пленарному засіданні або закриває його.

11.13. На час доповіді, співдоповіді або виступу у дебатах головуючого ведення пленарного засідання доручається іншій особі, зазначеній у пункті 11.9.

Стаття 12. Затвердження порядку денного сесії та заяви депутатських фракцій

12.1. Після відкриття сесії перед затвердженням порядку денного відводиться до 15 хвилин для стислих (до 3 хвилин) виступів і заяв уповноважених представників депутатських фракцій з внесенням пропозицій, повідомлень без прийняття за ними рішень.

12.2. Порядок денний визначається безпосередньо на пленарному засіданні.

12.3. Проєкт порядку денного на пленарному засіданні вносить голова ради або особа, яка головує на сесії.

12.4. Пропозиції до порядку денного можуть подавати голова облдержадміністрації, постійні або тимчасові комісії ради, депутатські фракції та групи, окремі депутати.

12.5. Питання вважається внесеним до проєкту порядку денного сесії, якщо за нього проголосувало не менше однієї третини депутатів від загального складу ради.

12.6. Порядок денний сесії після обговорення затверджується або, у разі необхідності, змінюється за результатами голосування депутатів більшістю голосів від загального складу ради.

Стаття 13. Повноваження головуючого на пленарному засіданні ради

13.1. Головуючий на пленарному засіданні ради:

13.1.1. Відкриває, веде та закриває пленарні засідання, оголошує перерви, повідомляє про участь у сесії запрошених осіб.

13.1.2. Організовує розгляд питань порядку денного.

13.1.3. Надає слово для доповіді, співдоповіді, запитань та виступів.

13.1.4. Ставить на голосування проєкти рішень, оголошує їх результати.

13.1.5. Вносить пропозиції з процедурних питань про хід пленарного засідання (якщо з цих питань висуваються альтернативні пропозиції, пропозиції головуючого ставляться на голосування першими).

13.1.6. До початку розгляду питань порядку денного доводить до відома депутатів повідомлення щодо окремих подій.

13.1.7. Здійснює інші повноваження у межах Регламенту.

Стаття 14. Порядок прийняття рішень. Голосування

14.1. На сесії з усіх питань порядку денного депутат голосує особисто.

14.2. Голосування може бути відкритим (без застосування бюлетенів чи електронної системи), відкритим поіменним (із застосуванням бюлетенів чи електронної системи), рейтинговим, таємним.

14.3. Для здійснення голосування рада утворює з числа депутатів лічильну комісію. На своєму засіданні лічильна комісія обирає голову, заступника і секретаря.

14.4. Відкритим голосуванням затверджується порядок денний сесії, приймаються проєкти рішень за основу і вносяться до них зміни, а також здійснюється рейтинговий відбір альтернативних пропозицій.

14.5. Відкритим поіменним голосуванням приймаються проєкти рішень ради в цілому.

14.6. Для забезпечення голосування депутатів у місці проведення пленарного засідання, не обладнаного електронними засобами, або у разі неспрацювання електронної системи, встановлюється така процедура відкритого поіменного голосування:

14.6.1. Відкрите поіменне голосування з кожного питання порядку денного здійснюється шляхом заповнення депутатами бюлетеня такого зразка:

Івано-Франківська обласна рада VIII демократичного скликання

_____ сесія (_____ _____ 20___)

Результати персонального голосування:

1. Про Єдиний день депутата та День депутата в обласній раді

(№ і назва рішення)

ЗА ПРОТИ УТРИМАВСЯ

П.І.Б. депутата Особистий підпис _____

14.6.2. Бюлетені, підписані депутатами, опрацьовуються лічильною комісією ради. Результати голосування на пленарному засіданні оголошує голова лічильної комісії.

14.6.3. Голова лічильної комісії передає бюлетені для їх зберігання відповідальним працівникам виконавчого апарату ради.

14.6.4. Відкрите поіменне голосування може проводитись шляхом зачитування головуючим (чи за його дорученням іншою особою) списку

депутатів. Після оголошення головуючим прізвища депутата, депутат підводиться з місця і виголошує свій вибір “за”, “проти” або “утримався”, про що головуючим робиться відповідна позначка в списку поіменного голосування.

14.7. Результати відкритого поіменного голосування оприлюднюються на вебсайті ради або в інший, передбачений законодавством спосіб.

14.8. Рейтингове голосування:

14.8.1. Рейтинговим є голосування кількох пропозицій у порядку їх внесення, що стосуються одного й того ж питання і виключають одна одну (альтернативні пропозиції).

14.8.2. Прийнятою для подальшого розгляду вважається пропозиція, що отримала більшість голосів депутатів, які взяли участь у голосуванні.

14.8.3. По кожній пропозиції, прийнятій до розгляду, незалежно від того чи вона обговорювалася і чи вносилися поправки, проводиться голосування щодо її прийняття.

14.8.4. Рейтингове голосування може застосовуватися за умов підтримки такої форми голосування не менше однією третиною депутатів від загального складу ради.

14.8.5. Першими на голосування ставляться проєкти рішень, пропозиції і поправки, які надійшли від постійних комісій, депутатів, та інших осіб, які їх готували і подавали. У разі надходження інших (альтернативних) проєктів рішень, пропозицій і поправок, вони ставляться на голосування у порядку їх надходження.

14.9. Таємне голосування:

14.9.1. Проводиться у випадках, передбачених пунктами 1, 29, 31 частини першої статті 43, статтями 55, 56 та частиною другою статті 72 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”.

14.9.2. Порядок таємного голосування встановлюється радою.

14.9.3. При таємному голосуванні виготовляються спеціальні бюлетені, зміст яких визначається радою.

14.9.4. Форма бюлетеня, час, місце і порядок голосування визначаються лічильною комісією і оголошуються на сесії.

14.9.5. Кожен депутат може отримати лише один бюлетень.

14.9.6. Про результати таємного голосування лічильна комісія складає відповідний протокол, який підписують всі члени лічильної комісії.

14.9.7. Члени лічильної комісії можуть висловити окрему думку, яка додається до протоколу лічильної комісії та є його невід’ємною частиною.

14.9.8. Після оголошення головою лічильної комісії відповідного протоколу він затверджується радою.

14.9.9. Відмова від підписання протоколу одним або декількома членами лічильної комісії не є підставою для визнання оголошення результатів голосування недійсними, якщо наявні підписи більше половини членів лічильної комісії.

14.10. Рішення ради після обговорення приймаються на її пленарному засіданні більшістю депутатів від загального складу ради.

(Пункт 14.10. в редакції рішення № 262-10/2021 від 12.11.2021)

14.10.1. Депутат обласної ради публічно повідомляє про конфлікт інтересів, який виник у нього під час пленарного засідання ради та не бере участі у розгляді та прийнятті радою рішень щодо питання, пов'язаного із предметом конфлікту інтересів.

Якщо неучасть депутата обласної ради у прийнятті рішення призведе до втрати повноважності ради, депутат, у якого наявний конфлікт інтересів, бере участь у прийнятті радою рішення, за умови публічного самостійного повідомлення про конфлікт інтересів під час пленарного засідання ради.

(Пункт 14.10. рішення доповнено підпунктом 14.10.1. відповідно до рішення № 589-20/2023 від 22.02.2023)

14.11. Рішення з процедурних питань (пропозиція про проведення виїзного засідання ради; внесення питання до проєкту порядку денного сесії; зміна черговості розгляду питань; зміна відведеного Регламентом часу розгляду окремих питань; повернення до повторного розгляду питання, яке не набрало необхідної кількості голосів для прийняття рішення при його розгляді на цьому пленарному засіданні; надання слова особі, яка не є депутатом обласної ради; спосіб голосування (поіменне, рейтингове), оголошення позачергової перерви в роботі сесії) приймається не менше як однією третиною депутатів від загального складу ради.

(Статтю 14 доповнено пунктом 14.11. згідно із рішенням № 262-10/2021 від 12.11.2021).

14.12. У разі підтвердження факту голосування депутатом персональною карткою іншого депутата – депутат позбавляється права виступу на поточній та наступній сесіях.

14.13. Прийняті радою рішення повинні бути завізовані керівником профільного структурного підрозділу облдержадміністрації або його заступником, керівником установи і організації, які подали на розгляд ради відповідний проєкт рішення.

Рішення, які передбачають здійснення фінансування, повинні бути також завізовані керівником структурного підрозділу з питань фінансів облдержадміністрації.

Прийняті радою рішення підписує голова обласної ради.

Додатки до рішень підписує керуючий справами обласної ради.

Додатки до прийнятих обласною радою обласних цільових програм підписують замовники і керівники цих програм.

Суб'єкти подання проєктів рішень забезпечують візування прийнятих обласною радою рішень особами, відповідальними за підготовку цих проєктів, та підписання додатків до обласних цільових програм протягом трьох робочих днів.

Прийняті обласною радою рішення оприлюднюються на офіційному вебсайті обласної ради не пізніше п'яти робочих днів з дня їх прийняття.

(Пункт 14.13. в редакції рішення № 520-17/2022 від 11.11.2022)

(Пункт 14.13. рішення доповнено абзацами 5, 6, 7 відповідно до рішення № 589-20/2023 від 22.02.2023)

На період дії воєнного стану проєкти рішень, які вносяться на розгляд обласної ради, та прийняті обласною радою рішення про передачу нерухомого майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області у державну власність до сфери управління державних структур, які забезпечують обороноздатність держави та здійснюють заходи правового режиму воєнного стану, в яких міститься інформація (адреса, площа, кадастрові номери тощо), що дає змогу ідентифікувати місце дислокації та може бути використано ворогом для коригування ударів по цих об'єктах, вважати документами, що містять інформацію з обмеженим доступом, не публікувати їх на офіційному вебсайті обласної ради та не висвітлювати у засобах масової інформації.

(Пункт 14.13. рішення доповнено абзацом 8 відповідно до рішення № 1350-45/2025 від 19.12.2025)

Стаття 15. Протокол та стенограма сесії

15.1. Пленарні засідання сесій ради протоколюються та стенографуються. Ведення та оформлення протоколу і стенограми здійснює виконавчий апарат ради відповідно до Інструкції з діловодства у виконавчому апараті обласної ради.

15.2. Протоколи та стенограми пленарних засідань ради підписує голова обласної ради.

15.3. Протоколи та стенограми сесій оприлюднюються на вебсайті ради.

Розділ 3. Органи ради та її посадові особи

Стаття 16. Органи ради

16.1. Відповідно до статті 43 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" для виконання покладених функцій рада утворює такі органи:

1) президію;

2) постійні комісії;

3) тимчасові комісії;

4) комісію з питань поновлення прав реабілітованих.

16.2. Положення про органи ради, їх структура і чисельність затверджуються рішеннями ради.

Стаття 17. Правовий статус та повноваження президії ради

17.1. Президія ради є її дорадчим органом, який попередньо готує узгоджені пропозиції і рекомендації з питань, що передбачається внести на розгляд ради.

17.2. До складу президії ради входять голова, перший заступник та заступник голови ради, голови постійних комісій, голови або уповноважені представники депутатських фракцій і груп.

17.3. Президія ради діє на основі відповідного Положення, що затверджується радою.

Стаття 18. Постійні та тимчасові комісії ради

В раді утворено такі постійні комісії:

– з питань захисту прав учасників і ветеранів АТО/ООС та їхніх сімей;

– з питань бюджету, соціально-економічного розвитку та інвестицій;

– з питань комунального майна та житлово-комунального господарства;

– з питань екології, раціонального природокористування та розвитку туризму;

– з питань промисловості, підприємництва, будівництва та дорожнього господарства;

– з питань аграрної політики, земельних відносин та розвитку гірських територій;

– з питань освіти, науки, спорту та молодіжної політики;

– з питань культури, духовності та інформаційної політики;

– з питань охорони здоров’я та соціальної політики;

– з питань захисту прав людини, законності та правопорядку;

– з питань депутатської діяльності, місцевого самоврядування, міжрегіонального та міжнародного співробітництва.

Функціональна спрямованість і порядок організації роботи постійних та тимчасових комісій ради визначаються відповідним Положенням, затвердженим рішенням ради.

Стаття 19. Голова ради

Голова ради обирається, працює у раді та звільняється з посади відповідно до статті 55 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”.

Стаття 20. Перший заступник та заступник голови ради

Перший заступник та заступник голови ради обираються, працюють у раді та звільняються з посад відповідно до статті 56 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”.

Стаття 21. Депутат ради

1. Повноваження депутата ради починаються з моменту офіційного оголошення обласною виборчою комісією на сесії ради рішення про підсумки виборів та визнання повноважень депутатів, закінчуються в день першої сесії ради нового скликання та регулюються Законом України "Про статус депутатів місцевих рад".

2. Депутат ради зобов'язаний не рідше одного разу на рік звітувати про свою роботу перед виборцями у порядку, визначеному Законом та прийнятим відповідно до нього рішенням обласної ради.

Депутат ради звітує про свою роботу під час проведення відкритої зустрічі у спосіб, що дає змогу виборцям поставити запитання, висловити зауваження та внести пропозиції. Письмовий звіт депутата ради про свою роботу оприлюднюється на офіційному вебсайті ради та розміщується у приміщенні ради не пізніше ніж за сім календарних днів до дня проведення відкритої зустрічі. Звіти депутатів перед виборцями відбуваються у період з 01 січня по 01 квітня наступного за звітним роком.

Звіт депутата ради повинен містити відомості про його діяльність у раді та її органах, до яких його обрано, а також про його роботу у виборчому окрузі, про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання, про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів, а також доручень виборців свого виборчого округу.

Звіт депутата ради може бути проведено в будь-який час на вимогу зборів виборців за місцем проживання, трудової діяльності або навчання, а також органів самоорганізації населення.

Депутат ради не пізніше як за сім днів повідомляє виборців про час і місце проведення звіту через місцеві медіа або в інший спосіб.

Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності зобов'язані сприяти депутатам місцевих рад в організації їх звітів (зустрічей) перед (з) виборцями шляхом надання приміщень, інформаційних та інших довідкових матеріалів, необхідних депутату місцевої ради, на прохання депутата здійснювати інші заходи, пов'язані з проведенням його звіту (зустрічі) перед (з) виборцями, у тому числі сприяти оповіщенню виборців про час і місце його (її) проведення.

Депутат ради інформує раду про результати обговорення його звіту, зауважень і пропозицій, висловлених виборцями на адресу ради та її органів, а також про доручення, дані депутатові у зв'язку з його депутатською діяльністю.

(Стаття 21 в редакції рішення № 1168-41/2025 від 13.06.2025)

Стаття 22. Депутатські фракції та групи

22.1. Депутатські фракції формуються на партійній основі з числа депутатів ради. Депутат може входити до складу лише однієї фракції.

22.2. Після відповідного оформлення матеріалів про утворення депутатської фракції головуючий на пленарному засіданні ради інформує депутатів про реєстрацію такої депутатської фракції та її кількісний склад.

22.3. Для спільної роботи зі здійснення повноважень депутати за взаємною згодою можуть об'єднуватися в депутатські групи на основі єдності території їх виборчих округів, спільності проблем, які вони вирішують, або за іншими ознаками.

22.4. Депутатська група реєструється радою за поданням особи, яка її очолює. До подання додається підписане депутатами цієї групи письмове повідомлення про утворення депутатської групи із зазначенням її назви, персонального складу та партійної приналежності членів групи і депутатів, які уповноважені її представляти.

22.5. До депутатської групи повинно входити не менше 5 депутатів. Депутат може входити до складу лише однієї групи.

22.6. Депутатські фракції та групи мають право:

22.6.1. На пропорційне представництво у постійних та тимчасових комісіях ради.

22.6.2. Попередньо обговорювати кандидатури посадових осіб, яких обирає, погоджує чи призначає рада.

22.6.3. На гарантований виступ свого представника на пленарному засіданні сесії з кожного питання порядку денного.

22.6.4. Здійснювати інші права, передбачені законодавством.

Стаття 23. Виконавчий апарат ради

23.1. Виконавчий апарат ради здійснює організаційне, правове, інформаційне, аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності ради, її органів, депутатів, взаємодіє з територіальними громадами, місцевими органами виконавчої влади, органами та посадовими особами місцевого самоврядування.

23.2. Структура та чисельність виконавчого апарату затверджується радою за поданням голови, який очолює його за посадою.

23.3. Діяльність виконавчого апарату ради регламентується відповідним Положенням, яке затверджується розпорядженням голови ради.

Розділ 4. Форми реалізації депутатських повноважень

Стаття 24. Депутатський запит

24.1. Депутатський запит – це підтримана радою вимога депутата до посадових осіб ради та її органів, органів та посадових осіб місцевого самоврядування, голови, заступників голови та керівників структурних підрозділів облдержадміністрації, керівників підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, які розташовані або зареєстровані на території області, з питань, які віднесені до відання ради.

24.2. Депутатські запити розглядаються наприкінці сесії обласної ради.

24.3. Депутатський запит вноситься депутатом ради або групою депутатів, як правило, за 3 дні до сесії, та подається у письмовій формі виконавчому апарату ради, однак, може бути внесений і у день сесії.

Депутатський запит подається із супровідним листом на ім'я голови обласної ради.

(Пункт 24.3. рішення доповнено абзацом 2 відповідно до рішення № 982-34/2024 від 18.10.2024)

24.4. У депутатському запиті зазначаються: прізвище, ім’я, по батькові та посади осіб, яким направляється запит, короткий зміст запиту, суть порушеної проблеми та вимог, підпис депутата (депутатів), дата складання.

24.5. Головуючий на пленарному засіданні сесії чи за його дорученням інша особа стисло і лаконічно озвучує зміст кожного депутатського запиту.

24.6. З усіх оголошених на пленарному засіданні депутатських запитів рада приймає єдине рішення, у додатку до якого зазначаються пункти відповідно до оголошених запитів. Депутатські запити долучаються до цього рішення.

24.7. Орган або посадова особа, яким скеровано депутатський запит, зобов’язані у встановлений радою строк надати офіційну письмову відповідь на нього раді і депутату. Відповідь на депутатський запит підписується особою, якій він адресований, а в разі її відсутності – особою, яка виконує її обов’язки.

24.8. Якщо запит з об’єктивних причин не може бути розглянуто у встановлений радою строк, то орган або посадова особа зобов’язані письмово повідомити про це раду та депутата, який вніс запит, і запропонувати інший строк, який не повинен перевищувати один місяць з дня одержання запиту.

24.9. Депутат ради має право дати оцінку відповіді на свій депутатський запит. За результатами відповіді на депутатський запит може бути проведено обговорення на пленарному засіданні. Посадових осіб, яким скеровано запит, своєчасно інформують про дату і час обговорення на пленарному засіданні ради відповіді на депутатський запит. Вони або уповноважені ними особи мають право бути присутні на цьому засіданні. За результатами розгляду відповіді на депутатський запит рада приймає відповідне рішення.

Стаття 25. Депутатське звернення

Депутатське звернення – викладена у письмовій формі вимога депутата ради з питань, пов’язаних з його депутатською діяльністю, до місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, а також керівників правоохоронних та контролюючих органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території області, щодо здійснення певних дій, вжиття заходів чи надання офіційного роз’яснення з питань, віднесених до їх компетенції.

Стаття 26. Депутатське запитання

Депутатське запитання – це засіб одержання депутатом ради інформації або роз'яснення з тієї чи іншої проблеми під час пленарного засідання сесії або засідання постійної комісії ради. Відповідь на депутатське запитання може бути оголошена на сесії ради або надана депутату в індивідуальному порядку. Депутатське запитання не включається до порядку денного сесії ради, не обговорюється і рішення за ним не приймається.

.

З А К О Н У К Р А Ї Н И

Про місцеве самоврядування в Україні
(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст.170)

{Із змінами, внесеними згідно із Законом
№ 163-XIV від 06.10.98, ВВР, 1998, № 48, ст.292}
{Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 7-рп/99 від 06.07.99}
{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 997-XIV від 16.07.99, ВВР, 1999, № 41, ст.372
№ 1366-XIV від 11.01.2000, ВВР, 2000, № 9, ст.67
з Рішенням Конституційного Суду
№ 1-рп/2000 від 09.02.2000
Законами
№ 1841-III від 22.06.2000, ВВР, 2000, № 46, ст.393
№ 2182-III від 21.12.2000, ВВР, 2001, № 9, ст.39
№ 2419-III від 17.05.2001, ВВР, 2001, № 31, ст.149
№ 2470-III від 29.05.2001, ВВР, 2001, № 32, ст.172
№ 2493-III від 07.06.2001, ВВР, 2001, № 33, ст.175
№ 2628-III від 11.07.2001, ВВР, 2001, № 49, ст.259}
{Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 11-рп/2001 від 13.07.2001}
{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 254-IV від 28.11.2002, ВВР, 2003, № 4, ст.31
№ 594-IV від 06.03.2003, ВВР, 2003, № 24, ст.159
№ 662-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 27, ст.209
№ 703-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 28, ст.216
№ 862-IV від 22.05.2003, ВВР, 2003, № 37, ст.301
№ 969-IV від 19.06.2003, ВВР, 2003, № 45, ст.360
№ 1160-IV від 11.09.2003, ВВР, 2004, № 9, ст.79
№ 1377-IV від 11.12.2003, ВВР, 2004, № 15, ст.228}
{Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 21-рп/2003 від 25.12.2003}
{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 1419-IV від 03.02.2004, ВВР, 2004, № 19, ст.259
№ 1577-IV від 04.03.2004, ВВР, 2004, № 23, ст.323}
{Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 12-рп/2004 від 20.05.2004}
{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 2055-IV від 06.10.2004, ВВР, 2005, № 9, ст.172
№ 2285-IV від 23.12.2004, ВВР, 2005, № 7-8, ст.162

№ 2505-IV від 25.03.2005, ВВР, 2005, № 17, № 18-19, ст.267
№ 2554-IV від 21.04.2005, ВВР, 2005, № 21, ст.303
№ 2806-IV від 06.09.2005, ВВР, 2005, № 48, ст.483
№ 2813-IV від 06.09.2005, ВВР, 2005, № 49, ст.519
№ 2960-IV від 06.10.2005, ВВР, 2006, № 2-3, ст.35
№ 3167-IV від 01.12.2005, ВВР, 2006, № 12, ст.104
№ 3235-IV від 20.12.2005, ВВР, 2006, № 9, № 10-11, ст.96
№ 3266-IV від 22.12.2005, ВВР, 2006, № 16, ст.133
№ 489-V від 19.12.2006, ВВР, 2007, № 7-8, ст.66
№ 609-V від 07.02.2007, ВВР, 2007, № 15, ст.194
№ 698-V від 22.02.2007, ВВР, 2007, № 20, ст.282
№ 749-V від 15.03.2007, ВВР, 2007, № 18-19, ст.269
№ 812-V від 22.03.2007, ВВР, 2007, № 25, ст.340
№ 997-V від 27.04.2007, ВВР, 2007, № 33, ст.440
№ 1026-V від 16.05.2007, ВВР, 2007, № 34, ст.444
№ 107-VI від 28.12.2007, ВВР, 2008, № 5-6, № 7-8, ст.78 - зміни діють по 31 грудня 2008 року}
{Додатково див. Рішення Конституційного Суду
№ 10-рп/2008 від 22.05.2008}
{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 309-VI від 03.06.2008, ВВР, 2008, № 27-28, ст.253
№ 509-VI від 16.09.2008, ВВР, 2008, № 48, ст.358
№ 520-VI від 18.09.2008, ВВР, 2009, № 6, ст.19
№ 806-VI від 25.12.2008, ВВР, 2009, № 19, ст.260}
{Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 7-рп/2009 від 16.04.2009}
{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 1180-VI від 19.03.2009, ВВР, 2009, № 32-33, ст.485
№ 1254-VI від 14.04.2009, ВВР, 2009, № 36-37, ст.511
№ 1275-VI від 16.04.2009, ВВР, 2009, № 38, ст.534
№ 1825-VI від 21.01.2010, ВВР, 2010, № 10, ст.107
№ 1878-VI від 11.02.2010, ВВР, 2010, № 18, ст.141
№ 2367-VI від 29.06.2010, ВВР, 2010, № 34, ст.486
№ 2388-VI від 01.07.2010, ВВР, 2010, № 37, ст.496
№ 2389-VI від 01.07.2010, ВВР, 2010, № 37, ст.497
№ 2404-VI від 01.07.2010, ВВР, 2010, № 40, ст.524
№ 2457-VI від 08.07.2010, ВВР, 2010, № 48, ст.564
№ 2479-VI від 09.07.2010, ВВР, 2010, № 49, ст.571
№ 2756-VI від 02.12.2010, ВВР, 2011, № 23, ст.160
№ 3038-VI від 17.02.2011, ВВР, 2011, № 34, ст.343
№ 3460-VI від 02.06.2011, ВВР, 2011, № 51, ст.577
№ 3610-VI від 07.07.2011, ВВР, 2012, № 7, ст.53
№ 4154-VI від 09.12.2011, ВВР, 2012, № 29, ст.332
№ 4710-VI від 17.05.2012, ВВР, 2013, № 8, ст.75
№ 4711-VI від 17.05.2012, ВВР, 2013, № 14, ст.89
№ 4719-VI від 17.05.2012, ВВР, 2013, № 15, ст.97
№ 4875-VI від 05.06.2012, ВВР, 2013, № 17, ст.154

№ 5029-VI від 03.07.2012, ВВР, 2013, № 23, ст.218
№ 5067-VI від 05.07.2012, ВВР, 2013, № 24, ст.243
№ 5203-VI від 06.09.2012, ВВР, 2013, № 32, ст.409
№ 5400-VI від 02.10.2012, ВВР, 2013, № 40, ст.537
№ 5404-VI від 02.10.2012, ВВР, 2013, № 41, ст.550
№ 5406-VI від 02.10.2012, ВВР, 2013, № 41, ст.551
№ 5461-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 5, ст.62
№ 5477-VI від 06.11.2012, ВВР, 2013, № 50, ст.693
№ 5492-VI від 20.11.2012, ВВР, 2013, № 51, ст.716
№ 5498-VI від 20.11.2012, ВВР, 2013, № 52, ст.729
№ 224-VII від 14.05.2013, ВВР, 2014, № 11, ст.132
№ 379-VII від 02.07.2013, ВВР, 2014, № 14, ст.251
№ 402-VII від 04.07.2013, ВВР, 2014, № 20-21, ст.708
№ 406-VII від 04.07.2013, ВВР, 2014, № 20-21, ст.712
№ 563-VII від 17.09.2013, ВВР, 2014, № 20-21, ст.731
№ 1170-VII від 27.03.2014, ВВР, 2014, № 22, ст.816
№ 1184-VII від 08.04.2014, ВВР, 2014, № 18-19, ст.696
№ 1198-VII від 10.04.2014, ВВР, 2014, № 23, ст.874
№ 1283-VII від 29.05.2014, ВВР, 2014, № 29, ст.943
№ 1508-VII від 17.06.2014, ВВР, 2014, № 34, ст.1167
№ 1697-VII від 14.10.2014, ВВР, 2015, № 2-3, ст.12
№ 1700-VII від 14.10.2014, ВВР, 2014, № 49, ст.2056
№ 76-VIII від 28.12.2014, ВВР, 2015, № 6, ст.40 - щодо набрання чинності норм зазначеного Закону див. "Прикінцеві положення"
№ 116-VIII від 15.01.2015, ВВР, 2015, № 13, ст.85
№ 157-VIII від 05.02.2015, ВВР, 2015, № 13, ст.91
№ 191-VIII від 12.02.2015, ВВР, 2015, № 21, ст.133
№ 322-VIII від 09.04.2015, ВВР, 2015, № 25, ст.194
№ 490-VIII від 02.06.2015, ВВР, 2015, № 30, ст.287
№ 577-VIII від 02.07.2015, ВВР, 2015, № 35, ст.341
№ 595-VIII від 14.07.2015, ВВР, 2015, № 37-38, ст.366
№ 630-VIII від 16.07.2015, ВВР, 2015, № 39, ст.375
№ 650-VIII від 17.07.2015, ВВР, 2015, № 40-41, ст.382
№ 834-VIII від 26.11.2015, ВВР, 2016, № 1, ст.9
№ 835-VIII від 26.11.2015, ВВР, 2016, № 2, ст.17
№ 842-VIII від 26.11.2015, ВВР, 2016, № 2, ст.19
№ 888-VIII від 10.12.2015, ВВР, 2016, № 3, ст.30
№ 901-VIII від 23.12.2015, ВВР, 2016, № 4, ст.44
№ 911-VIII від 24.12.2015, ВВР, 2016, № 5, ст.50
№ 917-VIII від 24.12.2015, ВВР, 2016, № 3, ст.34
№ 936-VIII від 26.01.2016, ВВР, 2016, № 10, ст.99
№ 995-VIII від 04.02.2016, ВВР, 2016, № 10, ст.108
№ 1405-VIII від 02.06.2016, ВВР, 2016, № 28, ст.533
№ 1492-VIII від 07.09.2016, ВВР, 2016, № 43, ст.736 - положення щодо застосування пробаційних програм набирають чинності з 1 січня 2018 року
№ 1540-VIII від 22.09.2016, ВВР, 2016, № 51, ст.833
№ 1774-VIII від 06.12.2016, ВВР, 2017, № 2, ст.25

№ 1812-VIII від 17.01.2017, ВВР, 2017, № 7-8, ст.51
№ 1834-VIII від 07.02.2017, ВВР, 2017, № 11, ст.101
№ 1848-VIII від 09.02.2017, ВВР, 2017, № 12, ст.134
№ 1850-VIII від 09.02.2017, ВВР, 2017, № 13, ст.143
№ 2119-VIII від 22.06.2017, ВВР, 2017, № 34, ст.370
№ 2189-VIII від 09.11.2017, ВВР, 2018, № 1, ст.1
№ 2206-VIII від 14.11.2017, ВВР, 2018, № 5, ст.32
№ 2268-VIII від 18.01.2018, ВВР, 2018, № 10, ст.54
№ 2376-VIII від 22.03.2018, ВВР, 2018, № 18, ст.168}

Цей Закон відповідно до Конституції України визначає систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни, використані в цьому Законі

Основні терміни, використані в цьому Законі, мають таке значення:

територіальна громада - жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр;

адміністративно-територіальна одиниця - область, район, місто, район у місті, селище, село;

{Офіційне тлумачення абзацу третього статті 1 див. в Рішенні Конституційного Суду № 11-рп/2001 від 13.07.2001}

місцевий референдум - форма прийняття територіальною громадою рішень з питань, що належать до відання місцевого самоврядування, шляхом прямого голосування;

загальні збори - зібрання всіх чи частини жителів села (сіл), селища, міста для вирішення питань місцевого значення;

представницький орган місцевого самоврядування - виборний орган (рада), який складається з депутатів і відповідно до закону наділяється правом представляти інтереси територіальної громади і приймати від її імені рішення;

районні та обласні ради - органи місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст;

загальний склад ради - кількісний склад депутатів ради, визначений радою відповідно до закону;

склад ради - кількість депутатів, обраних до відповідної ради, повноваження яких визнано і не припинено в установленому законом порядку;

правомочний склад ради - кількість депутатів, обраних до відповідної ради, повноваження яких визнано і не припинено в установленому законом порядку, яка становить не менш як дві третини від загального складу ради;

виконавчі органи рад - органи, які відповідно до Конституції України та цього Закону створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами;

органи самоорганізації населення - представницькі органи, що створюються частиною жителів, які тимчасово або постійно проживають на відповідній території в межах села, селища, міста;

посадова особа місцевого самоврядування - особа, яка працює в органах місцевого самоврядування, має відповідні посадові повноваження у здійсненні організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій і отримує заробітну плату за рахунок місцевого бюджету;

делеговані повноваження - повноваження органів виконавчої влади, надані органам місцевого самоврядування законом, а також повноваження органів місцевого самоврядування, які передаються відповідним місцевим державним адміністраціям за рішенням районних, обласних рад;

право комунальної власності - право територіальної громади володіти, доцільно, економно, ефективно користуватися і розпоряджатися на свій розсуд і в своїх інтересах майном, що належить їй, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування;

бюджет місцевого самоврядування (місцевий бюджет) - план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення функцій та повноважень місцевого самоврядування;

районний бюджет - план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення спільних інтересів територіальних громад сіл, селищ, міст районного значення, виконання місцевих програм, здійснення бюджетного вирівнювання;

обласний бюджет - план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення спільних інтересів територіальних громад, виконання місцевих програм, здійснення бюджетного вирівнювання;

поточний бюджет - доходи і видатки місцевого бюджету, які утворюються і використовуються для покриття поточних видатків;

бюджет розвитку - доходи і видатки місцевого бюджету, які утворюються і використовуються для реалізації програм соціально-економічного розвитку, зміцнення матеріально-фінансової бази;

мінімальний бюджет місцевого самоврядування - розрахунковий обсяг місцевого бюджету, необхідний для здійснення повноважень місцевого самоврядування на рівні мінімальних соціальних потреб, який гарантується державою;

мінімальний рівень соціальних потреб - гарантований державою мінімальний рівень соціальних послуг на душу населення в межах усієї території України;

самооподаткування - форма залучення на добровільній основі за рішенням зборів громадян за місцем проживання коштів населення відповідної території для фінансування разових цільових заходів соціально-побутового характеру;

старостинський округ - частина території об'єднаної територіальної громади, утвореної відповідно до Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад", на якій розташовані один або декілька населених пунктів (сіл, селищ), крім адміністративного центру об'єднаної територіальної громади, визначена сільською, селищною, міською радою з метою забезпечення представництва інтересів жителів такого населеного пункту (населених пунктів) старостою.

{Статтю 1 доповнено абзацом двадцять четвертим згідно із Законом № 1848-VIII від 09.02.2017}

Стаття 2. Поняття місцевого самоврядування

1. Місцеве самоврядування в Україні - це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста - самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

2. Місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Стаття 3. Право громадян на участь у місцевому самоврядуванні

1. Громадяни України реалізують своє право на участь у місцевому самоврядуванні за належністю до відповідних територіальних громад.

2. Будь-які обмеження права громадян України на участь у місцевому самоврядуванні залежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, терміну проживання на відповідній території, за мовними чи іншими ознаками забороняються.

Стаття 4. Основні принципи місцевого самоврядування

Місцеве самоврядування в Україні здійснюється на принципах:

народовладдя;

законності;

гласності;

колегіальності;

поєднання місцевих і державних інтересів;

виборності;

правової, організаційної та матеріально-фінансової самостійності в межах повноважень, визначених цим та іншими законами;

підзвітності та відповідальності перед територіальними громадами їх органів та посадових осіб;

державної підтримки та гарантії місцевого самоврядування;

судового захисту прав місцевого самоврядування.

Стаття 5. Система місцевого самоврядування

1. Система місцевого самоврядування включає:

територіальну громаду;

сільську, селищну, міську раду;

сільського, селищного, міського голову;

виконавчі органи сільської, селищної, міської ради;

старосту;

{Частину першу статті 5 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 157-VIII від 05.02.2015}

районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст;

органи самоорганізації населення.

2. У містах з районним поділом за рішенням територіальної громади міста або міської ради відповідно до цього Закону можуть утворюватися районні в місті ради. Районні в містах ради утворюють свої виконавчі органи та обирають голову ради, який одночасно є і головою її виконавчого комітету.

Стаття 6. Територіальні громади

1. Первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста.

2. Територіальні громади в порядку, встановленому законом, можуть об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати відповідно сільського, селищного, міського голову.

3. Територіальні громади села, селища, міста, що добровільно об'єдналися в одну територіальну громаду, можуть вийти із складу об'єднаної територіальної громади в порядку, визначеному законом.

{Стаття 6 в редакції Закону № 157-VIII від 05.02.2015}

Стаття 7. Місцевий референдум

1. Місцевий референдум є формою вирішення територіальною громадою питань місцевого значення шляхом прямого волевиявлення.

2. Предметом місцевого референдуму може бути будь-яке питання, віднесене Конституцією України, цим та іншими законами до відання місцевого самоврядування.

3. На місцевий референдум не можуть бути винесені питання, віднесені законом до відання органів державної влади.

4. Рішення, прийняті місцевим референдумом, є обов'язковими для виконання на відповідній території.

5. Порядок призначення та проведення місцевого референдуму, а також перелік питань, що вирішуються виключно референдумом, визначаються законом про референдуми.

Стаття 8. Загальні збори громадян

1. Загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

2. Рішення загальних зборів громадян враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності.

3. Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом та статутом територіальної громади.

Стаття 9. Місцеві ініціативи

1. Члени територіальної громади мають право ініціювати розгляд у раді (в порядку місцевої ініціативи) будь-якого питання, віднесеного до відання місцевого самоврядування.

2. Порядок внесення місцевої ініціативи на розгляд ради визначається представницьким органом місцевого самоврядування або статутом територіальної громади з урахуванням вимог Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

{Частина друга статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

3. Місцева ініціатива, внесена на розгляд ради у встановленому порядку, підлягає обов'язковому розгляду на відкритому засіданні ради за участю членів ініціативної групи з питань місцевої ініціативи.

4. Рішення ради, прийняте з питання, внесеного на її розгляд шляхом місцевої ініціативи, обнародується в порядку, встановленому представницьким органом місцевого самоврядування або статутом територіальної громади.

Стаття 10. Ради - представницькі органи місцевого самоврядування

1. Сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

2. Обласні та районні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, у межах повноважень, визначених Конституцією України, цим та іншими законами, а також повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами.

3. Представницькі органи місцевого самоврядування, сільські, селищні, міські голови, виконавчі органи місцевого самоврядування діють за принципом розподілу повноважень у порядку і межах, визначених цим та іншими законами.

4. Порядок формування та організація діяльності рад визначаються Конституцією України, цим та іншими законами, а також статутами територіальних громад.

5. Чисельність працівників органів місцевого самоврядування встановлюється відповідною радою у межах загальної чисельності, визначеної типовими штатами, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

{Статтю 10 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом № 107-VI від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-рп/2008 від 22.05.2008}

Стаття 11. Виконавчі органи рад

1. Виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи.

2. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

3. У сільських радах, що представляють територіальні громади, які налічують до 500 жителів, за рішенням відповідної територіальної громади або сільської ради виконавчий орган ради може не створюватися. У цьому випадку функції виконавчого органу ради (крім розпорядження земельними та природними ресурсами) здійснює сільський голова одноособово.

Стаття 12. Сільський, селищний, міський голова

1. Сільський, селищний, міський голова є головною посадовою особою територіальної громади відповідно села (добровільного об'єднання в одну територіальну громаду жителів кількох сіл), селища, міста.

2. Сільський, селищний, міський голова обирається відповідною територіальною громадою на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування в порядку, визначеному законом, і здійснює свої повноваження на постійній основі. Строк повноважень сільського, селищного, міського голови, обраного на чергових місцевих виборах, визначається Конституцією України.

{Частина друга статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 806-VI від 25.12.2008}

3. Сільський, селищний, міський голова очолює виконавчий комітет відповідної сільської, селищної, міської ради, головує на її засіданнях.

4. Сільський, селищний, міський голова не може бути депутатом будь-якої ради, суміщати свою службову діяльність з іншою посадою, в тому числі на громадських засадах, займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю.

{Частина четверта статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 4711-VI від 17.05.2012}

{Офіційне тлумачення положень частини четвертої статті 12 див. в Рішенні Конституційного Суду № 12-рп/2004 від 20.05.2004}

5. На сільських, селищних, міських голів поширюються повноваження та гарантії депутатів рад, передбачені законом про статус депутатів рад, якщо інше не встановлено законом.

6. Повноваження сільських, селищних, міських голів можуть бути тимчасово покладені на керівника відповідної військово-цивільної адміністрації відповідно до Закону України "Про військово-цивільні адміністрації".

{Статтю 12 доповнено частиною шостою згідно із Законом № 650-VIII від 17.07.2015}

{Офіційне тлумачення положень статті 12 див. в Рішеннях Конституційного Суду № 7-рп/99 від 06.07.99, № 21-рп/2003 від 25.12.2003}

Стаття 13. Громадські слухання

1. Територіальна громада має право проводити громадські слухання - зустрічатися з депутатами відповідної ради та посадовими особами місцевого самоврядування, під час яких члени територіальної громади можуть заслуховувати їх, порушувати питання та вносити пропозиції щодо

питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування.

2. Громадські слухання проводяться не рідше одного разу на рік.

3. Пропозиції, які вносяться за результатами громадських слухань, підлягають обов'язковому розгляду органами місцевого самоврядування.

4. Порядок організації громадських слухань визначається статутом територіальної громади.

Стаття 14. Органи самоорганізації населення

1. Сільські, селищні, міські, районні в місті (у разі їх створення) ради можуть дозволяти за ініціативою жителів створювати будинкові, вуличні, квартальні та інші органи самоорганізації населення і наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна.

2. Правовий статус, порядок організації та діяльності органів самоорганізації населення за місцем проживання визначаються законом.

Стаття 14-[1]. Староста

1. Староста є виборною посадовою особою місцевого самоврядування.

2. Староста обирається жителями села, селища (сіл, селищ), розташованого на території відповідного старостинського округу, на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування в порядку, визначеному законом, і здійснює свої повноваження на постійній основі.

3. Повноваження старости починаються з моменту складення ним присяги відповідно до Закону України "Про службу в органах місцевого самоврядування" на пленарному засіданні відповідної сільської, селищної, міської ради, на якому відповідною територіальною виборчою комісією були оголошені рішення щодо його обрання та реєстрації.

4. Строк повноважень старости, обраного на чергових виборах, становить п’ять років, крім випадків дострокового припинення його повноважень з підстав і в порядку, визначених цим Законом.

5. Староста є членом виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради за посадою.

6. Староста не може мати інший представницький мандат, суміщати свою службову діяльність з іншою посадою, у тому числі на громадських засадах, займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю.

7. Порядок організації роботи старости визначається цим та іншими законами, а також Положенням про старосту, затвердженим сільською, селищною, міською радою.

{Закон доповнено статтею 14-[1] згідно із Законом № 157-VIII від 05.02.2015; в редакції Закону № 1848-VIII від 09.02.2017}

Стаття 15. Форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування

1. Органи місцевого самоврядування з метою більш ефективного здійснення своїх повноважень, захисту прав та інтересів територіальних громад можуть об'єднуватися в асоціації органів місцевого самоврядування та їх добровільні об'єднання, які підлягають реєстрації відповідно

до Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань".

{Частина перша статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1275-VI від 16.04.2009, № 5461-VI від 16.10.2012, № 835-VIII від 26.11.2015}

2. Органи місцевого самоврядування та їх асоціації можуть входити до відповідних міжнародних асоціацій, інших добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування.

3. Асоціаціям та іншим добровільним об'єднанням органів місцевого самоврядування не можуть передаватися владні повноваження органів місцевого самоврядування.

{Частина третя статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1275-VI від 16.04.2009}

Стаття 16. Організаційно-правова, матеріальна і фінансова основи місцевого самоврядування

1. Органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

2. Органам місцевого самоврядування законом можуть надаватися окремі повноваження органів виконавчої влади, у здійсненні яких вони є підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

3. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.

{Частина третя статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2813-IV від 06.09.2005}

4. Рішення про наділення міських рад правами щодо управління майном і фінансовими ресурсами, які є у власності територіальних громад районів у містах, приймається на місцевих референдумах відповідних районних у містах громад. У разі якщо територіальна громада району в місті внаслідок референдуму не прийме рішення про передачу права управління майном та фінансами відповідній міській раді, а територіальна громада міста або міська рада не прийняла рішення про створення органів місцевого самоврядування районів у місті, міська рада здійснює управління майном та фінансовими ресурсами, які є у власності територіальних громад районів у містах, та несе відповідальність перед громадою відповідного району у місті.

5. Від імені та в інтересах територіальних громад права суб'єкта комунальної власності здійснюють відповідні ради.

6. Місцеві бюджети є самостійними, вони не включаються до Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим та інших місцевих бюджетів.

7. Органи місцевого самоврядування з урахуванням місцевих умов і особливостей можуть перерозподіляти між собою на підставі договорів окремі повноваження та власні бюджетні кошти.

8. Сільська, селищна, міська, районна в місті (у разі її створення) рада може наділяти частиною своїх повноважень органи самоорганізації населення, передавати їм відповідні кошти, а також матеріально-технічні та інші ресурси, необхідні для здійснення цих повноважень, здійснює контроль за їх виконанням.

9. Сільські, селищні, міські, районні у містах, районні, обласні ради мають печатки із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням, рахунки в установах банків України.

Стаття 17. Відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад

Відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування.

Органи місцевого самоврядування при здійсненні повноважень у сфері контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення можуть проводити перевірки на підприємствах, в установах та організаціях, що перебувають у комунальній власності відповідної територіальної громади.

{Статтю 17 доповнено частиною другою згідно із Законом № 1774-VIII від 06.12.2016}

Стаття 18. Відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що не перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад

1. Відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що не перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на договірній і податковій основі та на засадах підконтрольності у межах повноважень, наданих органам місцевого самоврядування законом.

2. З питань, віднесених до відання органів місцевого самоврядування, на їх вимогу підприємства, установи та організації, що не перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, надають відповідну інформацію.

3. Органи місцевого самоврядування з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади можуть виступати з ініціативою щодо перевірок, організовувати їх проведення, а при здійсненні повноважень у сфері контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення проводити перевірки на підприємствах, в установах та організаціях, що не перебувають у комунальній власності, а також фізичних осіб, які використовують працю найманих працівників.

{Частина третя статті 18 в редакції Закону № 1774-VIII від 06.12.2016}

Стаття 18-[1]. Відносини органів місцевого самоврядування із судами загальної юрисдикції

Орган місцевого самоврядування може бути позивачем та відповідачем у судах загальної юрисдикції, зокрема, звертатися до суду, якщо це необхідно для реалізації його повноважень і забезпечення виконання функцій місцевого самоврядування.

{Закон доповнено статтею 18-[1] згідно із Законом № 1697-VII від 14.10.2014}

Стаття 19. Статут територіальної громади села, селища, міста

1. З метою врахування історичних, національно-культурних, соціально-економічних та інших особливостей здійснення місцевого самоврядування представницький орган місцевого самоврядування на основі Конституції України та в межах цього Закону може прийняти статут територіальної громади села, селища, міста.

2. Статут територіальної громади підлягає державній реєстрації в центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань.

{Частина друга статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

3. Підставою для відмови в державній реєстрації статуту територіальної громади може бути його невідповідність Конституції та законам України. Відмова в реєстрації статуту територіальної громади може бути оскаржена в судовому порядку.

Стаття 20. Державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування

Державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування може здійснюватися лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, і не повинен призводити до втручання органів державної влади чи їх посадових осіб у здійснення органами місцевого самоврядування наданих їм власних повноважень.

Стаття 21. Обмеження прав територіальних громад на місцеве самоврядування

Обмеження прав територіальних громад на місцеве самоврядування згідно з Конституцією та законами України може бути застосоване лише в умовах воєнного чи надзвичайного стану.

Стаття 22. Символіка територіальних громад сіл, селищ, міст, районів і областей

1. Територіальні громади сіл, селищ, міст можуть мати власну символіку (герб, прапор тощо), яка відображає їх історичні, культурні, соціально-економічні та інші місцеві особливості і традиції.

2. З урахуванням пропозицій органів місцевого самоврядування сіл, селищ, міст районними, обласними радами може бути затверджена символіка відповідно району, області.

3. Зміст, опис та порядок використання символіки територіальних громад сіл, селищ, міст, районів і областей визначаються відповідною радою згідно з законом.

Стаття 23. Підняття Державного Прапора України

На будинках, де працюють ради та їх виконавчі комітети, піднімається Державний Прапор України.

Стаття 24. Законодавство про місцеве самоврядування

1. Правовий статус місцевого самоврядування в Україні визначається Конституцією України, цим та іншими законами, які не повинні суперечити положенням цього Закону.

2. Правовий статус місцевого самоврядування в містах Києві та Севастополі, а також в Автономній Республіці Крим визначається Конституцією України та цим Законом з особливостями, передбаченими законами про міста Київ і Севастополь.

3. Органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

Розділ II
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Глава 1.
Повноваження сільських, селищних, міських рад

Стаття 25. Загальна компетенція сільських, селищних, міських рад

Сільські, селищні, міські ради правомочні розглядати і вирішувати питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до їх відання.

{Офіційне тлумачення положень статті 25 див. в Рішенні Конституційного Суду № 7-рп/2009 від 16.04.2009}

Стаття 26. Виключна компетенція сільських, селищних, міських рад

1. Виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються такі питання:

1) затвердження регламенту ради;

2) утворення і ліквідація постійних та інших комісій ради, затвердження та зміна їх складу, обрання голів комісій;

3) утворення виконавчого комітету ради, визначення його чисельності, затвердження персонального складу; внесення змін до складу виконавчого комітету та його розпуск;

{Щодо зупинення та відновлення дії пункту 3 додатково див. Закони № 489-V від 19.12.2006, № 749-V від 15.03.2007}

4) обрання на посаду та звільнення з посади секретаря ради у порядку, передбаченому цим Законом;

{Пункт 4 частини першої статті 26 в редакції Закону № 2554-IV від 21.04.2005}

5) затвердження за пропозицією сільського, селищного, міського голови структури виконавчих органів ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів відповідно до типових штатів, затверджених Кабінетом Міністрів України, витрат на їх утримання;

{Пункт 5 частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 107-VI від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-рп/2008 від 22.05.2008}

{Щодо зупинення та відновлення дії пункту 5 додатково див. Закони № 489-V від 19.12.2006, № 749-V від 15.03.2007}

6) утворення за поданням сільського, селищного, міського голови інших виконавчих органів ради;

7) затвердження плану роботи ради та заслуховування звіту про його виконання з урахуванням вимог статті 32 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності";

{Пункт 7 частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

8) заснування аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації відповідної ради, призначення і звільнення їх керівників;

{Пункт 8 частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 917-VIII від 24.12.2015}

9) заслуховування звіту сільського, селищного, міського голови про діяльність виконавчих органів ради, у тому числі щорічного звіту про здійснення державної регуляторної політики виконавчими органами відповідної ради;

{Пункт 9 частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

10) прийняття рішення про недовіру сільському, селищному, міському голові;

11) заслуховування звітів постійних комісій, керівників виконавчих органів ради та посадових осіб, яких вона призначає або затверджує;

12) заслуховування повідомлень депутатів про роботу в раді, виконання ними доручень ради;

13) розгляд запитів депутатів, прийняття рішень по запитах;

14) прийняття рішень щодо дострокового припинення повноважень депутата ради в порядку, встановленому законом;

15) скасування актів виконавчих органів ради, які не відповідають Конституції чи законам України, іншим актам законодавства, рішенням відповідної ради, прийнятим у межах її повноважень;

16) прийняття рішення щодо дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови у випадках, передбачених цим Законом;

{Пункт 17 частини першої статті 26 виключено на підставі Закону № 595-VIII від 14.07.2015}

18) прийняття рішення про проведення місцевого референдуму;

19) прийняття відповідно до законодавства рішень щодо організації проведення референдумів та виборів органів державної влади, місцевого самоврядування та сільського, селищного, міського голови;

20) прийняття рішень про наділення органів самоорганізації населення окремими власними повноваженнями органів місцевого самоврядування, а також про передачу коштів, матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для їх здійснення;

21) прийняття рішень про об'єднання в асоціації або вступ до асоціацій, інших форм добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування та про вихід з них;

22) затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільових програм з інших питань місцевого самоврядування;

23) затвердження місцевого бюджету, внесення змін до нього; затвердження звіту про виконання відповідного бюджету;

24) встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України;

{Пункт 24 частини першої статті 26 в редакції Закону № 2756-VI від 02.12.2010}

25) утворення цільових фондів, затвердження положень про ці фонди;

{Пункт 25 частини першої статті 26 в редакції Закону № 2813-IV від 06.09.2005}

26) прийняття рішень щодо здійснення місцевих запозичень;

{Пункт 26 частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2457-VI від 08.07.2010}

27) прийняття рішень щодо передачі коштів з відповідного місцевого бюджету;

{Пункт 27 частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2457-VI від 08.07.2010}

28) прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевих податках і зборах, а також земельному податку;

{Пункт 28 частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2756-VI від 02.12.2010}

29) встановлення для підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, розміру частки прибутку, яка підлягає зарахуванню до місцевого бюджету;

30) прийняття рішень щодо відчуження відповідно до закону комунального майна; затвердження місцевих програм приватизації, а також переліку об'єктів комунальної власності, які не підлягають приватизації; визначення доцільності, порядку та умов приватизації об'єктів права комунальної власності; вирішення питань про придбання в установленому законом порядку приватизованого майна, про включення до об'єктів комунальної власності майна, відчуженого у процесі приватизації, договір купівлі-продажу якого в установленому порядку розірвано або визнано недійсним, про надання у концесію об'єктів права комунальної власності, про створення, ліквідацію, реорганізацію та перепрофілювання

підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідної територіальної громади.

{Пункт 30 частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 997-XIV від 16.07.99}

Реорганізація або ліквідація навчальних закладів комунальної форми власності здійснюється за рішенням місцевої ради;

{Пункт 30 частини першої статті 26 доповнено абзацом згідно із Законом № 2628-III від 11.07.2001; в редакції Закону № 76-VIII від 28.12.2014 - щодо набрання чинності норм зазначеного Закону див. "Прикінцеві положення"}

30-[1]) прийняття рішень про визначення критеріїв, відповідно до яких утворення наглядової ради є обов'язковим у комунальних унітарних підприємствах та у господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать територіальній громаді; про затвердження порядку утворення наглядової ради, порядку призначення членів наглядової ради комунального унітарного підприємства; про визначення кола питань, що належать до виключної компетенції наглядової ради комунального унітарного підприємства; про встановлення вимог до незалежних членів наглядової ради комунальних унітарних підприємств і господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать територіальній громаді;

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 30-[1] згідно із Законом № 1405-VIII від 02.06.2016}

30-[2]) визначення критеріїв відбору незалежного аудитора та критеріїв віднесення комунальних унітарних підприємств і господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать територіальній громаді, до таких, фінансова звітність яких (у тому числі консолідована) підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором, та затвердження порядку такої перевірки і порядку залучення незалежного аудитора;

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 30-[2] згідно із Законом № 1405-VIII від 02.06.2016}

31) прийняття рішень про передачу іншим органам окремих повноважень щодо управління майном, яке належить до комунальної власності відповідної територіальної громади, визначення меж цих повноважень та умов їх здійснення;

32) створення у разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення з іншими суб'єктами комунальної власності спільних проектів або спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, установ та організацій, визначення повноважень цих органів (служб);

33) вирішення відповідно до законодавства питань про створення підприємствами комунальної власності спільних підприємств, у тому числі з іноземними інвестиціями;

33-[1]) прийняття рішень щодо надання згоди на організацію співробітництва територіальних громад, суб'єктом якого є територіальна громада села, селища, міста, у формах, визначених статтею 4 Закону України "Про співробітництво територіальних громад", щодо схвалення

проекту договору про співробітництво та інших рішень, пов'язаних із здійсненням відповідно до зазначеного Закону співробітництва територіальних громад;

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 33-1 згідно із Законом № 1508-VII від 17.06.2014}

33-2) заслуховування звітів, пов'язаних із здійсненням відповідно до Закону України "Про співробітництво територіальних громад" співробітництва територіальних громад, суб'єктом якого є територіальна громада села, селища, міста;

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 33-2 згідно із Законом № 1508-VII від 17.06.2014}

34) вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин;

35) затвердження ставок земельного податку відповідно до Податкового кодексу України;

{Пункт 35 частини першої статті 26 в редакції Закону № 2756-VI від 02.12.2010}

36) вирішення відповідно до закону питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення, а також про скасування такого дозволу;

37) прийняття рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; внесення пропозицій до відповідних державних органів щодо оголошення природних та інших об'єктів, що мають екологічну, історичну, культурну або наукову цінність, пам'ятками природи, історії або культури, які охороняються законом, прийняття рішень про оголошення в місцях масового розмноження та вирощування потомства дикими тваринами "сезону тиші" з обмеженням господарської діяльності та добуванням об'єктів тваринного світу;

{Пункт 37 частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 322-VIII від 09.04.2015}

38) надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території села, селища, міста нових об'єктів, у тому числі місць чи об'єктів для розміщення відходів, сфера екологічного впливу діяльності яких згідно з діючими нормативами включає відповідну територію;

{Пункт 38 частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1825-VI від 21.01.2010}

{Пункт 39 частини першої статті 26 виключено на підставі Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

39-1) створення відповідно до закону за рахунок коштів місцевого бюджету установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, призначення і звільнення керівників цих установ, залучення в установленому законом порядку фізичних чи юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги;

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 39-1 згідно із Законом № 3460-VI від 02.06.2011}

40) заслуховування інформації прокурорів та керівників органів Національної поліції про стан законності, боротьби із злочинністю, охорони громадського порядку та результати діяльності на відповідній території;

{Пункт 40 частини першої статті 26 в редакції Законів № 1577-IV від 04.03.2004, № 2389-VI від 01.07.2010; із змінами, внесеними згідно із Законом № 901-VIII від 23.12.2015}

{Дію попередньої редакції пункту 40 частини першої статті 26 відновлено на 2005 рік у зв'язку із зупиненням дії Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на 2005 рік згідно із Законами № 2285-IV від 23.12.2004, № 2505-IV від 25.03.2005}

{Дію попередньої редакції пункту 40 частини першої статті 26 відновлено на 2006 рік у зв'язку із зупиненням дії Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на 2006 рік згідно із Законом № 3235-IV від 20.12.2005}

{Дію попередньої редакції пункту 40 частини першої статті 26 відновлено на 2007 рік у зв'язку із зупиненням дії Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на 2007 рік згідно із Законом № 489-V від 19.12.2006}

{Дію попередньої редакції пункту 40 частини першої статті 26 відновлено на 2008 рік у зв'язку із втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 згідно із Законом № 107-VI від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-рп/2008 від 22.05.2008}

{Дію попередньої редакції пункту 40 частини першої статті 26 відновлено у зв'язку з втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

41) прийняття рішень з питань адміністративно-територіального устрою в межах і порядку, визначених цим та іншими законами;

{Офіційне тлумачення пункту 41 частини першої статті 26 див. в Рішенні Конституційного Суду № 11-рп/2001 від 13.07.2001}

42) затвердження в установленому порядку місцевих містобудівних програм, генеральних планів забудови відповідних населених пунктів, іншої містобудівної документації;

43) затвердження договорів, укладених сільським, селищним, міським головою від імені ради, з питань, віднесених до її виключної компетенції;

44) встановлення відповідно до законодавства правил з питань благоустрою території населеного пункту, забезпечення в ньому чистоти і порядку, торгівлі на ринках, додержання тиші в громадських місцях, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність;

44-[1]) встановлення заборони продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових суб'єктами господарювання (крім закладів ресторанного господарства) у визначений час доби в межах території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 44-[1] згідно із Законом № 2376-VIII від 22.03.2018}

45) прийняття у межах, визначених законом, рішень з питань боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність;

45-[1]) визначення територій, на яких можуть проводитися потенційно небезпечні заходи в умовах присутності цивільного населення за участю особового складу Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів з використанням озброєння і військової техніки;

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 45-[1] згідно із Законом № 1419-IV від 03.02.2004}

46) прийняття рішень, пов'язаних із створенням спеціальних вільних та інших зон, змінами в статусі цих зон, внесення до відповідних органів пропозицій з цих питань; надання згоди на створення таких зон за ініціативою Президента України або Кабінету Міністрів України;

47) прийняття рішення про дострокове припинення повноважень органів територіальної самоорганізації населення у випадках, передбачених цим Законом;

48) затвердження статуту територіальної громади;

49) затвердження відповідно до закону Положення про зміст, опис та порядок використання символіки територіальної громади;

50) прийняття рішень щодо виконання положень статей 7, 11, 12, 20, 24 Закону України"Про засади державної мовної політики";

{Пункт 50 частини першої статті 26 в редакції Закону № 5029-VI від 03.07.2012}

51) надання згоди на передачу об'єктів з державної у комунальну власність та прийняття рішень про передачу об'єктів з комунальної у державну власність, а також щодо придбання об'єктів державної власності;

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 51 згідно із Законом № 163-XIV від 06.10.98, із змінами, внесеними згідно із Законом № 2182-III від 21.12.2000}

52) створення відповідно до законодавства комунальної аварійно-рятувальної служби;

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 52 згідно із Законом № 2470-III від 29.05.2001}

53) затвердження відповідно до закону Положення про помічника-консультанта депутата ради та опису посвідчення помічника-консультанта депутата ради.

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 53 згідно із Законом № 3266-IV від 22.12.2005}

54) вирішення питань у сфері поводження з небезпечними відходами відповідно до законодавства;

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 54 згідно із Законом № 1825-VI від 21.01.2010}

55) визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами;

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 55 згідно із Законом № 1825-VI від 21.01.2010}

56) затвердження порядку переміщення на штрафні майданчики транспортних засобів, припаркованих не у спеціально відведених місцях для паркування транспортних засобів.

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 56 згідно із Законом № 2756-VI від 02.12.2010}

57) встановлення плати за доступ до об'єкта будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності відповідно до Закону України "Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж".

{Частину першу статті 26 доповнено пунктом 57 згідно із Законом № 1834-VIII від 07.02.2017}

2. Виключно на пленарних засіданнях міських рад (міст з районним поділом), крім питань, зазначених у частині першій цієї статті, вирішуються такі питання:

1) визначення обсягу і меж повноважень, які здійснюють районні у містах (у разі їх створення) ради та їх виконавчі органи в інтересах територіальних громад районів у містах;

2) встановлення нормативів централізації коштів від земельного податку на спеціальних бюджетних рахунках районів міста.

{Частина третя статті 26 втратила чинність у зв'язку з втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

3. Виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради об'єднаної територіальної громади, утвореної відповідно до Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад", крім питань, зазначених у частині першій цієї статті, вирішуються такі питання:

1) утворення старостинських округів;

2) затвердження Положення про старосту;

3) прийняття рішення щодо дострокового припинення повноважень старости у випадках, передбачених цим Законом.

{До статті 26 включено частину третю згідно із Законом № 1848-VIII від 09.02.2017}

{Частина четверта статті 26 втратила чинність у зв'язку з втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

Глава 2. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад

Стаття 27. Повноваження у сфері соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

а) власні (самоврядні) повноваження:

1) підготовка програм соціально-економічного та культурного розвитку сіл, селищ, міст, цільових програм з інших питань самоврядування, подання їх на затвердження ради, організація їх виконання; подання раді звітів про хід і результати виконання цих програм;

2) забезпечення збалансованого економічного та соціального розвитку відповідної території, ефективного використання природних, трудових і фінансових ресурсів;

3) забезпечення складання балансів фінансових, трудових ресурсів, грошових доходів і видатків, необхідних для управління соціально-економічним і культурним розвитком відповідної території, а також визначення потреби у місцевих будівельних матеріалах, паливі;

4) розгляд проектів планів підприємств і організацій, які належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, внесення до них зауважень і пропозицій, здійснення контролю за їх виконанням;

5) попередній розгляд планів використання природних ресурсів місцевого значення на відповідній території, пропозицій щодо розміщення, спеціалізації та розвитку підприємств і організацій незалежно від форм власності, внесення у разі потреби до відповідних органів виконавчої влади пропозицій з цих питань;

6) подання до районних, обласних рад необхідних показників та внесення пропозицій до програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідно районів і областей, а також до планів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, розташованих на відповідній території, з питань, пов'язаних із соціально-економічним та культурним розвитком території, задоволенням потреб населення;

7) залучення на договірних засадах підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності до участі в комплексному соціально-економічному розвитку сіл, селищ, міст, координація цієї роботи на відповідній території;

8) розміщення на договірних засадах замовлень на виробництво продукції, виконання робіт (послуг), необхідних для територіальної громади, на підприємствах, в установах та організаціях;

9) утворення цільових фондів соціальної допомоги інвалідам, визначення порядку і умов витрачання коштів цих фондів;

{Пункт "а" статті 27 доповнено підпунктом 9 згідно із Законом № 2960-IV від 06.10.2005}

б) делеговані повноваження:

1) участь у здійсненні державної регуляторної політики в межах та у спосіб, встановлені Законом України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності";

{Пункт "б" статті 27 доповнено підпунктом 1 згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

2) розгляд і узгодження планів підприємств, установ та організацій, що не належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, здійснення яких може викликати негативні соціальні, демографічні, екологічні та інші наслідки, підготовка до них висновків і внесення пропозицій до відповідних органів;

3) статистичний облік громадян, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території;

4) організаційне забезпечення надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг.

{Пункт "б" статті 27 доповнено підпунктом 4 згідно із Законом № 5203-VI від 06.09.2012}

Стаття 28. Повноваження в галузі бюджету, фінансів і цін

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

а) власні (самоврядні) повноваження:

1) складання проекту місцевого бюджету, подання його на затвердження відповідної ради, забезпечення виконання бюджету; щоквартальне подання раді письмових звітів про хід і результати виконання бюджету; підготовка і подання відповідно до районних, обласних рад необхідних фінансових показників і пропозицій щодо складання проектів районних і обласних бюджетів;

2) встановлення в порядку і межах, визначених законом, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги;

{Підпункт 2 пункту "а" статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2404-VI від 01.07.2010; в редакції Закону № 2479-VI від 09.07.2010; із змінами, внесеними згідно із Законами № 3610-VI від 07.07.2011, № 5400-VI від 02.10.2012, № 1198-VII від 10.04.2014, № 1540-VIII від 22.09.2016}

3) встановлення за узгодженим рішенням відповідних рад порядку використання коштів та іншого майна, що перебувають у спільній власності територіальних громад;

4) здійснення в установленому порядку фінансування видатків з місцевого бюджету;

5) залучення на договірних засадах коштів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, розташованих на відповідній території, та коштів населення, а також бюджетних коштів на будівництво, розширення, ремонт і утримання на пайових засадах об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури та на заходи щодо охорони навколишнього природного середовища;

6) об'єднання на договірних засадах коштів відповідного місцевого бюджету та інших місцевих бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного фінансування комунальних підприємств, установ та організацій, вирішення інших питань, що стосуються спільних інтересів територіальних громад;

7) укладення з юридичними і фізичними особами договорів на справляння місцевих зборів, обов'язковість укладення яких установлена законодавством;

{Пункт "а" статті 28 доповнено пунктом 7 згідно із Законом № 2756-VI від 02.12.2010}

8) підготовка та затвердження переліку спеціально відведених місць для паркування транспортних засобів;

{Пункт "а" статті 28 доповнено пунктом 8 згідно із Законом № 2756-VI від 02.12.2010}

б) делеговані повноваження:

1) здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням зобов'язань щодо платежів до місцевого бюджету на підприємствах і в організаціях незалежно від форм власності;

2) здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням цін і тарифів;

3) сприяння здійсненню інвестиційної діяльності на відповідній території.

Стаття 29. Повноваження щодо управління комунальною власністю

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

а) власні (самоврядні) повноваження:

1) управління в межах, визначених радою, майном, що належить до комунальної власності відповідних територіальних громад;

2) встановлення порядку та здійснення контролю за використанням прибутків підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідних територіальних громад;

3) заслуховування звітів про роботу керівників підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідних територіальних громад;

4) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо порядку та умов відчуження комунального майна, проектів місцевих програм приватизації та переліку об'єктів комунальної власності, які не підлягають приватизації; організація виконання цих програм; підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо визначення сфер господарської діяльності та переліку об'єктів, які можуть надаватися у концесію, подання раді письмових звітів про хід та результати відчуження комунального майна;

{Підпункт 4 пункту "а" статті 29 із змінами, внесеними згідно із Законом № 997-XIV від 16.07.99}

б) делеговане повноваження:

погодження в установленому порядку кандидатур для призначення на посаду керівників підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території, які перебувають у державній власності.

Стаття 30. Повноваження в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

а) власні (самоврядні) повноваження:

1) управління об'єктами житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню;

2) облік громадян, які відповідно до законодавства потребують поліпшення житлових умов; розподіл та надання відповідно до законодавства житла, що належить до комунальної власності; вирішення питань щодо використання нежилих приміщень, будинків і споруд, що належать до комунальної власності;

3) сприяння розширенню житлового будівництва, подання громадянам, які мають потребу в житлі, допомоги в будівництві житла, в отриманні кредитів, у тому числі пільгових, та субсидій для будівництва чи придбання житла; подання допомоги власникам квартир (будинків) в їх обслуговуванні та ремонті; сприяння створенню об'єднань співвласників багатоквартирних будинків;

{Підпункт 3 пункту "а" статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

4) прийняття рішень про організацію громадських вбиралень, стоянок та майданчиків для паркування автомобільного транспорту, здійснення контролю за їх діяльністю відповідно до закону;

{Підпункт 4 пункту "а" частини першої статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законами № 4710-VI від 17.05.2012, № 5461-VI від 16.10.2012}

5) забезпечення соціально-культурних закладів, які належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, а також населення паливом, електроенергією, газом та іншими енергоносіями; вирішення питань водопостачання, відведення та очищення стічних вод; здійснення контролю за якістю питної води;

6) вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів, знешкодження та захоронення трупів тварин;

7) організація благоустрою населених пунктів, залучення на договірних засадах з цією метою коштів, трудових і матеріально-технічних ресурсів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, а також населення; здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів, організації озеленення, охорони зелених насаджень і водойм, створення місць відпочинку громадян;

{Підпункт 7 пункту "а" частини першої статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом № 4710-VI від 17.05.2012}

7-^{1}) прийняття рішень про розміщення, обладнання та функціонування майданчиків для паркування транспортних засобів та стоянок таксі на вулицях і дорогах населених пунктів, здійснення контролю за дотриманням визначених правилами паркування транспортних засобів вимог щодо розміщення, обладнання та функціонування майданчиків для паркування;

{Пункт "а" статті 30 доповнено підпунктом 7-^{1} згідно із Законом № 1283-VII від 29.05.2014}

8) організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі;

9) встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування,

побутового обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад;

10) затвердження маршрутів і графіків руху, правил користування міським пасажирським транспортом незалежно від форм власності, узгодження цих питань стосовно транзитного пасажирського транспорту у випадках, передбачених законодавством;

{Підпункт 10 пункту "а" частини першої статті 30 в редакції Закону № 1812-VIII від 17.01.2017}

10-[1]) прийняття рішення про впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті незалежно від форм власності та визначення особи, уповноваженої здійснювати справляння плати за транспортні послуги в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду;

{Пункт "а" статті 30 доповнено підпунктом 10-[1] згідно із Законом № 1812-VIII від 17.01.2017}

10-[2]) встановлення порядку функціонування та вимог до автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті незалежно від форм власності, а також видів, форм носіїв, порядку обігу та реєстрації проїзних документів;

{Пункт "а" статті 30 доповнено підпунктом 10-[2] згідно із Законом № 1812-VIII від 17.01.2017}

11) забезпечення утримання в належному стані кладовищ, інших місць поховання та їх охорони;

12) залучення на договірних засадах підприємств, установ та організацій, що не належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, до участі в обслуговуванні населення засобами транспорту і зв'язку;

13) надання дозволу в порядку, встановленому законодавством, на розміщення реклами;

14) сприяння діяльності Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України;

{Пункт "а" статті 30 доповнено підпунктом 14 згідно із Законом № 1180-VI від 19.03.2009}

15) затвердження схем санітарного очищення населених пунктів та впровадження систем роздільного збирання побутових відходів;

{Пункт "а" статті 30 доповнено підпунктом 15 згідно із Законом № 1825-VI від 21.01.2010}

16) затвердження норм надання послуг з вивезення побутових відходів;

{Пункт "а" статті 30 доповнено підпунктом 16 згідно із Законом № 1825-VI від 21.01.2010}

17) видача дозволу на порушення об’єктів благоустрою у випадках та порядку, передбачених законом;

{Пункт "а" частини першої статті 30 доповнено підпунктом 17 згідно із Законом № 4710-VI від 17.05.2012}

18) організація недискримінаційного доступу операторів та провайдерів телекомунікацій, уповноважених ними осіб до інфраструктури

об’єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв’язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності на договірній основі з підприємствами, на балансі яких перебуває ця інфраструктура;

{Пункт "а" частини першої статті 30 доповнено підпунктом 18 згідно із Законом № 1834-VIII від 07.02.2017}

19) визначення розміру внесків за встановлення, обслуговування та заміну будинкових вузлів обліку споживачам комунальних послуг відповідної територіальної громади;

{Пункт "а" частини першої статті 30 доповнено підпунктом 19 згідно із Законом № 2119-VIII від 22.06.2017}

20) призначення у випадках та в порядку, встановлених законом, управителя багатоквартирного будинку;

{Пункт "а" статті 30 доповнено пунктом 20 згідно із Законом № 2189-VIII від 09.11.2017}

21) встановлення нормативів (норм) споживання комунальних послуг у порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України;

{Пункт "а" статті 30 доповнено пунктом 21 згідно із Законом № 2189-VIII від 09.11.2017}

22) визначення одиниці виміру обсягу наданих послуг з поводження з побутовими відходами;

{Пункт "а" статті 30 доповнено пунктом 22 згідно із Законом № 2189-VIII від 09.11.2017}

б) делеговані повноваження:

1) здійснення заходів щодо розширення та вдосконалення мережі підприємств житлово-комунального господарства, торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування, розвитку транспорту і зв'язку;

2) здійснення відповідно до законодавства контролю за належною експлуатацією та організацією обслуговування населення підприємствами житлово-комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, транспорту, зв'язку, за технічним станом, використанням та утриманням інших об'єктів нерухомого майна усіх форм власності, за належними, безпечними і здоровими умовами праці на цих підприємствах і об'єктах; прийняття рішень про скасування даного ними дозволу на експлуатацію об'єктів у разі порушення нормативно-правових актів з охорони праці, екологічних, санітарних правил, інших вимог законодавства;

{Підпункт 2 пункту "б" статті 30 в редакції Закону № 969-IV від 19.06.2003}

3) здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо захисту прав споживачів;

4) встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності;

5) облік відповідно до закону житлового фонду, здійснення контролю за його використанням;

6) надання відповідно до закону громадянам, які потребують соціального захисту, безоплатного житла або за доступну для них плату;

7) здійснення контролю за станом квартирного обліку та додержанням житлового законодавства на підприємствах, в установах та організаціях, розташованих на відповідній території, незалежно від форм власності;

8) видача ордерів на заселення жилої площі в будинках державних та комунальних організацій;

9) облік нежилих приміщень на відповідній території незалежно від форм власності, внесення пропозицій їх власникам щодо використання таких приміщень для задоволення потреб територіальної громади;

10) облік відповідно до закону об'єктів нерухомого майна незалежно від форм власності;

{Підпункт 10 пункту "б" статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1878-VI від 11.02.2010}

11) вирішення відповідно до законодавства питань, пов'язаних з наданням Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України службових жилих приміщень, житлової площі та інших об'єктів, житлово-комунальних послуг; здійснення контролю за їх використанням та наданням послуг;

{Пункт "б" статті 30 доповнено підпунктом 11 згідно із Законом № 1180-VI від 19.03.2009}

12) здійснення заходів щодо ведення в установленому порядку єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов;

{Пункт "б" статті 30 доповнено підпунктом 12 згідно із Законом № 2367-VI від 29.06.2010}

13) здійснення контролю за дотриманням підприємствами комунальної власності вимог законодавства щодо забезпечення на договірній основі безперешкодного доступу операторів та провайдерів телекомунікацій, уповноважених ними осіб до інфраструктури об’єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв’язку, будинкової розподільної мережі, що перебуває у них на балансі, а також за правильністю обрахування плати за доступ. Виконавчим органам сільських, селищних, міських рад забороняється делегування цих повноважень з контролю суб’єктам господарювання.

{Пункт "б" частини першої статті 30 доповнено підпунктом 13 згідно із Законом № 1834-VIII від 07.02.2017}

Стаття 31. Повноваження у галузі будівництва

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

а) власні (самоврядні) повноваження:

1) організація за рахунок власних коштів і на пайових засадах будівництва, реконструкції і ремонту об'єктів комунального господарства та соціально-культурного призначення, жилих будинків, шляхів місцевого значення, а також капітального та поточного ремонту вулиць і доріг населених пунктів та інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення (як співфінансування на договірних засадах);

{Підпункт 1 пункту "а" частини першої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом № 490-VIII від 02.06.2015}

2) виконання або делегування на конкурсній основі генеральній будівельній організації (підрядній організації) функцій замовника на будівництво, реконструкцію і ремонт житла, інших об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури комунальної власності;

3) розгляд і внесення до відповідних органів виконавчої влади пропозицій до планів і програм будівництва та реконструкції об'єктів на відповідній території;

4) залучення на договірних засадах підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності до участі в розвитку потужностей будівельної індустрії і промисловості будівельних матеріалів, у створенні, розвитку та реконструкції об'єктів інженерного забезпечення і транспортного обслуговування;

5) визначення у встановленому законодавством порядку відповідно до рішень ради території, вибір, вилучення (викуп) і надання землі для містобудівних потреб, визначених містобудівною документацією;

6) підготовка і подання на затвердження ради відповідних місцевих містобудівних програм, генеральних планів забудови населених пунктів, іншої містобудівної документації;

7) встановлення на відповідній території режиму використання та забудови земель, на яких передбачена перспективна містобудівна діяльність;

8) координація на відповідній території діяльності суб'єктів містобудування щодо комплексної забудови населених пунктів;

9) надання відповідно до закону містобудівних умов і обмежень забудови земельних ділянок;

{Підпункт 9 пункту "а" частини першої статті 31 в редакції Закону № 509-VI від 16.09.2008}

10) проведення громадського обговорення містобудівної документації;

{Пункт "а" частини першої статті 31 доповнено підпунктом 10 згідно із Законом № 509-VI від 16.09.2008; із змінами, внесеними згідно із Законом № 3038-VI від 17.02.2011}

11) організація роботи, пов’язаної із завершенням будівництва багатоквартирних житлових будинків, що споруджувалися із залученням коштів фізичних осіб, у разі неспроможності забудовників продовжувати таке будівництво;

{Пункт "а" частини першої статті 31 доповнено підпунктом 11 згідно із Законом № 191-VIII від 12.02.2015}

12) організація розвитку інфраструктури об’єктів будівництва, транспорту комунальної власності для розміщення технічних засобів телекомунікацій з метою задоволення потреб населення у телекомунікаційних послугах;

{Пункт "а" частини першої статті 31 доповнено підпунктом 12 згідно із Законом № 1834-VIII від 07.02.2017}

б) делеговані повноваження:

1) надання (отримання, реєстрація) документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, здійснення державного архітектурно-будівельного контролю та прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів у випадках та відповідно до вимог, встановлених Законом України "Про регулювання містобудівної діяльності";

{Підпункт 1 пункту "б" частини першої статті 31 в редакції Закону № 2367-VI від 29.06.2010; із змінами, внесеними згідно із Законом № 3038-VI від 17.02.2011; в редакції Закону № 191-VIII від 12.02.2015}

2) організація роботи, пов'язаної зі створенням і веденням містобудівного кадастру населених пунктів;

3) здійснення в установленому порядку державного контролю за дотриманням законодавства, затвердженої містобудівної документації при плануванні та забудові відповідних територій; зупинення у випадках, передбачених законом, будівництва, яке проводиться з порушенням містобудівної документації і проектів окремих об'єктів, а також може заподіяти шкоди навколишньому природному середовищу;

4) здійснення контролю за забезпеченням надійності та безпечності будинків і споруд незалежно від форм власності в районах, що зазнають впливу небезпечних природних і техногенних явищ та процесів;

5) організація охорони, реставрації та використання пам'яток історії і культури, архітектури та містобудування, палацово-паркових, паркових і садибних комплексів, природних заповідників;

6) вирішення відповідно до законодавства спорів з питань містобудування;

7) здійснення державного контролю за дотриманням договірних зобов'язань забудовниками, діяльність яких пов'язана із залученням коштів фізичних осіб у будівництво багатоквартирних житлових будинків.

{Пункт "б" частини першої статті 31 доповнено підпунктом 7 згідно із Законом № 191-VIII від 12.02.2015}

{Частину другу статті 31 виключено на підставі Закону № 509-VI від 16.09.2008}

Стаття 32. Повноваження у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

а) власні (самоврядні) повноваження:

1) управління закладами освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту, оздоровчими закладами, які належать територіальним громадам або передані їм, молодіжними підлітковими закладами за місцем проживання, організація їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення;

2) забезпечення здобуття повної загальної середньої, професійно-технічної освіти у державних і комунальних загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладах, вищої освіти у комунальних вищих навчальних закладах, створення необхідних умов для виховання дітей, молоді, розвитку їх здібностей, трудового навчання, професійної орієнтації,

продуктивної праці учнів, сприяння діяльності дошкільних та позашкільних навчально-виховних закладів, дитячих, молодіжних та науково-просвітницьких організацій;

{Підпункт 2 пункту "а" статті 32 в редакції Закону № 911-VIII від 24.12.2015}

3) створення при загальноосвітніх навчальних закладах комунальної власності фонду загальнообов'язкового навчання за рахунок коштів місцевого бюджету, залучених з цією метою на договірних засадах коштів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, а також коштів населення, інших джерел; контроль за використанням коштів цього фонду за призначенням;

4) забезпечення пільгового проїзду учнів, вихованців, студентів та педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, за рахунок видатків відповідних місцевих бюджетів;

{Підпункт 4 пункту "а" статті 32 в редакції Закону № 76-VIII від 28.12.2014 - щодо набрання чинності норм зазначеного Закону див. "Прикінцеві положення"}

5) вирішення питань про надання професійним творчим працівникам на пільгових умовах у користування приміщень під майстерні, студії та лабораторії, необхідних для їх творчої діяльності;

6) організація медичного обслуговування та харчування у закладах освіти, культури, фізкультури і спорту, оздоровчих закладах, які належать територіальним громадам або передані їм;

7) створення умов для розвитку культури, сприяння відродженню осередків традиційної народної творчості, національно-культурних традицій населення, художніх промислів і ремесел;

8) сприяння роботі творчих спілок, національно-культурних товариств, асоціацій, інших громадських та неприбуткових організацій, які діють у сфері охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту, роботи з молоддю;

9) створення умов для занять фізичною культурою і спортом за місцем проживання населення та в місцях масового відпочинку;

б) делеговані повноваження:

1) забезпечення в межах наданих повноважень доступності і безоплатності освіти і медичного обслуговування на відповідній території, можливості отримання освіти державною мовою, а в межах території, на якій поширена регіональна мова, - цією регіональною мовою або мовою меншини згідно з нормами статті 20 Закону України "Про засади державної мовної політики";

{Підпункт 1 пункту "б" статті 32 в редакції Закону № 5029-VI від 03.07.2012}

2) забезпечення відповідно до закону розвитку всіх видів освіти і медичного обслуговування, розвитку і вдосконалення мережі освітніх і лікувальних закладів усіх форм власності, фізичної культури і спорту, визначення потреби та формування замовлень на кадри для цих закладів, укладення договорів на підготовку спеціалістів, організація роботи щодо

удосконалення кваліфікації кадрів, залучення роботодавців до надання місць для проходження виробничої практики учнями професійно-технічних навчальних закладів;

{Підпункт 2 пункту "б" статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5498-VI від 20.11.2012}

3) забезпечення відповідно до законодавства пільгових категорій населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення;

4) організація обліку дітей дошкільного та шкільного віку;

5) надання допомоги випускникам загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів державної або комунальної форми власності у працевлаштуванні;

{Підпункт 5 пункту "б" статті 32 в редакції Закону № 5498-VI від 20.11.2012}

6) забезпечення школярів із числа дітей-сиріт, дітей-інвалідів/інвалідів I-III групи, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям", які навчаються в державних і комунальних навчальних закладах, безоплатними підручниками, створення умов для самоосвіти;

{Підпункт 6 пункту "б" статті 32 в редакції Закону № 76-VIII від 28.12.2014 - щодо набрання чинності норм зазначеного Закону див. "Прикінцеві положення"}

7) організація роботи щодо запобігання бездоглядності неповнолітніх;

8) вирішення відповідно до законодавства питань про повне державне утримання дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків, у школах-інтернатах, дитячих будинках, у тому числі сімейного типу, професійно-технічних навчальних закладах та утримання за рахунок держави осіб, які мають вади у фізичному чи розумовому розвитку і не можуть навчатися в масових навчальних закладах, у спеціальних навчальних закладах, про надання громадянам пільг на утримання дітей у школах-інтернатах, інтернатах при школах, а також щодо оплати харчування дітей у школах (групах з подовженим днем);

{Підпункт 8 пункту "б" статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5498-VI від 20.11.2012}

9) вирішення питань про надання неповнолітнім, учням, студентам, пенсіонерам та інвалідам права на безкоштовне і пільгове користування об'єктами культури, фізкультури і спорту, а також визначення порядку компенсації цим закладам вартості послуг, наданих безкоштовно або на пільгових умовах;

{Підпункт 9 пункту "б" статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5498-VI від 20.11.2012}

10) забезпечення охорони пам'яток історії та культури, збереження та використання культурного надбання;

11) внесення пропозицій до відповідних органів про ліцензування індивідуальної підприємницької діяльності у сфері охорони здоров'я.

{Підпункт 11 пункту "б" статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

Стаття 33. Повноваження у сфері регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

а) власні (самоврядні) повноваження:

1) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо встановлення ставки земельного податку, розмірів плати за користування природними ресурсами, вилучення (викупу), а також надання під забудову та для інших потреб земель, що перебувають у власності територіальних громад; визначення в установленому порядку розмірів відшкодувань підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності за забруднення довкілля та інші екологічні збитки; встановлення платежів за користування комунальними та санітарними мережами відповідних населених пунктів;

2) підготовка і подання на затвердження ради проектів місцевих програм охорони довкілля, участь у підготовці загальнодержавних і регіональних програм охорони довкілля;

3) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо прийняття рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; внесення пропозицій до відповідних державних органів про оголошення природних та інших об'єктів, що мають екологічну, історичну, культурну або наукову цінність, пам'ятками природи, історії або культури, які охороняються законом, підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо прийняття рішень про оголошення в місцях масового розмноження та вирощування потомства дикими тваринами "сезону тиші" з обмеженням господарської діяльності та добуванням об’єктів тваринного світу;

{Підпункт 3 пункту "а" частини першої статті 33 із змінами, внесеними згідно із Законом № 322-VIII від 09.04.2015}

4) справляння плати за землю;

б) делеговані повноваження:

1) здійснення контролю за додержанням земельного та природоохоронного законодавства, використанням і охороною земель, природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення, відтворенням лісів;

{Підпункт 2 пункту "б" частини першої статті 33 виключено на підставі Закону № 402-VII від 04.07.2013}

3) координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів;

{Підпункт 3 пункту "б" частини першої статті 33 в редакції Закону № 1377-IV від 11.12.2003}

4) погодження клопотань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів загальнодержавного значення;

{Підпункт 4 пункту "б" частини першої статті 33 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5406-VI від 02.10.2012}

5) вирішення земельних спорів у порядку, встановленому законом;

6) вжиття необхідних заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій відповідно до закону, інформування про них населення, залучення

в установленому законом порядку до цих робіт підприємств, установ та організацій, а також населення;

{Підпункт 6 пункту "б" частини першої статті 33 в редакції Закону № 969-IV від 19.06.2003}

7) визначення території для розміщення відходів відповідно до законодавства;

{Підпункт 7 пункту "б" частини першої статті 33 в редакції Закону № 1825-VI від 21.01.2010}

7-[1]) здійснення контролю за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності у сфері поводження з відходами;

{Підпункт пункту "б" частини першої статті 33 в редакції Закону № 1825-VI від 21.01.2010}

8) підготовка висновків щодо надання або вилучення в установленому законом порядку земельних ділянок, що проводиться органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;

9) організація і здійснення землеустрою, погодження проектів землеустрою;

{Підпункт 9 пункту "б" частини першої статті 33 в редакції Закону № 1377-IV від 11.12.2003}

10) здійснення контролю за впровадженням заходів, передбачених документацією із землеустрою;

{Підпункт 10 пункту "б" частини першої статті 33 в редакції Закону № 1377-IV від 11.12.2003}

11) створення та забезпечення функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем, які є складовою мережі загальнодержавної екологічної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи забезпечення доступу до екологічної інформації;

{Пункт "б" частини першої статті 33 доповнено пунктом 11 згідно із Законом № 254-IV від 28.11.2002 - набирає чинності з 01.01.2004 року}

12) здійснення контролю за додержанням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з побутовими та виробничими відходами та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи;

{Пункт "б" частини першої статті 33 доповнено пунктом 12 згідно із Законом № 1825-VI від 21.01.2010}

13) надання відомостей з Державного земельного кадастру відповідно до закону.

{Пункт "б" частини першої статті 33 доповнено пунктом 13 згідно із Законом № 888-VIII від 10.12.2015}

2. До відання виконавчих органів міських (за винятком міст районного значення) рад, крім повноважень, зазначених у пункті "б" частини першої цієї статті, належить координація на відповідній території діяльності спеціально уповноважених державних органів управління з охорони природи.

{Частина друга статті 33 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1377-IV від 11.12.2003}

Стаття 34. Повноваження у сфері соціального захисту населення

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

а) власні (самоврядні) повноваження:

1) встановлення за рахунок власних коштів і благодійних надходжень додаткових до встановлених законодавством гарантій щодо соціального захисту населення;

2) вирішення відповідно до законодавства питань про подання допомоги інвалідам, ветеранам війни та праці, сім'ям загиблих (померлих або визнаних такими, що пропали безвісти) військовослужбовців, а також військовослужбовців, звільнених у запас (крім військовослужбовців строкової служби та військової служби за призовом осіб офіцерського складу) або відставку, інвалідам з дитинства, багатодітним сім'ям у будівництві індивідуальних жилих будинків, проведенні капітального ремонту житла, у придбанні будівельних матеріалів; відведення зазначеним особам у першочерговому порядку земельних ділянок для індивідуального будівництва, садівництва та городництва;

{Підпункт 2 пункту "а" частини першої статті 34 із змінами, внесеними згідно із Законом № 116-VIII від 15.01.2015}

3) організація для малозабезпечених громадян похилого віку, інвалідів будинків-інтернатів, побутового обслуговування, продажу товарів у спеціальних магазинах і відділах за соціально доступними цінами, а також безоплатного харчування;

4) вирішення питань про надання за рахунок коштів місцевих бюджетів ритуальних послуг у зв'язку з похованням самотніх громадян, ветеранів війни та праці, а також інших категорій малозабезпечених громадян; подання допомоги на поховання громадян в інших випадках, передбачених законодавством;

б) делеговані повноваження:

1) підготовка і подання на затвердження ради цільових місцевих програм поліпшення стану безпеки і умов праці та виробничого середовища, територіальних програм зайнятості та заходів щодо соціальної захищеності різних груп населення від безробіття, організація їх виконання; участь у розробленні цільових регіональних програм поліпшення стану безпеки і умов праці та виробничого середовища, зайнятості населення, що затверджуються відповідно районними, обласними радами;

{Підпункт 1 пункту "б" частини першої статті 34 в редакції Закону № 969-IV від 19.06.2003}

2) забезпечення здійснення передбачених законодавством заходів щодо поліпшення житлових і матеріально-побутових умов інвалідів, ветеранів війни та праці, громадян, реабілітованих як жертви політичних репресій, військовослужбовців, а також військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, сімей, які втратили годувальника, багатодітних сімей, громадян похилого віку, які потребують обслуговування вдома, до влаштування в будинки інвалідів і громадян похилого віку, які мають

потребу в цьому, дітей, що залишилися без піклування батьків, на виховання в сім'ї громадян;

2-[1]) вирішення відповідно до законодавства питань надання соціальних послуг особам та сім'ям з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги, забезпечення утримання та виховання дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах;

{Пункт "б" частини першої статті 34 доповнено підпунктом 2-[1] згідно із Законом № 936-VIII від 26.01.2016}

3) вирішення відповідно до законодавства питань про надання пільг і допомоги, пов'язаних з охороною материнства і дитинства;

4) вирішення у встановленому законодавством порядку питань опіки і піклування;

5) подання відповідно до законодавства одноразової допомоги громадянам, які постраждали від стихійного лиха;

6) вирішення відповідно до законодавства питань про надання компенсацій і пільг громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, в інших випадках, передбачених законодавством;

7) організація проведення громадських та тимчасових робіт для осіб, зареєстрованих як безробітні, а також учнівської та студентської молоді у вільний від занять час на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до комунальної власності, а також за договорами - на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до інших форм власності;

{Підпункт 7 пункту "б" частини першої статті 34 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5067-VI від 05.07.2012}

8) здійснення контролю за охороною праці, забезпеченням соціального захисту працівників підприємств, установ та організацій усіх форм власності, у тому числі зайнятих на роботах із шкідливими та небезпечними умовами праці, за якістю проведення атестації робочих місць щодо їх відповідності нормативно-правовим актам про охорону праці, за наданням працівникам відповідно до законодавства пільг та компенсацій за роботу в шкідливих умовах;

{Підпункт 8 пункту "б" частини першої статті 34 в редакції Закону № 969-IV від 19.06.2003}

9) участь у соціальному діалозі, веденні колективних переговорів, укладенні територіальних угод, здійсненні контролю за їх виконанням, вирішенні колективних трудових спорів (конфліктів) щодо підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території; повідомна реєстрація в установленому порядку колективних договорів і територіальних угод відповідного рівня;

{Підпункт 9 пункту "б" частини першої статті 34 в редакції Закону № 4719-VI від 17.05.2012; із змінами, внесеними згідно із Законом № 379-VII від 02.07.2013}

10) встановлення відповідно до законодавства розмірів і порядку виплати щомісячної допомоги особам, які здійснюють догляд за самотніми

громадянами, які за висновком медичних закладів потребують постійного стороннього догляду;

11) здійснення контролю за поданням відповідно до закону підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності відомостей про наявність вільних робочих місць (посад); організація інформування населення про потребу підприємств, установ та організацій усіх форм власності у працівниках;

12) прийняття рішень про створення на підприємствах, в установах та організаціях спеціальних робочих місць для осіб з обмеженою працездатністю, організація їх професійної підготовки, а також погодження ліквідації таких робочих місць;

{Підпункт 12 пункту "б" частини першої статті 34 в редакції Закону № 5067-VI від 05.07.2012}

{Підпункт 13 пункту "б" частини першої статті 34 виключено на підставі Закону № 5461-VI від 16.10.2012}

14) здійснення згідно із законодавством заходів соціального патронажу щодо осіб, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, а також осіб, до яких застосовано пробацію;

{Пункт "б" частини першої статті 34 доповнено підпунктом 14 згідно із Законом № 3167-IV від 01.12.2005; із змінами, внесеними згідно із Законом № 1492-VIII від 07.09.2016}

15) організація надання соціальних послуг бездомним особам;

{Пункт "б" частини першої статті 34 доповнено підпунктом 15 згідно із Законом № 563-VII від 17.09.2013}

16) здійснення відповідно до закону заходів, спрямованих на запобігання бездомності осіб;

{Пункт "б" частини першої статті 34 доповнено підпунктом 16 згідно із Законом № 563-VII від 17.09.2013}

17) визначення видів безоплатних суспільно корисних робіт для осіб, яким призначено покарання у виді громадських робіт.

{Пункт "б" частини першої статті 34 доповнено підпунктом 17 згідно із Законом № 1492-VIII від 07.09.2016}

2. До відання виконавчих органів сільських, селищних рад, крім повноважень, зазначених у пункті "б" частини першої цієї статті, належить також вирішення питань щодо надання працівникам освіти, культури, охорони здоров'я, іншим категоріям громадян, які працюють у сільській місцевості, встановлених законодавством пільг, а також щодо додаткового фінансового заохочення та забезпечення службовим житлом і службовим транспортом працівників охорони здоров’я, які працюють у сільській місцевості.

{Частина друга статті 34 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2206-VIII від 14.11.2017}

3. До відання виконавчих органів міських рад міст обласного значення та об’єднаних територіальних громад, крім повноважень, визначених пунктом "б" частини першої цієї статті, належать:

1) здійснення на відповідних територіях контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення у порядку, встановленому законодавством;

2) накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення у порядку, встановленому законодавством.

{Статтю 34 доповнено частиною третьою згідно із Законом № 1774-VIII від 06.12.2016}

Стаття 35. Повноваження в галузі зовнішньоекономічної діяльності

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

а) власні (самоврядні) повноваження:

1) укладення і забезпечення виконання у встановленому законодавством порядку договорів з іноземними партнерами на придбання та реалізацію продукції, виконання робіт і надання послуг;

2) сприяння зовнішньоекономічним зв'язкам підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території, незалежно від форм власності;

3) сприяння у створенні на основі законодавства спільних з іноземними партнерами підприємств виробничої і соціальної інфраструктури та інших об'єктів; залучення іноземних інвестицій для створення робочих місць;

б) делеговані повноваження:

1) організація та контроль прикордонної і прибережної торгівлі;

2) створення умов для належного функціонування органів доходів і зборів, сприяння їх діяльності;

{Підпункт 2 пункту "б" частини першої статті 35 із змінами, внесеними згідно із Законом № 406-VII від 04.07.2013}

3) забезпечення на відповідній території в межах наданих повноважень реалізації міжнародних зобов'язань України.

Стаття 36. Повноваження в галузі оборонної роботи

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать такі делеговані повноваження:

1) сприяння організації призову громадян на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, строкову військову та альтернативну (невійськову) службу, а також їх мобілізації, підготовці молоді до служби в Збройних Силах України, організації навчальних (перевірочних) та спеціальних військових зборів; забезпечення доведення до підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, а також населення наказу військового комісара про оголошення мобілізації;

{Пункт 1 частини першої статті 36 із змінами, внесеними згідно із Законом № 116-VIII від 15.01.2015}

2) бронювання робочих місць для військовозобов'язаних на підприємствах, в установах та організаціях відповідно до законодавства;

3) організація та участь у здійсненні заходів, пов'язаних з мобілізаційною підготовкою та цивільним захистом, на відповідній території;

{Пункт 3 статті 36 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5404-VI від 02.10.2012}

4) вирішення відповідно до законодавства питань, пов'язаних з наданням військовим частинам, установам, навчальним закладам Збройних Сил України службових приміщень і жилої площі, інших об'єктів, комунально-побутових послуг; здійснення контролю за їх використанням, наданням послуг;

5) сприяння організації виробництва і поставкам у війська підприємствами та організаціями, що належать до комунальної власності, замовленої продукції, послуг, енергоресурсів;

6) здійснення заходів щодо створення належних умов для функціонування пунктів пропуску через Державний кордон України;

7) сприяння Державній прикордонній службі України у підтриманні відповідного режиму на державному кордоні;

{Пункт 7 статті 36 із змінами, внесеними згідно із Законом № 662-IV від 03.04.2003}

8) здійснення заходів щодо військово-патріотичного виховання населення.

Стаття 37. Повноваження щодо вирішення питань адміністративно-територіального устрою

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать такі власні (самоврядні) повноваження:

1) підготовка і внесення на розгляд ради питань щодо найменування (перейменування) вулиць, провулків, проспектів, площ, парків, скверів, мостів та інших споруд, розташованих на території відповідного населеного пункту;

2) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо питань адміністративно-територіального устрою в порядку і межах повноважень, визначених законом.

Стаття 37-^{1}. Повноваження у сфері реєстрації місця проживання фізичних осіб

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать такі делеговані повноваження:

1) формування та ведення реєстру територіальної громади відповідно до закону.

{Закон доповнено статтею 37-^{1} згідно із Законом № 888-VIII від 10.12.2015}

Стаття 38. Повноваження щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

а) власні (самоврядні) повноваження:

1) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо створення відповідно до закону міліції, що утримується за рахунок коштів місцевого самоврядування, вирішення питань про чисельність працівників такої міліції, про витрати на їх утримання, здійснення матеріально-технічного

забезпечення їх діяльності, створення для них необхідних житлово-побутових умов;

{Підпункт 1 пункту "а" частини першої статті 38 в редакції Закону № 1577-IV від 04.03.2004}

{Дію попередньої редакції підпункту 1 пункту "а" частини першої статті 38 відновлено на 2005 рік у зв'язку із зупиненням дії Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на 2005 рік згідно із Законами № 2285-IV від 23.12.2004, № 2505-IV від 25.03.2005}

{Дію попередньої редакції підпункту 1 пункту "а" частини першої статті 38 відновлено на 2006 рік у зв'язку із зупиненням дії Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на 2006 рік згідно із Законом № 3235-IV від 20.12.2005}

{Дію попередньої редакції підпункту 1 пункту "а" частини першої статті 38 відновлено на 2007 рік у зв'язку із зупиненням дії Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на 2007 рік згідно із Законом № 489-V від 19.12.2006}

{Дію попередньої редакції підпункту 1 пункту "а" частини першої статті 38 відновлено на 2008 рік у зв'язку із втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 згідно із Законом № 107-VI від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-рп/2008 від 22.05.2008}

{Дію попередньої редакції підпункту 1 пункту "а" частини першої статті 38 відновлено у зв'язку з втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

2) сприяння діяльності органів суду, прокуратури, юстиції, служби безпеки, Національної поліції, Національного антикорупційного бюро України, адвокатури і Державної кримінально-виконавчої служби України;

{Підпункт 2 пункту "а" частини першої статті 38 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1254-VI від 14.04.2009, № 630-VIII від 16.07.2015, № 901-VIII від 23.12.2015}

3) внесення подань до відповідних органів про притягнення до відповідальності посадових осіб, якщо вони ігнорують законні вимоги та рішення рад і їх виконавчих органів, прийняті в межах їх повноважень;

4) звернення до суду про визнання незаконними актів органів виконавчої влади, інших органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, які обмежують права територіальної громади, а також повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування;

5) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо створення відповідно до законодавства комунальної аварійно-рятувальної служби, що утримується за рахунок коштів місцевого бюджету, вирішення питань про чисельність працівників такої служби, витрати на їх утримання, зокрема щодо матеріально-технічного забезпечення їх діяльності, створення для них необхідних житлово-побутових умов;

{Пункт "а" частини першої статті 38 доповнено підпунктом 5 згідно із Законом № 2470-III від 29.05.2001}

6) створення в установленому порядку комунальних аварійно-рятувальних служб;

{Пункт "а" частини першої статті 38 доповнено підпунктом 6 згідно із Законом № 2470-III від 29.05.2001}

7) створення резервного фонду для ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

{Пункт "а" частини першої статті 38 доповнено підпунктом 7 згідно із Законом № 2470-III від 29.05.2001}

8) розроблення та здійснення заходів щодо матеріально-технічного забезпечення діяльності комунальних аварійно-рятувальних служб;

{Пункт "а" частини першої статті 38 доповнено підпунктом 8 згідно із Законом № 2470-III від 29.05.2001}

9) організація в установленому порядку навчання особового складу комунальних аварійно-рятувальних служб та аварійно-рятувальних служб громадських організацій;

{Пункт "а" частини першої статті 38 доповнено підпунктом 9 згідно із Законом № 2470-III від 29.05.2001}

10) централізоване тимчасове зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових або інших правовідносин юридичних і фізичних осіб на відповідній території, та інших архівних документів, що не належать до Національного архівного фонду;

{Пункт "а" частини першої статті 38 доповнено підпунктом 10 згідно із Законом № 594-IV від 06.03.2003}

б) делеговані повноваження:

1) забезпечення вимог законодавства щодо розгляду звернень громадян, здійснення контролю за станом цієї роботи на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форм власності;

2) вжиття у разі надзвичайних ситуацій необхідних заходів відповідно до закону щодо забезпечення державного і громадського порядку, життєдіяльності підприємств, установ та організацій, врятування життя людей, захисту їх здоров'я, збереження матеріальних цінностей;

{Підпункт 2 пункту "б" частини першої статті 38 в редакції Закону № 969-IV від 19.06.2003}

3) вирішення відповідно до закону питань про проведення зборів, мітингів, маніфестацій і демонстрацій, спортивних, видовищних та інших масових заходів; здійснення контролю за забезпеченням при їх проведенні громадського порядку;

3-[1]) погодження проекту плану проведення потенційно небезпечних заходів в умовах присутності цивільного населення за участю особового складу Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів з використанням озброєння і військової техніки; взаємодія з органами військового управління під час планування та проведення таких заходів з метою запобігання і недопущення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків відповідно до закону;

{Пункт "б" частини першої статті 38 доповнено підпунктом 3-[1] згідно із Законом № 1419-IV від 03.02.2004}

4) розгляд справ про адміністративні правопорушення, віднесені законом до їх відання; утворення адміністративних комісій та комісій з питань боротьби зі злочинністю, спрямування їх діяльності;

5) вчинення нотаріальних дій з питань, віднесених законом до їх відання, реєстрація актів цивільного стану (за винятком виконавчих органів міських (крім міст обласного значення) рад);

{Підпункт 5 пункту "б" частини першої статті 38 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1366-XIV від 11.01.2000, № 5492-VI від 20.11.2012}

{Зміни до підпункту 5 пункту "б" частини першої статті 38 див. в Законі № 5461-VI від 16.10.2012}

{Підпункт 6 пункту "б" частини першої статті 38 виключено на підставі Закону № 5461-VI від 16.10.2012}

7) державна реєстрація у встановленому порядку юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

{Підпункт 7 пункту "б" частини першої статті 38 в редакції Закону № 835-VIII від 26.11.2015}

8) державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

{Пункт "б" частини першої статті 38 доповнено підпунктом 8 згідно із Законом № 834-VIII від 26.11.2015}

2. До відання виконавчих органів міських (за винятком міст районного значення) рад, крім повноважень, зазначених у пункті "б" частини першої цієї статті, належить:

1) утворення служб у справах дітей та спостережної, спрямування їх діяльності;

{Пункт 1 частини другої статті 38 із змінами, внесеними згідно із Законом № 609-V від 07.02.2007}

{Пункт 2 частини другої статті 38 виключено на підставі Закону № 888-VIII від 10.12.2015}

3) вирішення спільно з відповідними органами Національної поліції питань щодо створення належних умов для служби та відпочинку поліцейських;

{Пункт 3 частини другої статті 38 в редакції Закону № 901-VIII від 23.12.2015}

4) зберігання документів Національного архівного фонду, що мають місцеве значення, і управління архівною справою та діловодством на відповідній території;

{Частину другу статті 38 доповнено пунктом 4 згідно із Законом № 594-IV від 06.03.2003}

5) здійснення заходів щодо ведення Державного реєстру виборців відповідно до закону.

{Частину другу статті 38 доповнено пунктом 5 згідно із Законом № 698-V від 22.02.2007}

{Частина третя статті 38 втратила чинність у зв'язку з втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

Стаття 38-[1]. Повноваження у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги належать такі власні (самоврядні) повноваження:

1) утворення в установленому порядку установ з надання безоплатної первинної правової допомоги з урахуванням потреб територіальної громади;

2) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо утворення установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, вирішення питань про чисельність працівників таких установ, про витрати на їх утримання, здійснення матеріально-технічного забезпечення їх діяльності, надання для їх функціонування необхідних приміщень;

3) забезпечення координації діяльності установ з надання безоплатної первинної правової допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

4) здійснення фінансування установ з надання безоплатної первинної правової допомоги та контролю за використанням коштів такими установами за призначенням;

5) розгляд письмових звернень про надання безоплатної первинної правової допомоги та надання такої допомоги з питань, що належать до їх компетенції, відповідно до закону;

6) надання роз'яснень положень законодавства та консультацій щодо порядку звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги;

7) забезпечення особистого прийому осіб для надання безоплатної первинної правової допомоги;

8) залучення на підставі договорів адвокатів, фізичних та юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги;

9) координація діяльності з місцевими органами виконавчої влади та територіальними органами центральних органів виконавчої влади щодо надання безоплатної первинної правової допомоги;

10) надання документів та інших матеріалів або їх копій, необхідних у зв'язку з наданням безоплатної вторинної правової допомоги;

11) організація семінарів, конференцій з питань безоплатної первинної правової допомоги.

2. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад взаємодіють з центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги та надають їм сприяння в межах своїх повноважень.

{Закон доповнено статтею 38-[1] згідно із Законом № 3460-VI від 02.06.2011}

Стаття 39. Повноваження щодо відзначення державними нагородами України

Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад розглядають клопотання підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і вносять у встановленому порядку до відповідних органів виконавчої влади подання про нагородження державними нагородами України.

{Стаття 39 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2419-III від 17.05.2001}

Стаття 40. Інші повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад

Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, крім повноважень, передбачених цим Законом, здійснюють й інші надані їм законом повноваження.

Стаття 41. Особливості повноважень районних у містах рад та їх виконавчих органів

1. Питання організації управління районами в містах належать до компетенції міських рад.

2. Районні у містах ради (у разі їх створення) та їх виконавчі органи відповідно до Конституції та законів України здійснюють управління рухомим і нерухомим майном та іншими об'єктами, що належать до комунальної власності територіальних громад районів у містах, формують, затверджують, виконують відповідні бюджети та контролюють їх виконання, а також здійснюють інші повноваження, передбачені цим Законом, в обсягах і межах, що визначаються міськими радами.

{Частина друга статті 41 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1577-IV від 04.03.2004 - дію Закону зупинено на 2005 рік згідно із Законами № 2285-IV від 23.12.2004, № 2505-IV від 25.03.2005; дію Закону зупинено на 2006 рік згідно із Законом № 3235-IV від 20.12.2005; дію Закону зупинено на 2007 рік згідно із Законом № 489-V від 19.12.2006; із змінами, внесеними згідно із Законами № 107-VI від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-рп/2008 від 22.05.2008, № 309-VI від 03.06.2008}

3. Обсяг і межі повноважень районних у містах рад та їх виконавчих органів визначаються відповідними міськими радами за узгодженням з районними у містах радами з урахуванням загальноміських інтересів та колективних потреб територіальних громад районів у містах.

4. Визначений міськими радами обсяг повноважень районних у місті рад та їх виконавчих органів не може змінюватися міською радою без згоди відповідної районної у місті ради протягом даного скликання.

5. Порядок формування, структура, форми діяльності районних у містах рад та їх органів визначаються відповідно до цього та інших законів.

Глава 3.

Сільський, селищний, міський голова

Стаття 42. Повноваження сільського, селищного, міського голови

1. Повноваження новообраного сільського, селищного, міського голови починаються з моменту складення ним присяги відповідно до Закону України "Про службу в органах місцевого самоврядування" на пленарному засіданні відповідної сільської, селищної, міської ради, на якому відповідною територіальною виборчою комісією були оголошені рішення щодо його обрання та реєстрації. Повноваження сільського, селищного, міського голови закінчуються в день відкриття першої сесії відповідної сільської, селищної, міської ради, обраної на наступних чергових місцевих виборах, або, якщо рада не обрана, з моменту вступу на

цю посаду іншої особи, обраної на наступних місцевих виборах, крім випадків дострокового припинення його повноважень відповідно до частин першої та другої статті 79 цього Закону.

{Частина перша статті 42 в редакції Законів № 2055-IV від 06.10.2004, № 806-VI від 25.12.2008; із змінами, внесеними згідно із Законом № 1850-VIII від 09.02.2017}

2. У разі звільнення з посади сільського, селищного, міського голови у зв'язку з достроковим припиненням його повноважень або його смерті, а також у разі неможливості здійснення ним своїх повноважень повноваження сільського, селищного, міського голови здійснює секретар відповідної сільської, селищної, міської ради, крім випадків дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови відповідно до Закону України"Про військово-цивільні адміністрації" або Закону України "Про правовий режим воєнного стану". Секретар сільської, селищної, міської ради тимчасово здійснює зазначені повноваження з моменту дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови і до моменту початку повноважень сільського, селищного, міського голови, обраного на позачергових виборах відповідно до закону, або до дня відкриття першої сесії відповідної сільської, селищної, міської ради, обраної на чергових місцевих виборах.

{Частина друга статті 42 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008; із змінами, внесеними згідно із Законами № 995-VIII від 04.02.2016, № 2268-VIII від 18.01.2018}

3. Повноваження сільського, селищного, міського голови можуть бути припинені достроково у випадках, передбачених статтею 79 цього Закону, що має наслідком звільнення його з посади. Не пізніш як на п'ятнадцятий день після звільнення з посади або смерті сільського, селищного, міського голови особа, яка на цей час відповідно до закону здійснює повноваження сільського, селищного, міського голови, звертається до Верховної Ради України з клопотанням щодо призначення позачергових виборів сільського, селищного, міського голови.

Таке клопотання розглядається Верховною Радою України не пізніше ніж у дев’яностоденний строк з дня дострокового припинення повноважень відповідного сільського, селищного, міського голови.

{Частину третю статті 42 доповнено абзацом другим згідно із Законом № 1184-VII від 08.04.2014}

{Частина третя статті 42 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2055-IV від 06.10.2004; в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

4. Сільський, селищний, міський голова:

1) забезпечує здійснення у межах наданих законом повноважень органів виконавчої влади на відповідній території, додержання Конституції та законів України, виконання актів Президента України та відповідних органів виконавчої влади;

2) організує в межах, визначених цим Законом, роботу відповідної ради та її виконавчого комітету;

3) підписує рішення ради та її виконавчого комітету;

4) вносить на розгляд ради пропозицію щодо кандидатури на посаду секретаря ради;

5) вносить на розгляд ради пропозиції про кількісний і персональний склад виконавчого комітету відповідної ради;

{Щодо зупинення та відновлення дії пункту 5 додатково див. Закони № 489-V від 19.12.2006, № 749-V від 15.03.2007}

6) вносить на розгляд ради пропозиції щодо структури виконавчих органів ради, апарату ради та її виконавчого комітету, їх штатів, встановлених відповідно до типових штатів, затверджених Кабінетом Міністрів України;

{Пункт 6 частини статті 42 в редакції Закону № 107-VI від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-рп/2008 від 22.05.2008}

{Щодо зупинення та відновлення дії пункту 6 додатково див. Закони № 489-V від 19.12.2006, № 749-V від 15.03.2007}

7) здійснює керівництво апаратом ради та її виконавчого комітету;

8) скликає сесії ради, вносить пропозиції та формує порядок денний сесій ради і головує на пленарних засіданнях ради;

9) забезпечує підготовку на розгляд ради проектів програм соціально-економічного та культурного розвитку, цільових програм з інших питань самоврядування, місцевого бюджету та звіту про його виконання, рішень ради з інших питань, що належать до її відання; оприлюднює затверджені радою програми, бюджет та звіти про їх виконання;

10) призначає на посади та звільняє з посад керівників відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, крім керівників дошкільних, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів;

{Пункт десятий частини статті 42 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1841-III від 22.06.2000}

11) скликає загальні збори громадян за місцем проживання;

11-^{1}) вносить на розгляд ради пропозиції про утворення спеціалізованої установи з надання безоплатної первинної правової допомоги;

{Частину четверту доповнено пунктом 11-^{1} згідно із Законом № 5477-VI від 06.11.2012}

11-^{2}) вносить на розгляд ради пропозиції щодо кандидатури на посаду керівника установи з надання безоплатної первинної правової допомоги;

{Частину четверту доповнено пунктом 11-^{2} згідно із Законом № 5477-VI від 06.11.2012}

12) забезпечує виконання рішень місцевого референдуму, відповідної ради, її виконавчого комітету;

13) є розпорядником бюджетних коштів, використовує їх лише за призначенням, визначеним радою;

{Пункт 13 частини статті 42 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2813-IV від 06.09.2005}

14) представляє територіальну громаду, раду та її виконавчий комітет у відносинах з державними органами, іншими органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності, громадянами, а також у міжнародних відносинах відповідно до законодавства;

15) звертається до суду щодо визнання незаконними актів інших органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, які обмежують права та інтереси територіальної громади, а також повноваження ради та її органів;

16) укладає від імені територіальної громади, ради та її виконавчого комітету договори відповідно до законодавства, а з питань, віднесених до виключної компетенції ради, подає їх на затвердження відповідної ради;

17) веде особистий прийом громадян;

18) забезпечує на відповідній території додержання законодавства щодо розгляду звернень громадян та їх об'єднань;

18-[1]) бере участь у здійсненні державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності в межах та у спосіб, встановлені Законом України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності";

{Частину четверту статті 42 доповнено пунктом 18-[1] згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

19) здійснює інші повноваження місцевого самоврядування, визначені цим та іншими законами, якщо вони не віднесені до виключних повноважень ради або не віднесені радою до відання її виконавчих органів;

20) видає розпорядження у межах своїх повноважень;

{Пункт 21 частини статті 42 втратив чинність у зв'язку з втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

{Пункт 22 частини статті 42 втратив чинність у зв'язку з втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

{Офіційне тлумачення положень частини статті 42 див. в Рішенні Конституційного Суду № 7-рп/99 від 06.07.99}

5. Сільський, селищний, міський голова несе персональну відповідальність за здійснення наданих йому законом повноважень.

{Офіційне тлумачення положень частини статті 42 див. в Рішенні Конституційного Суду № 7-рп/99 від 06.07.99}

6. При здійсненні наданих повноважень сільський, селищний, міський голова є підзвітним, підконтрольним і відповідальним перед територіальною громадою, відповідальним - перед відповідною радою, а з питань здійснення виконавчими органами ради повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади. Сільський, селищний, міський голова щорічно звітує відповідно сільській, селищній, міській раді про здійснення державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності виконавчими органами відповідної ради.

{Частина шоста статті 42 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

{Офіційне тлумачення положень частини статті 42 див. в Рішенні Конституційного Суду № 7-рп/99 від 06.07.99}

7. Сільський, селищний, міський голова не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед територіальною громадою на відкритій зустрічі з громадянами. На вимогу не менше половини депутатів відповідної ради сільський, селищний, міський голова зобов'язаний прозвітувати перед радою про роботу виконавчих органів ради у будь-який визначений ними термін.

{Офіційне тлумачення положень частини статті 42 див. в Рішенні Конституційного Суду № 7-рп/99 від 06.07.99}

Глава 4.

Повноваження районних і обласних рад

Стаття 43. Питання, які вирішуються районними і обласними радами виключно на їх пленарних засіданнях

1. Виключно на пленарних засіданнях районної, обласної ради вирішуються такі питання:

1) обрання голови ради, відповідно заступника голови районної ради та першого заступника, заступника голови обласної ради, звільнення їх з посади;

{Пункт 1 частини першої статті 43 із змінами, внесеними згідно із Законом № 806-VI від 25.12.2008}

2) утворення, обрання і ліквідація постійних та інших комісій ради, зміна їх складу, обрання голів комісій;

3) утворення президії (колегії) ради, затвердження положення про неї;

4) затвердження за пропозицією голови ради структури виконавчого апарату ради, його чисельності, встановленої відповідно до типових штатів, затверджених Кабінетом Міністрів України, витрат на утримання ради та її виконавчого комітету;

{Пункт 4 частини першої статті 43 в редакції Закону № 107-VI від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-рп/2008 від 22.05.2008}

{Щодо зупинення та відновлення дії пункту 4 додатково див. Закони № 489-V від 19.12.2006, № 749-V від 15.03.2007}

5) затвердження регламенту ради;

6) затвердження плану роботи ради з урахуванням вимог статті 32 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", заслуховування звіту про його виконання;

{Пункт 6 частини першої статті 43 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

7) заснування аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації відповідної ради, призначення і звільнення їх керівників;

{Пункт 7 частини першої статті 43 із змінами, внесеними згідно із Законом № 917-VIII від 24.12.2015}

8) заслуховування звітів постійних комісій, керівників органів, які рада утворює, обирає та призначає;

9) розгляд запитів депутатів, прийняття рішень по них;

10) прийняття рішень щодо дострокового припинення повноважень депутата ради в порядку, встановленому законодавством;

{Пункт 11 частини першої статті 43 виключено на підставі Закону № 595-VIII від 14.07.2015}

12) прийняття за пропозицією територіальних громад рішення щодо проведення консультативного опитування з питань, які стосуються їх спільних інтересів;

13) здійснення відповідно до закону повноважень щодо організації проведення всеукраїнських референдумів та виборів органів державної влади і місцевого самоврядування;

14) затвердження відповідно до закону Положення про зміст, опис та порядок використання символіки району, області;

15) прийняття рішень щодо об'єднання в асоціації, вступ до асоціацій та інших форм добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад, а також про вихід із них;

16) затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідно району, області, цільових програм з інших питань, заслуховування звітів про їх виконання;

17) затвердження відповідно районних, обласних бюджетів, внесення змін до них, затвердження звітів про їх виконання;

18) розподіл переданих з державного бюджету коштів у вигляді дотацій, субвенцій відповідно між районними бюджетами, місцевими бюджетами міст обласного значення, сіл, селищ, міст районного значення;

19) вирішення за дорученням відповідних рад питань про продаж, передачу в оренду, концесію або під заставу об'єктів комунальної власності, які забезпечують спільні потреби територіальних громад і перебувають в управлінні районних, обласних рад, а також придбання таких об'єктів в установленому законом порядку;

{Пункт 19 частини першої статті 43 із змінами, внесеними згідно із Законом № 997-XIV від 16.07.99}

20) вирішення в установленому законом порядку питань щодо управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, що перебувають в управлінні районних і обласних рад; призначення і звільнення їх керівників;

21) вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин;

22) вирішення відповідно до закону питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів відповідно районного, обласного значення, а також про скасування такого дозволу;

23) встановлення правил користування водозабірними спорудами, призначеними для задоволення питних, побутових та інших потреб населення, зон санітарної охорони джерел водопостачання, обмеження або заборони використання підприємствами питної води у промислових цілях;

24) прийняття рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають

особливій охороні; внесення пропозицій до відповідних державних органів про оголошення природних та інших об'єктів, що мають екологічну, історичну, культурну або наукову цінність, пам'ятками історії або культури, які охороняються законом, прийняття рішень про оголошення в місцях масового розмноження та вирощування потомства дикими тваринами "сезону тиші" з обмеженням господарської діяльності та добуванням об’єктів тваринного світу;

{Пункт 24 частини першої статті 43 із змінами, внесеними згідно із Законом № 322-VIII від 09.04.2015}

25) прийняття за пропозицією відповідних сільських, селищних, міських рад рішень, пов'язаних зі створенням спеціальних вільних та інших зон, зміною у статусі цих зон, внесення до відповідних органів пропозицій з цих питань;

26) прийняття рішень з питань адміністративно-територіального устрою в межах і в порядку, визначених законом;

27) прийняття рішень щодо делегування місцевим державним адміністраціям окремих повноважень районних, обласних рад;

28) заслуховування звітів голів місцевих державних адміністрацій, їх заступників, керівників структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, бюджету, рішень ради із зазначених питань, а також про здійснення місцевими державними адміністраціями делегованих їм радою повноважень;

{Пункт 28 частини першої статті 43 із змінами, внесеними згідно із Законом № 4875-VI від 05.06.2012}

29) прийняття рішення про недовіру голові відповідної місцевої державної адміністрації;

30) прийняття рішень про звернення до суду щодо визнання незаконними актів місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, які обмежують права територіальних громад у сфері їх спільних інтересів, а також повноваження районних, обласних рад та їх органів;

31) внесення до Кабінету Міністрів України пропозицій щодо голови відповідної місцевої державної адміністрації;

32) надання згоди на передачу об'єктів з державної власності у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст та прийняття рішень про передачу об'єктів права спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, що перебувають в управлінні районних, обласних рад, у державну власність, а також щодо придбання об'єктів державної власності;

{Частину першу статті 43 доповнено пунктом 32 згідно із Законом № 163-XIV від 06.10.98, із змінами, внесеними згідно із Законом № 2182-III від 21.12.2000}

{Пункт 33 частини першої статті 43 втратив чинність у зв'язку з втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

{Пункт 34 частини першої статті 43 втратив чинність у зв'язку з втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

35) затвердження відповідно до закону Положення про помічника-консультанта депутата ради та опису посвідчення помічника-консультанта депутата ради;

{Частину першу статті 43 доповнено пунктом 35 згідно із Законом № 3266-IV від 22.12.2005}

36) заслуховування інформації прокурорів та керівників органів Національної поліції про стан законності, боротьби із злочинністю, охорони громадського порядку та результати діяльності на відповідній території;

{Частину першу статті 43 доповнено пунктом 36 згідно із Законом № 2389-VI від 01.07.2010; із змінами, внесеними згідно із Законом № 901-VIII від 23.12.2015}

37) встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги, які надаються підприємствами, що перебувають у спільній власності територіальних громад, представництво інтересів яких здійснює відповідна районна чи обласна рада, а також суб'єктами господарювання, що здійснюють управління (експлуатацію) цілісними майновими комплексами таких підприємств.

{Частину першу статті 43 доповнено пунктом 37 згідно із Законом № 2404-VI від 01.07.2010}

2. Районні і обласні ради можуть розглядати і вирішувати на пленарних засіданнях й інші питання, віднесені до їх відання цим та іншими законами.

3. Крім питань, зазначених у частині першій цієї статті, виключно на пленарних засіданнях обласних рад вирішуються такі питання:

{Пункт 1 частини третьої статті 43 виключено на підставі Закону № 4710-VI від 17.05.2012}

2) прийняття у межах, що визначаються законами, рішень з питань боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями, які передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність;

{Пункт 3 частини третьої статті 43 виключено на підставі Закону № 703-IV від 03.04.2003 - набуває чинності з 01.01.2004 року}

4) прийняття рішень про віднесення лісів до категорії захисності, а також про поділ лісів за розрядами такс у випадках і порядку, передбачених законом.

{Частина четверта статті 43 втратила чинність у зв'язку з втратою чинності Закону № 1577-IV від 04.03.2004 на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

Стаття 44. Делегування повноважень районних і обласних рад відповідним місцевим державним адміністраціям

1. Районні, обласні ради делегують відповідним місцевим державним адміністраціям такі повноваження:

1) підготовка і внесення на розгляд ради проектів програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідно районів і областей,

цільових програм з інших питань, а в місцях компактного проживання національних меншин - також програм їх національно-культурного розвитку, проектів рішень, інших матеріалів з питань, передбачених цією статтею; забезпечення виконання рішень ради;

2) підготовка пропозицій до програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідно областей та загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального та культурного розвитку України;

3) забезпечення збалансованого економічного і соціального розвитку відповідної території, ефективного використання природних, трудових і фінансових ресурсів;

4) підготовка і подання до відповідних органів виконавчої влади фінансових показників і пропозицій до проекту Державного бюджету України;

5) сприяння інвестиційній діяльності на території району, області;

6) об'єднання на договірних засадах коштів підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території, і населення, а також бюджетних коштів на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання на пайових засадах об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури, шляхів місцевого значення, на капітальний та поточний ремонт вулиць і доріг населених пунктів та інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення (як співфінансування на договірних засадах) та на заходи щодо охорони праці та охорони навколишнього природного середовища;

{Пункт 6 частини першої статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законами № 969-IV від 19.06.2003, № 490-VIII від 02.06.2015}

7) залучення в порядку, встановленому законом, підприємств, установ та організацій, які не належать до комунальної власності, до участі в обслуговуванні населення відповідної території, координація цієї роботи;

8) затвердження маршрутів і графіків руху місцевого пасажирського транспорту незалежно від форм власності, узгодження цих питань стосовно транзитного пасажирського транспорту;

9) підготовка питань про визначення у встановленому законом порядку території, вибір, вилучення (викуп) і надання землі для містобудівних потреб, визначених містобудівною документацією;

10) організація охорони, реставрації, використання пам'яток історії та культури, архітектури і містобудування, палацово-паркових, паркових та садибних комплексів, природних заповідників місцевого значення;

11) підготовка висновків щодо проектів місцевих містобудівних програм відповідних адміністративно-територіальних одиниць, що затверджуються сільськими, селищними, міськими радами;

12) видача замовникам відповідно до законодавства містобудівних умов і обмежень забудови земельних ділянок за межами населених пунктів;

{Пункт 12 частини першої статті 44 в редакції Закону № 509-VI від 16.09.2008}

13) забезпечення відповідно до законодавства розвитку науки, усіх видів освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту,

туризму; сприяння відродженню осередків традиційної народної творчості, національно-культурних традицій населення, художніх промислів і ремесел, роботі творчих спілок, національно-культурних товариств, асоціацій, інших громадських та неприбуткових організацій, які діють у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту, сім'ї та молоді;

14) підготовка і подання на затвердження ради пропозицій щодо організації територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; внесення пропозицій до відповідних державних органів щодо оголошення природних та інших об'єктів, що мають екологічну, історичну, культурну або наукову цінність, пам'ятками історії або культури, які охороняються законом, підготовка і подання на затвердження ради пропозицій щодо оголошення в місцях масового розмноження та вирощування потомства дикими тваринами "сезону тиші" з обмеженням господарської діяльності та добуванням об’єктів тваринного світу;

{Пункт 14 частини першої статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом № 322-VIII від 09.04.2015}

15) вжиття необхідних заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій відповідно до закону, інформування про них населення, залучення в установленому законом порядку до цих робіт підприємств, установ та організацій, а також населення;

{Пункт 15 частини першої статті 44 в редакції Закону № 969-IV від 19.06.2003}

16) координація на відповідній території діяльності місцевих землевпорядних органів;

17) здійснення контролю за використанням коштів, що надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, пов'язаних із вилученням (викупом) земельних ділянок;

18) забезпечення виконання заходів з відстеження результативності регуляторних актів, прийнятих районними, обласними радами.

{Частина перша статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1160-IV від 11.09.2003 - набирає чинності з 15.01.2004 року}

2. Крім повноважень, зазначених у частині першій цієї статті, обласні ради делегують обласним державним адміністраціям такі повноваження:

1) визначення відповідно до закону розміру відрахувань підприємствами, установами та організаціями, що надходять на розвиток шляхів загального користування в області;

2) погодження у випадках, передбачених законом, з відповідними сільськими, селищними, міськими радами питань щодо розподілу коштів за використання природних ресурсів, які надходять до фондів охорони навколишнього природного середовища;

3) підготовка проектів рішень про віднесення лісів до категорії захисності, а також про поділ лісів за розрядами такс у випадках і порядку, передбачених законом;

4) прийняття у встановленому законом порядку рішень про заборону використання окремих природних ресурсів загального користування;

5) визначення відповідно до законодавства режиму використання територій рекреаційних зон;

6) затвердження для підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території, лімітів викидів і скидів забруднюючих речовин у довкілля та лімітів розміщення відходів у випадках, передбачених законом.

Глава 5. Порядок формування, організація роботи органів та посадових осіб місцевого самоврядування

Стаття 45. Порядок формування рад

1. Сільська, селищна, міська, районна в місті (у разі її створення), районна, обласна рада складається з депутатів, які обираються жителями відповідного села, селища, міста, району в місті, району, області на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

{Частина перша статті 45 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

2. Порядок організації і проведення виборів депутатів визначається законом.

3. Загальний склад ради визначається відповідно до закону про вибори.

{Частина третя статті 45 із змінами, внесеними згідно із Законом № 595-VIII від 14.07.2015}

4. Рада вважається повноважною за умови обрання не менш як двох третин депутатів від загального складу ради.

{Частина четверта статті 45 із змінами, внесеними згідно із Законом № 812-V від 22.03.2007}

5. У разі якщо до ради обрано менше двох третин її складу, до обрання необхідної кількості депутатів продовжує здійснювати повноваження рада попереднього скликання.

6. У разі дострокового припинення повноважень деяких депутатів, внаслідок чого до складу ради входить менш як дві третини депутатів, до обрання необхідної кількості депутатів така рада вважається повноважною за наявності більше половини депутатів від загального складу ради.

{Частина шоста статті 45 із змінами, внесеними згідно із Законом № 812-V від 22.03.2007}

7. Строк повноважень місцевої ради, обраної на чергових місцевих виборах, визначається Конституцією України.

{Частина сьома статті 45 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

8. Повноваження місцевої ради, обраної на позачергових, повторних або перших виборах, закінчуються в день відкриття першої сесії відповідної ради, обраної на наступних (чергових або позачергових) виборах.

{Статтю 45 доповнено частиною восьмою згідно із Законом № 806-VI від 25.12.2008}

Стаття 46. Сесія ради

1. Сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення), районна, обласна рада проводить свою роботу сесійно. Сесія складається з пленарних засідань ради, а також засідань постійних комісій ради.

2. Перша сесія новообраної сільської, селищної, міської ради скликається відповідною територіальною виборчою комісією не пізніш як через два тижні після реєстрації новообраних депутатів ради в кількості, яка забезпечує повноважність складу ради відповідно до статті 45 цього Закону. Перше пленарне засідання першої сесії відкриває голова зазначеної територіальної виборчої комісії, який інформує раду про підсумки виборів депутатів, а також про підсумки виборів відповідно сільського, селищного, міського голови. З моменту визнання повноважень депутатів ради нового скликання та новообраного сільського, селищного, міського голови відповідно до статті 42 цього Закону головує на пленарних засіданнях ради першої сесії новообраний голова.

У разі якщо на час проведення першої сесії відповідний сільський, селищний, міський голова не зареєстрований відповідно до закону про місцеві вибори, про що на сесії ради інформує голова територіальної виборчої комісії, рада обирає тимчасову президію з числа депутатів ради в кількості трьох - п'яти осіб. Члени тимчасової президії почергово головують на пленарних засіданнях ради до обрання секретаря ради. З часу обрання секретаря ради він головує на пленарних засіданнях ради.

{Абзац другий частини другої статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1850-VIII від 09.02.2017}

{Частина друга статті 46 в редакції Закону № 812-V від 22.03.2007}

3. Першу сесію новообраної районної у місті, районної, обласної ради скликає відповідна територіальна виборча комісія не пізніш як через два тижні після реєстрації новообраних депутатів ради у кількості, яка забезпечує повноважність складу ради відповідно до статті 45 цього Закону. Перше пленарне засідання першої сесії відкриває голова зазначеної територіальної виборчої комісії, який інформує раду про підсумки виборів депутатів. З моменту визнання повноважень депутатів ради нового скликання рада обирає тимчасову президію з числа депутатів ради в кількості не більше п'яти осіб - представників партій (блоків), які набрали найбільшу кількість голосів на виборах. Члени тимчасової президії почергово головують на пленарних засіданнях ради до обрання голови ради. З часу обрання голови ради він веде пленарні засідання ради відповідно до вимог цього Закону та регламенту ради.

{Частина третя статті 46 в редакції Закону № 812-V від 22.03.2007}

4. Наступні сесії ради скликаються: сільської, селищної, міської - відповідно сільським, селищним, міським головою; районної у місті, районної, обласної - головою відповідної ради.

5. Сесія ради скликається в міру необхідності, але не менше одного разу на квартал, а з питань відведення земельних ділянок та надання документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності - не рідше ніж один раз на місяць.

{Частина п'ята статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2806-IV від 06.09.2005, № 4154-VI від 09.12.2011}

6. У разі немотивованої відмови сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті, районної, обласної ради або неможливості його скликати сесію ради сесія скликається: сільської, селищної, міської ради - секретарем сільської, селищної, міської ради; районної у місті, районної, обласної ради - відповідно заступником голови районної у місті, районної ради чи першим заступником, заступником голови обласної ради.

{Абзац перший частини шостої статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законом № 806-VI від 25.12.2008}

У цих випадках сесія скликається:

1) якщо сесія не скликається сільським, селищним, міським головою (головою районної у місті, районної, обласної ради) у строки, передбачені цим Законом;

2) якщо сільський, селищний, міський голова (голова районної у місті, районної, обласної ради) без поважних причин не скликав сесію у двотижневий строк після настання умов, передбачених частиною сьомою цієї статті.

{Пункти 1-3 частини шостої статті 46 замінено пунктами 1 і 2 згідно із Законом № 520-VI від 18.09.2008}

7. Сесія сільської, селищної, міської, районної у місті ради повинна бути також скликана за пропозицією не менш як однієї третини депутатів від загального складу відповідної ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради, а сесія районної, обласної ради - також за пропозицією не менш як однієї третини депутатів від загального складу відповідної ради або голови відповідної місцевої державної адміністрації.

8. Сесія ради скликається для розгляду електронної петиції, що набрала необхідну кількість підписів, протягом строку, встановленого для її розгляду.

{Статтю 46 доповнено новою частиною згідно із Законом № 577-VIII від 02.07.2015}

9. У разі якщо посадові особи, зазначені у частинах четвертій та шостій цієї статті, у двотижневий строк не скликають сесію на вимогу суб'єктів, зазначених у частині сьомій цієї статті, або у разі якщо такі посади є вакантними сесія може бути скликана депутатами відповідної ради, які становлять не менш як одну третину складу ради, або постійною комісією ради.

{Частина статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законом № 520-VI від 18.09.2008}

10. Рішення про скликання сесії ради відповідно до частин четвертої, шостої та восьмої цієї статті доводиться до відома депутатів і населення не пізніш як за 10 днів до сесії, а у виняткових випадках - не пізніш як за день до сесії із зазначенням часу скликання, місця проведення та питань, які передбачається внести на розгляд ради.

{Частина статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законом № 520-VI від 18.09.2008}

11. Сесію сільської, селищної, міської ради відкриває і веде відповідно сільський, селищний, міський голова, а у випадках, передбачених частиною

шостою цієї статті, - секретар ради; сесію районної у місті, районної, обласної ради - голова ради або відповідно заступник голови районної у місті, районної ради чи перший заступник, заступник голови обласної ради. У випадку, передбаченому частиною восьмою цієї статті, сесію відкриває за дорученням групи депутатів, з ініціативи якої скликана сесія, один з депутатів, що входить до її складу, а веде за рішенням ради - один з депутатів цієї ради.

{Частина статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законом № 806-VI від 25.12.2008}

12. Сесія ради є повноважною, якщо в її пленарному засіданні бере участь більше половини депутатів від загального складу ради.

{Частина статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законом № 812-V від 22.03.2007}

13. Пропозиції щодо питань на розгляд ради можуть вноситися сільським, селищним, міським головою, постійними комісіями, депутатами, виконавчим комітетом ради, головою місцевої державної адміністрації, головою районної, обласної ради, загальними зборами громадян. Пропозиції щодо прийняття рішень, які відповідно до закону є регуляторними актами, вносяться з урахуванням вимог Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

{Частина статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

14. Не пізніш як на другій сесії затверджується регламент роботи відповідної ради, а також положення про постійні комісії ради.

15. Порядок проведення першої сесії ради, порядок обрання голови та заступника (заступників) голови районної у місті, районної, обласної ради, секретаря сільської, селищної, міської ради, скликання чергової та позачергової сесії ради, призначення пленарних засідань ради, підготовки і розгляду питань на пленарних засіданнях, прийняття рішень ради про затвердження порядку денного сесії та з інших процедурних питань, а також порядок роботи сесії визначаються регламентом ради з урахуванням вимог Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності". До прийняття регламенту ради чергового скликання застосовується регламент ради, що діяв у попередньому скликанні.

{Частина статті 46 в редакції Закону № 812-V від 22.03.2007, із змінами, внесеними згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

16. Протоколи сесій сільської, селищної, міської ради, прийняті нею рішення підписуються особисто сільським, селищним, міським головою, районної у місті, районної, обласної ради - головою відповідної ради, у разі їх відсутності - відповідно секретарем сільської, селищної, міської ради, відповідно заступником голови районної у місті, районної ради чи першим заступником, заступником голови обласної ради, а у випадку, передбаченому частинами сьомою та восьмою цієї статті, - депутатом ради, який за дорученням депутатів головував на її засіданні.

{Частина статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законом № 520-VI від 18.09.2008, № 806-VI від 25.12.2008}

17. Сесії ради проводяться гласно із забезпеченням права кожного бути присутнім на них, крім випадків, передбачених законодавством. Порядок доступу до засідань визначається радою відповідно до закону. Протоколи сесії ради є відкритими та оприлюднюються і надаються на запит відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації".

{Частина статті 46 в редакції Закону № 1170-VII від 27.03.2014}

Стаття 47. Постійні комісії ради

1. Постійні комісії ради є органами ради, що обираються з числа її депутатів, для вивчення, попереднього розгляду і підготовки питань, які належать до її відання, здійснення контролю за виконанням рішень ради, її виконавчого комітету.

2. Постійні комісії обираються радою на строк її повноважень у складі голови і членів комісії. Всі інші питання структури комісії вирішуються відповідною комісією.

3. До складу постійних комісій не можуть бути обрані сільський, селищний, міський голова, секретар сільської, селищної, міської ради, голова районної у місті (у разі її створення), районної, обласної ради, їх заступники.

4. Постійні комісії за дорученням ради або за власною ініціативою попередньо розглядають проекти програм соціально-економічного і культурного розвитку, місцевого бюджету, звіти про виконання програм і бюджету, вивчають і готують питання про стан та розвиток відповідних галузей господарського і соціально-культурного будівництва, інші питання, які вносяться на розгляд ради, розробляють проекти рішень ради та готують висновки з цих питань, виступають на сесіях ради з доповідями і співдоповідями.

5. Постійні комісії попередньо розглядають кандидатури осіб, які пропонуються для обрання, затвердження, призначення або погодження відповідною радою, готують висновки з цих питань.

6. Постійні комісії за дорученням ради, голови, відповідно заступника голови районної у місті, районної ради чи першого заступника, заступника голови обласної ради, секретаря сільської, селищної, міської ради або за власною ініціативою вивчають діяльність підзвітних і підконтрольних раді та виконавчому комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради органів, а також з питань, віднесених до відання ради, місцевих державних адміністрацій, підприємств, установ та організацій, їх філіалів і відділень незалежно від форм власності та їх посадових осіб, подають за результатами перевірки рекомендації на розгляд їх керівників, а в необхідних випадках - на розгляд ради або виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради; здійснюють контроль за виконанням рішень ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради.

{Частина шоста статті 47 із змінами, внесеними згідно із Законом № 806-VI від 25.12.2008}

7. Постійні комісії у питаннях, які належать до їх відання, та в порядку, визначеному законом, мають право отримувати від керівників органів, підприємств, установ, організацій та їх філіалів і відділень необхідні матеріали і документи.

8. Організація роботи постійної комісії ради покладається на голову комісії. Голова комісії скликає і веде засідання комісії, дає доручення членам комісії, представляє комісію у відносинах з іншими органами, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями, а також громадянами, організує роботу по реалізації висновків і рекомендацій комісії. У разі відсутності голови комісії або неможливості ним виконувати свої повноваження з інших причин його функції здійснює заступник голови комісії або секретар комісії.

9. Засідання постійної комісії скликається в міру необхідності і є правомочним, якщо в ньому бере участь не менш як половина від загального складу комісії.

10. За результатами вивчення і розгляду питань постійні комісії готують висновки і рекомендації. Висновки і рекомендації постійної комісії приймаються більшістю голосів від загального складу комісії і підписуються головою комісії, а в разі його відсутності - заступником голови або секретарем комісії. Протоколи засідань комісії підписуються головою і секретарем комісії. Висновки і рекомендації постійної комісії, протоколи її засідань є відкритими та оприлюднюються і надаються на запит відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації".

{Частина десята статті 47 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1170-VII від 27.03.2014}

11. Рекомендації постійних комісій підлягають обов'язковому розгляду органами, підприємствами, установами, організаціями, посадовими особами, яким вони адресовані. Про результати розгляду і вжиті заходи повинно бути повідомлено комісіям у встановлений ними строк.

12. Постійна комісія для вивчення питань, розробки проектів рішень ради може створювати підготовчі комісії і робочі групи з залученням представників громадськості, вчених і спеціалістів. Питання, які належать до відання кількох постійних комісій, можуть за ініціативою комісій, а також за дорученням ради, її голови, відповідно заступника голови районної у місті, районної ради чи першого заступника, заступника голови обласної ради, секретаря сільської, селищної, міської ради розглядатися постійними комісіями спільно. Висновки і рекомендації, прийняті постійними комісіями на їх спільних засіданнях, підписуються головами відповідних постійних комісій.

{Частина дванадцята статті 47 із змінами, внесеними згідно із Законом № 806-VI від 25.12.2008}

13. Депутати працюють у постійних комісіях на громадських засадах. За рішенням обласних рад голови постійних комісій з питань бюджету можуть працювати в раді на постійній основі.

14. Постійні комісії є підзвітними раді та відповідальними перед нею.

15. Перелік, функціональна спрямованість і порядок організації роботи постійних комісій визначаються регламентом відповідної ради та Положенням про постійні комісії, що затверджується радою з урахуванням вимог Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" щодо реалізації повноважень ради у здійсненні державної регуляторної політики постійними комісіями відповідної ради.

{Частина п'ятнадцята статті 47 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

Стаття 48. Тимчасові контрольні комісії ради

1. Тимчасові контрольні комісії ради є органами ради, які обираються з числа її депутатів для здійснення контролю з конкретно визначених радою питань, що належать до повноважень місцевого самоврядування. Контрольні комісії подають звіти і пропозиції на розгляд ради.

2. Рішення про створення тимчасової контрольної комісії ради, її назву та завдання, персональний склад комісії та її голову вважається прийнятим, якщо за це проголосувало не менше однієї третини депутатів від загального складу ради.

3. Засідання тимчасових контрольних комісій ради проводяться, як правило, закриті. Депутати, які входять до складу тимчасової контрольної комісії, та залучені комісією для участі в її роботі спеціалісти, експерти, інші особи не повинні розголошувати інформацію, яка стала їм відома у зв'язку з її роботою.

4. Повноваження тимчасової контрольної комісії ради припиняються з моменту прийняття радою остаточного рішення щодо результатів роботи цієї комісії, а також у разі припинення повноважень ради, яка створила цю комісію.

Стаття 49. Депутат ради

1. Повноваження депутата ради починаються з моменту офіційного оголошення відповідною територіальною виборчою комісією на сесії ради рішення про підсумки виборів та визнання повноважень депутатів і закінчуються в день першої сесії ради нового скликання. Повноваження депутата можуть бути припинені достроково у випадках, передбачених законом.

Рада невідкладно інформує відповідну територіальну виборчу комісію про дострокове припинення повноважень депутата ради.

{Частину першу статті 49 доповнено абзацом другим згідно із Законом № 1184-VII від 08.04.2014}

2. Депутат представляє інтереси всієї територіальної громади, має всю повноту прав, що забезпечують його активну участь у діяльності ради та утворюваних нею органів, несе обов'язки перед виборцями, радою та її органами, виконує їх доручення. Депутат, крім секретаря ради, повинен входити до складу однієї з постійних комісій ради.

3. На час сесій, засідань постійних комісій рад, а також для здійснення депутатських повноважень в інших, передбачених законом випадках, депутат звільняється від виконання виробничих або службових обов'язків з відшкодуванням йому середнього заробітку за основним місцем роботи та

інших витрат, пов'язаних з депутатською діяльністю, за рахунок відповідного місцевого бюджету.

4. Депутат зобов'язаний брати участь у роботі сесій ради, засідань постійної та інших комісій ради, до складу яких його обрано.

5. У разі пропуску депутатом протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, невиконання ним без поважних причин рішень і доручень ради та її органів відповідна рада може звернутися до виборців з пропозицією про відкликання такого депутата у встановленому законом порядку.

6. Депутат має право ухвального голосу з усіх питань, які розглядаються на сесіях ради, а також на засіданнях постійної та інших комісій ради, до складу яких його обрано.

7. Депутат має право звернутися із запитом до керівників ради та її органів, сільського, селищного, міського голови, керівників органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, розташованих або зареєстрованих на відповідній території, а депутат міської (міста обласного значення), районної, обласної ради - також до голови місцевої державної адміністрації з питань, віднесених до відання ради.

8. Орган або посадова особа, до яких звернено запит, зобов'язані дати усну чи письмову відповідь на запит на сесії ради у строки і в порядку, встановлені радою відповідно до закону. За результатами розгляду запиту рада приймає рішення.

9. Пропозиції і зауваження, висловлені депутатами на сесії ради, або передані в письмовій формі головуючому на сесії, розглядаються радою чи за її дорученням постійними комісіями ради або надсилаються на розгляд підзвітним і підконтрольним їй органам та посадовим особам, які зобов'язані розглянути ці пропозиції і зауваження у строки, встановлені радою, і про вжиті заходи повідомити депутатові та раді.

10. Депутат має право знайомитися з будь-якими офіційними документами, які зберігаються у відповідних органах місцевого самоврядування, та робити виписки, копіювання цих документів.

11. Повноваження депутатів, порядок організації і гарантії депутатської діяльності визначаються Конституцією України, цим Законом, законом про статус депутата, іншими законами.

Стаття 50. Секретар сільської, селищної, міської ради

1. Секретар сільської, селищної, міської ради працює в раді на постійній основі. Секретар ради обирається радою з числа її депутатів на строк повноважень ради за пропозицією відповідного сільського, селищного, міського голови. Пропозиція щодо кандидатури секретаря ради може вноситися на розгляд ради не менш як половиною депутатів від загального складу відповідної ради у разі, якщо:

{Абзац перший частини першої статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законом № 806-VI від 25.12.2008}

1) на день проведення першої сесії сільської, селищної, міської ради, обраної на чергових виборах, не завершені вибори відповідно сільського, селищного, міського голови;

2) рада не підтримала кандидатуру на посаду секретаря ради, запропоновану відповідним сільським, селищним, міським головою;

3) протягом тридцяти днів з дня відкриття першої сесії сільської, селищної, міської ради відповідний сільський, селищний, міський голова не вніс кандидатуру на посаду секретаря ради;

4) на наступній черговій сесії після виникнення вакансії секретаря ради у зв'язку з достроковим припиненням його повноважень відповідний сільський, селищний, міський голова не вніс на розгляд ради кандидатуру на посаду секретаря ради;

5) посада секретаря ради стає вакантною під час вакантності посади відповідного сільського, селищного, міського голови у зв'язку з достроковим припиненням його повноважень.

У разі якщо рада не підтримала кандидатуру, внесену на її розгляд не менш як половиною депутатів від загального складу відповідної ради згідно з пунктом 2 цієї частини, наступну пропозицію щодо кандидатури секретаря ради вносить відповідний сільський, селищний, міський голова.

{Частина перша статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2554-IV від 21.04.2005; в редакції Закону № 520-VI від 18.09.2008}

2. Секретар сільської, селищної, міської ради не може суміщати свою службову діяльність з іншою посадою, у тому числі на громадських засадах, займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю.

{Частина друга статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законом № 4711-VI від 17.05.2012}

3. Секретар сільської, селищної, міської ради:

1) у випадку, передбаченому частиною першою статті 42 цього Закону, здійснює повноваження сільського, селищного, міського голови;

{Частину третю статті 50 доповнено пунктом 1 згідно із Законом № 2055-IV від 06.10.2004}

2) скликає сесії ради у випадках, передбачених частиною шостою статті 46 цього Закону; повідомляє депутатам і доводить до відома населення інформацію про час і місце проведення сесії ради, питання, які передбачається внести на розгляд ради;

3) веде засідання ради та підписує її рішення у випадках, передбачених частиною шостою статті 46 цього Закону;

4) організує підготовку сесій ради, питань, що вносяться на розгляд ради, забезпечує оприлюднення проектів рішень ради відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації" та інших законів;

{Пункт 4 частини третьої статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1170-VII від 27.03.2014}

5) забезпечує своєчасне доведення рішень ради до виконавців і населення, організує контроль за їх виконанням, забезпечує оприлюднення рішень ради відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації", забезпечує офіційне оприлюднення рішень ради, які відповідно до закону є регуляторними актами, а також документів,

підготовлених у процесі здійснення радою регуляторної діяльності, та інформації про здійснення радою регуляторної діяльності;

{Пункт 5 частини третьої статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2388-VI від 01.07.2010, № 1170-VII від 27.03.2014}

6) за дорученням сільського, селищного, міського голови координує діяльність постійних та інших комісій ради, дає їм доручення, сприяє організації виконання їх рекомендацій;

7) сприяє депутатам ради у здійсненні їх повноважень;

8) організує за дорученням ради відповідно до законодавства здійснення заходів, пов'язаних з підготовкою і проведенням референдумів та виборів до органів державної влади і місцевого самоврядування;

9) забезпечує зберігання у відповідних органах місцевого самоврядування офіційних документів, пов'язаних з місцевим самоврядуванням відповідної територіальної громади, забезпечує доступ до них осіб, яким це право надано у встановленому порядку;

10) вирішує за дорученням сільського, селищного, міського голови або відповідної ради інші питання, пов'язані з діяльністю ради та її органів.

4. Секретар сільської ради може за рішенням ради одночасно здійснювати повноваження секретаря виконавчого комітету відповідної ради.

5. Повноваження секретаря сільської, селищної, міської ради можуть бути достроково припинені за рішенням відповідної ради.

Стаття 51. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті ради

1. Виконавчим органом сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради є виконавчий комітет ради, який утворюється відповідною радою на строк її повноважень. Після закінчення повноважень ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті ради її виконавчий комітет здійснює свої повноваження до сформування нового складу виконавчого комітету.

2. Кількісний склад виконавчого комітету визначається відповідною радою. Персональний склад виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради затверджується радою за пропозицією сільського, селищного, міського голови, районної у місті ради - за пропозицією голови відповідної ради.

3. Виконавчий комітет ради утворюється у складі відповідно сільського, селищного, міського голови, районної у місті ради - голови відповідної ради, заступника (заступників) сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті ради, керуючого справами (секретаря) виконавчого комітету, а також керівників відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, інших осіб. Міська рада утворює у складі виконавчого комітету ради орган з питань містобудування та архітектури.

{Частина третя статті 51 в редакції Закону № 862-IV від 22.05.2003; із змінами, внесеними згідно із Законом № 3038-VI від 17.02.2011}

4. До складу виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради входять також за посадою секретар відповідної ради, староста (старости).

{Частина четверта статті 51 в редакції Закону № 157-VIII від 05.02.2015}

5. Очолює виконавчий комітет сільської, селищної, міської ради відповідно сільський, селищний, міський голова, районної у місті ради - голова відповідної ради. У виконавчому комітеті сільської ради функції секретаря виконавчого комітету за рішенням ради може здійснювати секретар відповідної ради.

6. Особи, які входять до складу виконавчого комітету, крім тих, хто працює у виконавчих органах ради на постійній основі, на час засідань виконавчого комітету, а також для здійснення повноважень в інших випадках звільняються від виконання виробничих або службових обов'язків з відшкодуванням їм середнього заробітку за основним місцем роботи та інших витрат, пов'язаних з виконанням обов'язків члена виконавчого комітету, за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету.

7. На осіб, які входять до складу виконавчого комітету ради і працюють у ньому на постійній основі, поширюються вимоги щодо обмеження сумісності їх діяльності з іншою роботою (діяльністю), встановлені цим Законом для сільського, селищного, міського голови.

8. Виконавчий комітет ради є підзвітним і підконтрольним раді, що його утворила, а з питань здійснення ним повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади.

9. До складу виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради не можуть входити депутати відповідної ради, крім секретаря ради.

Стаття 52. Повноваження виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради

1. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради може розглядати і вирішувати питання, віднесені цим Законом до відання виконавчих органів ради.

2. Виконавчий комітет ради:

1) попередньо розглядає проекти місцевих програм соціально-економічного і культурного розвитку, цільових програм з інших питань, місцевого бюджету, проекти рішень з інших питань, що вносяться на розгляд відповідної ради;

2) координує діяльність відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідної територіальної громади, заслуховує звіти про роботу їх керівників;

3) має право змінювати або скасовувати акти підпорядкованих йому відділів, управлінь, інших виконавчих органів ради, а також їх посадових осіб.

3. Сільська, селищна, міська рада може прийняти рішення про розмежування повноважень між її виконавчим комітетом, відділами, управліннями, іншими виконавчими органами ради та сільським, селищним, міським головою в межах повноважень, наданих цим Законом виконавчим органам сільських, селищних, міських рад.

Стаття 53. Організація роботи виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради

Основною формою роботи виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради є його засідання. Засідання виконавчого комітету скликаються відповідно сільським, селищним, міським головою (головою районної у місті ради), а в разі його відсутності чи неможливості здійснення ним цієї функції - заступником сільського, селищного, міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради (районної у місті ради - заступником голови ради) в міру необхідності, але не рідше одного разу на місяць, і є правомочними, якщо в них бере участь більше половини від загального складу виконавчого комітету.

Стаття 54. Відділи, управління та інші виконавчі органи сільської, селищної, міської, районної у місті ради

1. Сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада у межах затверджених нею структури і штатів може створювати відділи, управління та інші виконавчі органи для здійснення повноважень, що належать до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Організаційні засади реалізації повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад щодо здійснення державної регуляторної політики визначаються Законом України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

{Частина перша статті 54 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

2. Відділи, управління та інші виконавчі органи ради є підзвітними і підконтрольними раді, яка їх утворила, підпорядкованими її виконавчому комітету, сільському, селищному, міському голові, голові районної у місті ради.

3. Керівники відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради призначаються на посаду і звільняються з посади сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті ради одноособово, а у випадках, передбачених законом, - за погодженням з відповідними органами виконавчої влади.

4. Положення про відділи, управління та інші виконавчі органи ради затверджуються відповідною радою.

Стаття 54-^{1}. Повноваження старости

1. Староста:

1) представляє інтереси жителів відповідного села, селища у виконавчих органах сільської, селищної, міської ради;

2) бере участь у пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради та засіданнях її постійних комісій;

3) має право на гарантований виступ на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради, засіданнях її постійних комісій з питань, що стосуються інтересів жителів відповідного села, селища;

4) сприяє жителям відповідного села, селища у підготовці документів, що подаються до органів місцевого самоврядування;

5) бере участь в організації виконання рішень сільської, селищної, міської ради, її виконавчого комітету, розпоряджень сільського, селищного, міського голови на території відповідного старостинського округу та у здійсненні контролю за їх виконанням;

6) бере участь у підготовці проекту місцевого бюджету в частині фінансування програм, що реалізуються на території відповідного старостинського округу;

7) вносить пропозиції до виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради з питань діяльності на території відповідного старостинського округу виконавчих органів сільської, селищної, міської ради, підприємств, установ, організацій комунальної власності та їх посадових осіб;

8) бере участь у підготовці проектів рішень сільської, селищної, міської ради, що стосуються майна територіальної громади, розташованого на території відповідного старостинського округу;

9) бере участь у здійсненні контролю за використанням об'єктів комунальної власності, розташованих на території відповідного старостинського округу;

10) бере участь у здійсненні контролю за станом благоустрою відповідного села, селища та інформує сільського, селищного, міського голову, виконавчі органи сільської, селищної, міської ради про його результати;

11) отримує від виконавчих органів сільської, селищної, міської ради, підприємств, установ, організацій комунальної власності та їх посадових осіб інформацію, документи і матеріали, необхідні для здійснення наданих йому повноважень;

12) сприяє утворенню та діяльності органів самоорганізації населення, організації та проведенню загальних зборів, громадських слухань та інших форм безпосередньої участі громадян у вирішенні питань місцевого значення у відповідному селі, селищі;

13) здійснює інші повноваження, визначені цим та іншими законами.

2. При здійсненні наданих повноважень староста є підзвітним, підконтрольним і відповідальним перед жителями відповідного села, селища, відповідальним - перед сільською, селищною, міською радою.

3. Староста не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед жителями відповідного села, селища на відкритій зустрічі з громадянами. На вимогу не менше половини депутатів сільської, селищної, міської ради староста інформує раду про свою роботу.

4. На старост поширюються гарантії діяльності депутатів місцевих рад, передбачені Законом України "Про статус депутатів місцевих рад", якщо інше не встановлено законом";

{Закон доповнено статтею 54-[1] згідно із Законом № 1848-VIII від 09.02.2017}

Стаття 55. Голова районної, обласної, районної у місті ради

1. Голова районної, обласної, районної у місті (у разі її створення) ради обирається відповідною радою шляхом таємного голосування з числа її депутатів на строк повноважень ради.

{Частина перша статті 55 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

2. Голова ради здійснює свої повноваження до припинення ним повноважень депутата ради відповідного скликання, крім випадків, передбачених частинами четвертою та п'ятою цієї статті. Голова ради вважається звільненим з посади з дня припинення ним депутатських повноважень або повноважень голови.

{Частина друга статті 55 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

3. Голова ради працює у раді на постійній основі, не може мати інший представницький мандат, суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, у тому числі на громадських засадах, займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації).

{Частина третя статті 55 із змінами, внесеними згідно із Законами № 4711-VI від 17.05.2012, № 1700-VII від 14.10.2014}

4. У своїй діяльності голова ради є підзвітним раді та може бути звільнений з посади радою шляхом таємного голосування. Питання про звільнення голови ради може бути внесено на розгляд ради на вимогу не менш як третини депутатів від загального складу ради.

{Абзац перший частини четвертої статті 55 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1184-VII від 08.04.2014}

Звільнення особи з посади голови ради не має наслідком припинення нею повноважень депутата цієї ради.

{Частина четверта статті 55 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

5. Повноваження голови районної, обласної, районної у місті ради також вважаються достроково припиненими без припинення повноважень депутата ради в разі звернення з особистою заявою до відповідної ради про складення ним повноважень голови ради.

{Абзаци перший - четвертий частини п'ятої статті 55 замінено одним абзацом згідно із Законом № 1700-VII від 14.10.2014}

Зазначені повноваження голови районної, обласної, районної у місті ради припиняються, а відповідна особа звільняється з посади голови ради з дня прийняття відповідною радою рішення, яким береться до відома зазначений факт.

{Частина п'ята статті 55 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

6. Голова районної, обласної, районної у місті ради:

1) скликає сесії ради, повідомляє депутатам і доводить до відома населення інформацію про час і місце проведення сесії ради, питання, які передбачається внести на розгляд ради, веде засідання ради;

2) забезпечує підготовку сесій ради і питань, що вносяться на її розгляд, доведення рішень ради до виконавців, організує контроль за їх виконанням;

3) представляє раді кандидатури для обрання на посаду відповідно заступника голови районної, районної у місті ради чи першого заступника, заступника голови обласної ради; вносить на затвердження ради пропозиції щодо структури органів ради, її виконавчого апарату, витрат на їх утримання;

{Пункт 3 частини шостої статті 55 із змінами, внесеними згідно із Законом № 806-VI від 25.12.2008}

4) вносить раді пропозиції щодо утворення і обрання постійних комісій ради;

5) координує діяльність постійних комісій ради, дає їм доручення, сприяє організації виконання їх рекомендацій;

6) організує подання депутатам допомоги у здійсненні ними своїх повноважень;

7) організує відповідно до законодавства проведення референдумів та виборів до органів державної влади і місцевого самоврядування;

8) організує роботу президії (колегії) ради (у разі її створення);

9) призначає і звільняє керівників та інших працівників структурних підрозділів виконавчого апарату ради;

10) здійснює керівництво виконавчим апаратом ради;

11) є розпорядником коштів, передбачених на утримання ради та її виконавчого апарату;

12) підписує рішення ради, протоколи сесій ради;

13) забезпечує роботу по розгляду звернень громадян та доступу до публічної інформації; веде особистий прийом громадян;

{Пункт 13 частини шостої статті 55 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1170-VII від 27.03.2014}

14) забезпечує гласність у роботі ради та її органів, обговорення громадянами проектів рішень ради, важливих питань місцевого значення, вивчення громадської думки, оприлюднює рішення ради;

15) представляє раду у відносинах з державними органами, іншими органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, трудовими колективами, адміністрацією підприємств, установ, організацій і громадянами, а також у зовнішніх відносинах відповідно до законодавства;

16) за рішенням ради звертається до суду щодо визнання незаконними актів місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, які обмежують права територіальних громад у сфері їх спільних інтересів, а також повноваження районних, обласних рад та їх органів;

17) звітує перед радою про свою діяльність не менше одного разу на рік, у тому числі про виконання Закону України "Про доступ до публічної інформації", здійснення державної регуляторної політики відповідно виконавчим апаратом районної, обласної ради, районної у місті ради, а на вимогу не менш як третини депутатів - у визначений радою термін;

{Пункт 17 частини шостої статті 55 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2388-VI від 01.07.2010, № 1170-VII від 27.03.2014}

18) вирішує інші питання, доручені йому радою.

7. Голова районної, обласної, районної у місті ради в межах своїх повноважень видає розпорядження.

Стаття 56. Заступник голови районної, районної у місті ради та перший заступник, заступник голови обласної ради

1. Районна, районна у місті рада обирає заступника голови ради.

Обласна рада обирає першого заступника, заступника голови ради.

2. Заступник голови районної, районної у місті (у разі її створення) ради, перший заступник, заступник голови обласної ради обираються відповідною радою в межах строку її повноважень з числа депутатів цієї ради шляхом таємного голосування і здійснюють свої повноваження до припинення ними повноважень депутата ради відповідного скликання, крім випадків дострокового припинення їх повноважень у порядку, встановленому частинами третьою та четвертою цієї статті.

3. Повноваження заступника голови районної у місті, районної ради, першого заступника, заступника голови обласної ради можуть бути достроково припинені без припинення повноважень депутата відповідної ради за рішенням відповідної ради, що приймається шляхом таємного голосування. Питання про дострокове припинення їх повноважень може бути внесено на розгляд відповідної ради на вимогу не менш як третини депутатів від загального складу ради або голови ради.

4. Повноваження заступника голови районної у місті, районної ради, першого заступника, заступника голови обласної ради також вважаються достроково припиненими без припинення повноважень депутата відповідної ради в разі звернення з особистою заявою до відповідної ради про складення ним повноважень заступника (першого заступника) голови ради.

{Абзаци перший - четвертий частини четвертої статті 56 замінено одним абзацом згідно із Законом № 1700-VII від 14.10.2014}

Зазначені повноваження заступника (першого заступника) голови ради припиняються з дня прийняття відповідною радою рішення, яким береться до відома зазначений факт.

5. У випадках, передбачених частинами третьою та четвертою цієї статті, відповідна особа звільняється з посади заступника (першого заступника) голови ради з дня припинення її повноважень.

6. Заступник голови районної у місті, районної ради, перший заступник голови обласної ради здійснює повноваження голови відповідної ради за відсутності голови ради на підставі його розпорядження, а також у разі неможливості виконання головою ради своїх обов'язків з інших причин.

7. Заступник голови обласної ради здійснює повноваження першого заступника голови обласної ради, у тому числі передбачені частиною шостою цієї статті, за відсутності першого заступника голови обласної ради або неможливості виконання ним своїх обов'язків з інших причин.

8. Заступник голови районної у місті, районної ради, перший заступник, заступник голови обласної ради працюють у раді на постійній основі. На них поширюються вимоги щодо обмеження сумісності їх діяльності з іншою роботою (діяльністю), встановлені цим Законом для голови ради.

{Стаття 56 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

Стаття 57. Президія (колегія) районної, обласної ради

1. Районна, обласна рада може утворити президію (колегію) ради. Президія (колегія) ради є дорадчим органом ради, який попередньо готує узгоджені пропозиції і рекомендації з питань, що передбачається внести на розгляд ради. Президія (колегія) ради може приймати рішення, які мають дорадчий характер.

2. До складу президії (колегії) ради входять голова ради, відповідно заступник голови районної, районної у місті ради чи перший заступник, заступник голови обласної ради, голови постійних комісій ради, уповноважені представники депутатських груп і фракцій.

{Частина друга статті 57 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

3. Президія (колегія) ради діє на основі Положення про неї, що затверджується радою.

Стаття 58. Виконавчий апарат районної, обласної ради

1. Виконавчий апарат районної, обласної ради забезпечує здійснення радою повноважень, наданих їй Конституцією України, цим та іншими законами.

2. Виконавчий апарат ради здійснює організаційне, правове, інформаційне, аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності ради, її органів, депутатів, сприяє здійсненню відповідною радою взаємодії і зв'язків з територіальними громадами, місцевими органами виконавчої влади, органами та посадовими особами місцевого самоврядування. Виконавчий апарат ради забезпечує виконання заходів з відстеження результативності регуляторних актів, прийнятих відповідною радою, якщо рішенням цієї ради повноваження щодо забезпечення виконання заходів з відстеження результативності цих регуляторних актів не делеговано відповідним місцевим державним адміністраціям.

{Частина друга статті 58 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

3. Виконавчий апарат ради утворюється відповідною радою. Його структура, чисельність, визначена відповідно до типових штатів, затверджених Кабінетом Міністрів України, та витрати на утримання встановлюються радою за поданням її голови.

{Частина третя статті 58 із змінами, внесеними згідно із Законом № 107-VI від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-рп/2008 від 22.05.2008}

{Щодо зупинення та відновлення дії частини третьої додатково див. Закони № 489-V від 19.12.2006, № 749-V від 15.03.2007}

4. Виконавчий апарат ради за посадою очолює голова відповідної ради.

Стаття 59. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування

1. Рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

{Офіційне тлумачення положень частини першої статті 59 див. в Рішенні Конституційного Суду № 7-рп/2009 від 16.04.2009}

2. Рішення ради приймається на її пленарному засіданні після обговорення більшістю депутатів від загального складу ради, крім випадків, передбачених цим Законом. При встановленні результатів голосування до загального складу сільської, селищної, міської ради включається сільський, селищний, міський голова, якщо він бере участь у пленарному засіданні ради, і враховується його голос.

3. Рішення ради приймаються відкритим поіменним голосуванням, окрім випадків, передбачених пунктами 4 і 16 статті 26, пунктами 1, 29 і 31 статті 43 та статтями 55, 56 цього Закону, в яких рішення приймаються таємним голосуванням. Результати поіменного голосування підлягають обов'язковому оприлюдненню та наданню за запитом відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації". На офіційному веб-сайті ради розміщуються в день голосування і зберігаються протягом необмеженого строку всі результати поіменних голосувань. Результати поіменного голосування є невід'ємною частиною протоколу сесії ради.

{Частина третя статті 59 в редакції Закону № 842-VIII від 26.11.2015}

4. Рішення сільської, селищної, міської ради у п'ятиденний строк з моменту його прийняття може бути зупинено сільським, селищним, міським головою і внесено на повторний розгляд відповідної ради із обґрунтуванням зауважень. Рада зобов'язана у двотижневий строк повторно розглянути рішення. Якщо рада відхилила зауваження сільського, селищного, міського голови і підтвердила попереднє рішення двома третинами депутатів від загального складу ради, воно набирає чинності.

5. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування нормативно-правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо органом чи посадовою особою не встановлено пізніший строк введення цих актів у дію.

{Частина п'ята статті 59 в редакції Закону № 1170-VII від 27.03.2014}

6. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради в межах своїх повноважень приймає рішення. Рішення виконавчого комітету приймаються на його засіданні більшістю голосів від загального складу виконавчого комітету і підписуються сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті ради.

7. У разі незгоди сільського, селищного, міського голови (голови районної у місті ради) з рішенням виконавчого комітету ради він може зупинити дію цього рішення своїм розпорядженням та внести це питання на розгляд відповідної ради.

8. Сільський, селищний, міський голова, голова районної у місті, районної, обласної ради в межах своїх повноважень видає розпорядження.

9. Рішення виконавчого комітету ради з питань, віднесених до власної компетенції виконавчих органів ради, можуть бути скасовані відповідною радою.

10. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мотивів їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

{Офіційне тлумачення положень частини десятої статті 59 див. в Рішенні Конституційного Суду № 7-рп/2009 від 16.04.2009}

11. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування підлягають обов'язковому оприлюдненню та наданню за запитом відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації". Проекти актів органів місцевого самоврядування оприлюднюються в порядку, передбаченому Законом України "Про доступ до публічної інформації", крім випадків виникнення надзвичайних ситуацій та інших невідкладних випадків, передбачених законом, коли такі проекти актів оприлюднюються негайно після їх підготовки.

В актах та проектах актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування не може бути обмежено доступ до інформації про витрати чи інше розпорядження бюджетними коштами, володіння, користування чи розпорядження державним чи комунальним майном, у тому числі про умови отримання цих коштів чи майна, прізвища, імена, по батькові фізичних осіб та найменування юридичних осіб, які отримують ці кошти або майно, а також до іншої інформації, обмеження доступу до якої заборонено законом.

{Частина одинадцята статті 59 в редакції Закону № 1170-VII від 27.03.2014}

12. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються у порядку, встановленому Законом України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

{Статтю 59 доповнено частиною дванадцятою згідно із Законом № 2388-VI від 01.07.2010}

Стаття 59-[1]. Конфлікт інтересів

1. Сільський, селищний, міський голова, секретар, депутат сільської, селищної, міської ради, голова, заступник голови, депутат районної, обласної, районної у місті ради бере участь у розгляді, підготовці та прийнятті рішень відповідною радою за умови самостійного публічного оголошення про це під час засідання ради, на якому розглядається відповідне питання.

2. Здійснення контролю за дотриманням вимог частини першої цієї статті, надання зазначеним у ній особам консультацій та роз'яснень щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, поводження з майном, що може бути неправомірною вигодою та подарунками, покладається на постійну комісію, визначену відповідною радою.

Примітка. Терміни "реальний конфлікт інтересів", "потенційний конфлікт інтересів", "неправомірна вигода", "подарунок" вживаються у значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання корупції".

{Закон доповнено статтею 59-1 згідно із Законом № 1700-VII від 14.10.2014}

Розділ III

МАТЕРІАЛЬНА І ФІНАНСОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 60. Право комунальної власності

1. Територіальним громадам сіл, селищ, міст, районів у містах належить право комунальної власності на рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, землю, природні ресурси, підприємства, установи та організації, в тому числі банки, страхові товариства, а також пенсійні фонди, частку в майні підприємств, житловий фонд, нежитлові приміщення, заклади культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування та інше майно і майнові права, рухомі та нерухомі об'єкти, визначені відповідно до закону як об'єкти права комунальної власності, а також кошти, отримані від їх відчуження. Спадщина, визнана судом відумерлою, переходить у власність територіальної громади за місцем відкриття спадщини.

{Частина перша статті 60 із змінами, внесеними згідно із Законом № 997-V від 27.04.2007}

2. Підставою для набуття права комунальної власності є передача майна територіальним громадам безоплатно державою, іншими суб'єктами права власності, а також майнових прав, створення, придбання майна органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому законом.

3. Територіальні громади сіл, селищ, міст, районів у містах безпосередньо або через органи місцевого самоврядування можуть об'єднувати на договірних засадах на праві спільної власності об'єкти права комунальної власності, а також кошти місцевих бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, установ та організацій і створювати для цього відповідні органи і служби.

4. Районні та обласні ради від імені територіальних громад сіл, селищ, міст здійснюють управління об'єктами їхньої спільної власності, що задовольняють спільні потреби територіальних громад.

5. Органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, здавати їх в оренду, продавати і купувати, використовувати як заставу, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та передаються у користування і оренду.

6. Доцільність, порядок та умови відчуження об'єктів права комунальної власності визначаються відповідною радою. Доходи від відчуження об'єктів права комунальної власності зараховуються до відповідних місцевих бюджетів і спрямовуються на фінансування заходів, передбачених бюджетами розвитку.

7. Майнові операції, які здійснюються органами місцевого самоврядування з об'єктами права комунальної власності, не повинні ослаблювати економічних основ місцевого самоврядування, зменшувати обсяг та погіршувати умови надання послуг населенню.

8. Право комунальної власності територіальної громади захищається законом на рівних умовах з правами власності інших суб'єктів. Об'єкти права комунальної власності не можуть бути вилучені у територіальних громад і передані іншим суб'єктам права власності без згоди безпосередньо територіальної громади або відповідного рішення ради чи уповноваженого нею органу, за винятком випадків, передбачених законом.

9. Сільські, селищні, міські, районні в містах (у разі їх створення) ради мають право:

1) вносити пропозиції про передачу або продаж у комунальну власність відповідних територіальних громад підприємств, установ та організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб територіальних громад;

2) на переважне придбання в комунальну власність приміщень, споруд, інших об'єктів, розташованих на відповідній території, якщо вони можуть бути використані для забезпечення комунально-побутових та соціально-культурних потреб територіальних громад;

3) мати об'єкти комунальної власності за межами відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

Стаття 61. Місцеві бюджети

1. Органи місцевого самоврядування в селах, селищах, містах, районах у містах (у разі їх створення) самостійно розробляють, затверджують і виконують відповідні місцеві бюджети згідно з Бюджетним кодексом України.

{Частина перша статті 61 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2457-VI від 08.07.2010}

2. Районні та обласні ради затверджують районні та обласні бюджети, які формуються з коштів державного бюджету для їх відповідного розподілу між територіальними громадами або для виконання спільних проектів та з коштів, залучених на договірних засадах з місцевих бюджетів для реалізації спільних соціально-економічних та культурних програм, контролюють їх виконання.

3. Складання і виконання районних і обласних бюджетів здійснюють відповідні державні адміністрації згідно з Бюджетним кодексом України.

{Частина третя статті 61 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2457-VI від 08.07.2010}

4. Самостійність місцевих бюджетів гарантується власними та закріпленими за ними на стабільній основі законом загальнодержавними доходами, а також правом самостійно визначати напрями використання коштів місцевих бюджетів відповідно до закону.

5. Втручання державних органів у процес складання, затвердження і виконання місцевих бюджетів не допускається, за винятком випадків, передбачених цим та іншими законами.

Стаття 62. Участь держави у формуванні доходів місцевих бюджетів

1. Держава фінансово підтримує місцеве самоврядування, бере участь у формуванні доходів місцевих бюджетів, здійснює контроль за законним, доцільним, економним, ефективним витрачанням коштів та належним їх обліком. Вона гарантує органам місцевого самоврядування доходну базу, достатню для забезпечення населення послугами на рівні мінімальних соціальних потреб. У випадках, коли доходи від закріплених за місцевими бюджетами загальнодержавних податків та зборів перевищують мінімальний розмір місцевого бюджету, держава вилучає із місцевого бюджету до державного бюджету частину надлишку в порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

{Частина перша статті 62 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2457-VI від 08.07.2010}

2. Мінімальні розміри місцевих бюджетів визначаються на основі фінансових нормативів бюджетної забезпеченості з урахуванням економічного, соціального, природного та екологічного стану відповідних територій виходячи з рівня мінімальних соціальних потреб, встановленого законом.

{Частина друга статті 62 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2457-VI від 08.07.2010}

Стаття 63. Доходи місцевих бюджетів

1. Доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

2. Доходи місцевих бюджетів районних у містах рад (у разі їх створення) формуються відповідно до обсягу повноважень, що визначаються відповідними міськими радами.

3. Склад доходів місцевих бюджетів визначається Бюджетним кодексом України та законом про Державний бюджет України.

{Частина третя статті 63 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

4. Доходи місцевого бюджету зараховуються до загального або спеціального фонду місцевого бюджету відповідно до вимог Бюджетного кодексу України та закону про Державний бюджет України.

{Частина четверта статті 63 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

5. У складі надходжень спеціального фонду місцевого бюджету виділяються надходження бюджету розвитку, які формуються відповідно до вимог Бюджетного кодексу України.

{Частина п'ята статті 63 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

6. Кошти державного бюджету, що передаються у вигляді дотацій та субвенцій, затверджуються у законі про Державний бюджет України для кожного відповідного місцевого бюджету згідно з Бюджетним кодексом України.

{Частина шоста статті 63 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

7. Кошти, передані державою у вигляді дотацій та субвенцій, можуть розподілятися Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, міськими (міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення), районними радами між відповідними місцевими бюджетами та використовуватися для фінансування спільних проектів відповідних територіальних громад.

{Частина сьома статті 63 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

Стаття 64. Видатки місцевих бюджетів

1. Видатки, які здійснюються органами місцевого самоврядування на потреби територіальних громад, їх розмір і цільове спрямування визначаються відповідними рішеннями про місцевий бюджет; видатки, пов'язані із здійсненням районними, обласними радами заходів щодо забезпечення спільних інтересів територіальних громад, - відповідними рішеннями про районний та обласний бюджети.

{Частина перша статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2457-VI від 08.07.2010}

2. Сільські, селищні, міські, районні в містах (у разі їх створення) ради та їх виконавчі органи самостійно розпоряджаються коштами відповідних місцевих бюджетів, визначають напрями їх використання.

3. Районні, обласні бюджети виконують місцеві державні адміністрації в цілях і обсягах, що затверджуються відповідними радами.

4. Видатки місцевого бюджету формуються відповідно до розмежування видатків між бюджетами, визначеного Бюджетним кодексом України, для виконання повноважень органів місцевого самоврядування.

{Частина четверта статті 64 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

5. Видатки місцевого бюджету здійснюються із загального та спеціального фондів місцевого бюджету відповідно до вимог Бюджетного кодексу України та закону про Державний бюджет України.

{Частина п'ята статті 64 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

6. У складі витрат спеціального фонду місцевого бюджету виділяються витрати бюджету розвитку.

{Частина шоста статті 64 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

7. Кошти бюджету розвитку спрямовуються на реалізацію програм соціально-економічного розвитку відповідної території, пов'язаної із

здійсненням інвестиційної діяльності, здійснення інших заходів, пов'язаних з розширеним відтворенням, а також на погашення місцевого боргу.

{Частина сьома статті 64 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

Стаття 65. Використання вільного залишку коштів місцевих бюджетів

Перевищення залишку коштів загального фонду місцевого бюджету над оборотним залишком бюджетних коштів на кінець бюджетного періоду становить вільний залишок коштів місцевих бюджетів, який використовується на проведення витрат місцевого бюджету згідно із змінами до рішення про місцевий бюджет.

{Стаття 65 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

Стаття 66. Збалансування місцевих бюджетів

{Назва статті 66 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2457-VI від 08.07.2010}

1. Місцеві бюджети мають бути достатніми для забезпечення виконання органами місцевого самоврядування наданих їм законом повноважень та забезпечення населення послугами не нижче рівня мінімальних соціальних потреб.

2. Повноваження на здійснення витрат місцевого бюджету мають відповідати обсягу надходжень місцевого бюджету.

{Частина друга статті 66 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

3. У разі коли вичерпано можливості збалансування місцевих бюджетів і при цьому не забезпечується покриття видатків, необхідних для здійснення органами місцевого самоврядування наданих їм законом повноважень та забезпечення населення послугами не нижче рівня мінімальних соціальних потреб, держава забезпечує збалансування місцевих бюджетів шляхом передачі необхідних коштів до відповідних місцевих бюджетів у вигляді дотацій та субвенцій відповідно до закону.

{Частина третя статті 66 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2457-VI від 08.07.2010}

Стаття 67. Фінансове забезпечення витрат, пов'язаних із здійсненням органами місцевого самоврядування повноважень органів виконавчої влади та виконанням рішень органів державної влади

{Назва статті 67 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2457-VI від 08.07.2010}

1. Держава фінансово забезпечує здійснення органами місцевого самоврядування наданих законом повноважень органів виконавчої влади у повному обсязі за рахунок закріплення за відповідними місцевими бюджетами джерел доходів бюджету, надання трансфертів з державного бюджету, а також передання органам місцевого самоврядування відповідних об'єктів державної власності.

{Частина перша статті 67 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

2. Рішення органів державної влади, які призводять до додаткових видатків органів місцевого самоврядування, обов'язково супроводжуються передачею їм необхідних фінансових ресурсів. Вказані рішення

виконуються органами місцевого самоврядування в межах переданих їм фінансових ресурсів. Витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади і попередньо не забезпечені відповідними фінансовими ресурсами, компенсуються державою.

Стаття 68. Утворення цільових фондів

1. Органи місцевого самоврядування можуть утворювати цільові фонди, які є складовою спеціального фонду відповідного місцевого бюджету.

2. Порядок формування та використання цільових фондів визначається положенням про ці фонди, що затверджується відповідною місцевою радою.

{Стаття 68 в редакції Закону № 2813-IV від 06.09.2005}

Стаття 69. Місцеві податки і збори

1. Органи місцевого самоврядування відповідно до Податкового кодексу Україниустановлюють місцеві податки і збори. Місцеві податки і збори зараховуються до відповідних місцевих бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України з урахуванням особливостей, визначених Податковим кодексом України.

{Частина перша статті 69 в редакції Закону № 2756-VI від 02.12.2010}

{Частину другу статті 69 виключено на підставі Закону № 2756-VI від 02.12.2010}

Стаття 70. Участь органів місцевого самоврядування у фінансово-кредитних відносинах

1. Рада або за її рішенням інші органи місцевого самоврядування можуть здійснювати місцеві запозичення та отримувати позики місцевим бюджетам відповідно до вимог, встановлених Бюджетним кодексом України.

{Частина перша статті 70 в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

2. Органи місцевого самоврядування можуть створювати комунальні банки та інші фінансово-кредитні установи, виступати гарантами кредитів підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, здійснювати розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів на депозитах з дотриманням вимог, встановлених Бюджетним кодексом України та іншими законами України.

{Частина друга статті 70 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2457-VI від 08.07.2010}

Розділ IV
ГАРАНТІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 71. Гарантії місцевого самоврядування, його органів та посадових осіб

1. Територіальні громади, органи та посадові особи місцевого самоврядування самостійно реалізують надані їм повноваження.

2. Органи виконавчої влади, їх посадові особи не мають права втручатися в законну діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а також вирішувати питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, крім випадків виконання делегованих їм радами повноважень, та в інших випадках, передбачених законом.

3. У разі розгляду місцевою державною адміністрацією питань, які зачіпають інтереси місцевого самоврядування, вона повинна повідомити про це відповідні органи та посадових осіб місцевого самоврядування.

4. Органи та посадові особи місцевого самоврядування мають право звертатися до суду щодо визнання незаконними актів місцевих органів виконавчої влади, інших органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, які обмежують права територіальних громад, повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Стаття 72. Підзвітність і підконтрольність місцевих державних адміністрацій районним, обласним радам

1. Місцеві державні адміністрації є підзвітними відповідним районним, обласним радам у виконанні програм соціально-економічного і культурного розвитку, районних, обласних бюджетів, підзвітними і підконтрольними у частині повноважень, делегованих їм відповідними районними, обласними радами, а також у виконанні рішень рад з цих питань.

2. Районна, обласна рада може шляхом таємного голосування висловити недовіру голові відповідної місцевої державної адміністрації, на підставі чого Президент України приймає рішення і дає відповідній раді обґрунтовану відповідь.

3. Якщо недовіру голові районної, обласної державної адміністрації висловили не менш як дві третини депутатів від загального складу відповідної ради, Президент України приймає рішення про відставку голови місцевої державної адміністрації.

Стаття 73. Обов'язковість актів і законних вимог органів та посадових осіб місцевого самоврядування

1. Акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

2. На вимогу відповідних органів та посадових осіб місцевого самоврядування керівники розташованих або зареєстрованих на відповідній території підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності зобов'язані прибути на засідання цих органів для подання інформації з питань, віднесених до відання ради та її органів, відповіді на запити депутатів.

3. Місцеві органи виконавчої влади, підприємства, установи та організації, а також громадяни несуть встановлену законом відповідальність перед органами місцевого самоврядування за заподіяну місцевому самоврядуванню шкоду їх діями або бездіяльністю, а також у результаті невиконання рішень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, прийнятих у межах наданих їм повноважень.

Стаття 74. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування

1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування несуть відповідальність за свою діяльність перед територіальною громадою, державою, юридичними і фізичними особами.

2. Підстави, види і порядок відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначаються Конституцією України, цим та іншими законами.

Стаття 75. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед територіальними громадами

1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування є підзвітними, підконтрольними і відповідальними перед територіальними громадами. Вони періодично, але не менш як два рази на рік, інформують населення про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, місцевого бюджету, з інших питань місцевого значення, звітують перед територіальними громадами про свою діяльність.

2. Територіальна громада у будь-який час може достроково припинити повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування, якщо вони порушують Конституцію або закони України, обмежують права і свободи громадян, не забезпечують здійснення наданих їм законом повноважень.

3. Порядок і випадки дострокового припинення повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування територіальними громадами визначаються цим та іншими законами.

Стаття 76. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед державою

1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування несуть відповідальність у разі порушення ними Конституції або законів України.

2. Органи та посадові особи місцевого самоврядування з питань здійснення ними делегованих повноважень органів виконавчої влади є підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

Стаття 77. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед юридичними і фізичними особами

1. Шкода, заподіяна юридичним і фізичним особам в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності органів місцевого самоврядування, відшкодовується за рахунок коштів місцевого бюджету, а в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності посадових осіб місцевого самоврядування - за рахунок їх власних коштів у порядку, встановленому законом.

2. Спори про поновлення порушених прав юридичних і фізичних осіб, що виникають в результаті рішень, дій чи бездіяльності органів або

посадових осіб місцевого самоврядування, вирішуються в судовому порядку.

Стаття 78. Дострокове припинення повноважень ради

1. Повноваження сільської, селищної, міської, районної в місті, районної, обласної ради можуть бути достроково припинені у випадках:

1) якщо рада прийняла рішення з порушенням Конституції України, цього та інших законів, прав і свобод громадян, ігноруючи при цьому вимоги компетентних органів про приведення цих рішень у відповідність із законом;

2) якщо сесії ради не проводяться без поважних причин у строки, встановлені цим Законом, або рада не вирішує питань, віднесених до її відання;

3) передбачених законами України "Про військово-цивільні адміністрації", "Про правовий режим воєнного стану";

{Частину першу статті 78 доповнено пунктом 3 згідно із Законом № 650-VIII від 17.07.2015; в редакції Закону № 2268-VIII від 18.01.2018}

2. Повноваження сільської, селищної, міської, районної в місті ради за наявності підстав, передбачених пунктами 1, 2 частини першої цієї статті, та в інших випадках можуть бути припинені достроково за рішенням місцевого референдуму. Порядок проведення місцевого референдуму щодо дострокового припинення повноважень ради визначається законом про місцеві референдуми.

{Частина друга статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом № 995-VIII від 04.02.2016}

3. Питання про дострокове припинення повноважень сільської, селищної, міської, районної в місті ради за рішенням місцевого референдуму може бути порушене сільським, селищним, міським головою, а також не менш як однією десятою частиною громадян, що проживають на відповідній території і мають право голосу.

4. За наявності підстав, передбачених пунктами 1, 2 частини першої цієї статті, рішення суду про визнання актів ради незаконними, висновків відповідного комітету Верховної Ради Верховна Рада України може призначити позачергові вибори сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради. Питання про призначення Верховною Радою України позачергових виборів сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради може порушуватись перед Верховною Радою України сільським, селищним, міським головою, головою обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації.

{Частина четверта статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом № 995-VIII від 04.02.2016}

5. Повноваження сільської, селищної, міської, районної в місті, районної, обласної ради за наявності підстав, передбачених пунктом 3 частини першої цієї статті, достроково припиняються з дня набрання чинності актом Президента України про утворення відповідної військово-цивільної, військової адміністрації.

{Статтю 78 доповнено новою частиною згідно із Законом № 995-VIII від 04.02.2016; із змінами, внесеними згідно із Законом № 2268-VIII від 18.01.2018}

6. У разі дострокового припинення повноважень ради позачергові місцеві вибори призначаються Верховною Радою України не пізніше ніж у дев'яностоденний строк з дня дострокового припинення повноважень відповідної ради. Порядок проведення позачергових виборів рад визначається законом про вибори.

{Частина п'ята статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1184-VII від 08.04.2014}

7. Сільська, селищна, міська, районна в місті рада, щодо якої місцевим референдумом прийнято рішення про дострокове припинення повноважень, а також місцева рада, щодо якої Верховна Рада України прийняла рішення про призначення позачергових виборів, продовжує діяти до обрання нового складу відповідної ради.

{Частина шоста статті 78 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

Стаття 79. Дострокове припинення повноважень сільського, селищного, міського голови

{Назва статті 79 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

1. Повноваження сільського, селищного, міського голови, вважаються достроково припиненими у разі:

{Абзац перший частини першої статті 79 із змінами, внесеними згідно із Законом № 806-VI від 25.12.2008}

1) його звернення з особистою заявою до відповідної ради про складення ним повноважень голови;

2) припинення його громадянства;

3) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;

3-[1]) набрання законної сили рішенням суду про притягнення його до відповідальності за правопорушення, пов'язане з корупцією, яким накладено стягнення у виді позбавлення права займати посади або займатися діяльністю, що пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;

{Частину першу статті 79 доповнено пунктом 3-[1] згідно із Законом № 4711-VI від 17.05.2012; із змінами, внесеними згідно із Законом № 224-VII від 14.05.2013; в редакції Закону № 1700-VII від 14.10.2014}

{Пункт 4 частини першої статті 79 виключено на підставі Закону № 1700-VII від 14.10.2014}

4) відкликання з посади за народною ініціативою;

{У частину першу статті 79 включено пункт 4 згідно із Законом № 595-VIII від 14.07.2015}

5) визнання його судом недієздатним, безвісно відсутнім або оголошення таким, що помер;

6) його смерті.

2. Повноваження сільського, селищного, міського голови можуть бути також достроково припинені, якщо він порушує Конституцію або закони

України, права і свободи громадян, не забезпечує здійснення наданих йому повноважень.

Повноваження сільського, селищного, міського голови можуть бути достроково припинені також у випадках, передбачених законами України "Про військово-цивільні адміністрації", "Про правовий режим воєнного стану".

{Частину другу статті 79 доповнено абзацом другим згідно із Законом № 995-VIII від 04.02.2016; із змінами, внесеними згідно із Законом № 2268-VIII від 18.01.2018}

{Частина друга статті 79 із змінами, внесеними згідно із Законами № 650-VIII від 17.07.2015, № 995-VIII від 04.02.2016}

3. Повноваження сільського, селищного, міського голови за наявності підстав, передбачених абзацом першим частини другої цієї статті, можуть бути припинені достроково за рішенням місцевого референдуму або за рішенням відповідної ради, прийнятим шляхом таємного голосування не менш як двома третинами голосів депутатів від загального складу ради. Порядок проведення місцевого референдуму щодо дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови визначається законом про місцеві референдуми.

{Частина третя статті 79 із змінами, внесеними згідно із Законами № 806-VI від 25.12.2008, № 995-VIII від 04.02.2016}

{Щодо конституційності положень частини третьої статті 79 див. Рішення Конституційного Суду № 1-рп/2000 від 09.02.2000}

4. Рішення про проведення місцевого референдуму щодо дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови приймається сільською, селищною, міською радою як за власною ініціативою, так і на вимогу не менш як однієї десятої частини громадян, що проживають на відповідній території і мають право голосу.

5. Сільський, селищний, міський голова може бути відкликаний з посади за народною ініціативою в порядку, визначеному Законом України "Про статус депутатів місцевих рад" з особливостями, передбаченими частинами шостою - десятою цієї статті, не раніше як через рік з моменту набуття ним повноважень.

{Статтю 79 доповнено частиною згідно із Законом № 595-VIII від 14.07.2015}

6. Рішення про внесення пропозицій щодо відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою приймається на зборах виборців у кількості не менше:

1) 20 осіб для відкликання сільського голови;

2) 30 осіб для відкликання селищного голови;

3) 50 осіб для відкликання міського голови міст районного значення;

4) 200 осіб для відкликання міського голови міст обласного значення;

5) 400 осіб для відкликання міського голови міст Києва та Севастополя.

Кількість членів ініціативної групи становить у разі відкликання:

1) сільського, селищного голови - не менше 10 осіб;

2) міського голови міста районного значення - не менше 20 осіб;

3) міського голови міста обласного значення - не менше 50 осіб;

4) міського голови міст Києва та Севастополя - не менше 75 осіб.

{Статтю 79 доповнено частиною згідно із Законом № 595-VIII від 14.07.2015}

7. На підтримку пропозиції про відкликання сільського, селищного, міського голови має бути зібрано кількість підписів, що перевищує кількість голосів, поданих за нього на місцевих виборах, за результатами яких він був обраний сільським, селищним, міським головою.

Збір підписів проводиться у разі відкликання:

1) сільського, селищного голови - протягом десяти днів;

2) міського голови міста районного значення - протягом двадцяти днів;

3) міського голови міста обласного значення, міст Києва та Севастополя - протягом тридцяти днів.

Територіальна виборча комісія перевіряє правильність оформлення підписних листів, кількість зібраних підписів у разі відкликання:

1) сільського, селищного голови - протягом десяти днів з дня їх отримання;

2) міського голови міст районного значення - протягом двадцяти днів з дня їх отримання;

3) міського голови міст обласного значення - протягом тридцяти днів з дня їх отримання;

4) міського голови міст Києва та Севастополя - протягом тридцяти п'яти днів з дня їх отримання.

{Статтю 79 доповнено частиною згідно із Законом № 595-VIII від 14.07.2015}

8. Рішення про дострокове припинення повноважень за народною ініціативою сільського, селищного, міського голови, який був обраний шляхом самовисування, приймається за поданням територіальної виборчої комісії відповідною сільською, селищною, міською радою більшістю голосів від її складу.

У разі прийняття місцевою радою рішення про відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою або у разі подання до місцевої ради рішення вищого керівного органу партії, місцева організація якої висувала відповідного кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, про відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою, особа, яка на цей час відповідно до закону здійснює повноваження сільського, селищного, міського голови, не пізніш як на п'ятнадцятий день з дня прийняття відповідного рішення звертається до Верховної Ради України з клопотанням щодо призначення позачергових виборів сільського, селищного, міського голови.

{Статтю 79 доповнено частиною згідно із Законом № 595-VIII від 14.07.2015}

9. За наявності рішень суду про визнання розпоряджень чи дій сільського, селищного, міського голови незаконними, висновків відповідного комітету Верховної Ради Верховна Рада України може призначити позачергові вибори сільського, селищного, міського голови.

Питання про призначення Верховною Радою України позачергових виборів сільського, селищного, міського голови може порушуватись перед Верховною Радою України відповідною сільською, селищною, міською радою, головою обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації.

10. У разі дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови відповідні позачергові місцеві вибори призначаються Верховною Радою України не пізніше ніж у дев'яностоденний строк з дня дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови. Порядок проведення позачергових виборів сільського, селищного, міського голови визначається законом про вибори.

{Частина статті 79 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1184-VII від 08.04.2014}

11. Повноваження сільського, селищного, міського голови припиняються достроково, а відповідна особа звільняється з посади:

1) з підстав, зазначених у пунктах 1, 2, 5, 6 частини першої цієї статті, - з дня прийняття відповідною радою рішення, яким береться до відома зазначений факт;

{Пункт 1 частини статті 79 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1700-VII від 14.10.2014}

2) з підстав, зазначених у пунктах 3, 3-^{1} частини першої цієї статті, - з дня, наступного за днем одержання радою або її виконавчим комітетом копії відповідного рішення суду без прийняття рішення відповідної ради;

{Частину статті 79 доповнено новим пунктом згідно із Законом № 1700-VII від 14.10.2014}

3) з підстав, зазначених в абзаці першому частини другої цієї статті, - з дня прийняття місцевим референдумом або відповідною радою рішення про дострокове припинення повноважень;

{Пункт 3 частини статті 79 із змінами, внесеними згідно із Законом № 995-VIII від 04.02.2016}

3-^{1}) з підстав, зазначених в абзаці другому частини другої цієї статті, - з дня набрання чинності актом Президента України про утворення відповідної військово-цивільної, військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів);

{Частину одинадцяту статті 79 доповнено пунктом 3-^{1} згідно із Законом № 995-VIII від 04.02.2016; із змінами, внесеними згідно із Законом № 2268-VIII від 18.01.2018}

4) у випадку, передбаченому частиною п'ятою цієї статті, - з моменту вступу на цю посаду іншої особи, обраної на наступних виборах;

5) у випадку, передбаченому пунктом 4 частини першої цієї статті, - з дня прийняття відповідною радою або вищим керівним органом відповідної політичної партії рішення про дострокове припинення повноважень сільського, селищного, міського голови.

{Частину одинадцяту статті 79 доповнено пунктом 5 згідно із Законом № 595-VIII від 14.07.2015}

{Частина статті 79 в редакції Закону № 806-VI від 25.12.2008}

{Частину статті 79 виключено на підставі Закону № 806-VI від 25.12.2008}

{Офіційне тлумачення положень статті 79 див. в Рішенні Конституційного Суду № 21-рп/2003 від 25.12.2003}

Стаття 79-[1]. Дострокове припинення повноважень старости

1. Повноваження старости припиняються достроково у разі:

1) його звернення з особистою заявою до сільської, селищної, міської ради про складення ним повноважень старости;

2) припинення громадянства України або виїзду на постійне проживання за межі України;

3) набуття громадянства іншої держави;

4) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

5) набрання законної сили рішенням суду про притягнення його до відповідальності за правопорушення, пов'язане з корупцією, яким накладено стягнення у виді позбавлення права займати посади або займатися діяльністю, що пов'язана з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;

6) набрання законної сили рішенням суду про визнання його недієздатним, безвісно відсутнім чи оголошення померлим;

7) його смерті;

8) відкликання з посади за народною ініціативою.

2. Повноваження старости можуть бути достроково припинені за рішенням сільської, селищної, міської ради, якщо він порушує Конституцію або закони України, права і свободи громадян, не забезпечує здійснення наданих йому повноважень. Рішення про дострокове припинення повноважень старости рада приймає таємним або відкритим голосуванням більшістю голосів від загального складу ради.

Повноваження старости можуть бути достроково припинені також у випадку, передбаченому Законом України "Про правовий режим воєнного стану".

{Частину другу статті 79-[1] доповнено абзацом другим згідно із Законом № 2268-VIII від 18.01.2018}

3. Староста може бути відкликаний з посади за народною ініціативою в порядку, визначеному Законом України "Про статус депутатів місцевих рад", з особливостями, передбаченими частинами четвертою і п'ятою цієї статті, не раніше як через рік з моменту набуття ним повноважень.

4. Рішення про внесення пропозицій щодо відкликання старости за народною ініціативою приймається на зборах виборців у кількості не менше:

1) 10 осіб для відкликання старости села;

2) 15 осіб для відкликання старости селища.

5. На підтримку пропозиції про відкликання старости має бути зібрано кількість підписів, що перевищує кількість голосів, поданих за нього на місцевих виборах, за результатами яких він був обраний старостою.

6. Рішення про дострокове припинення повноважень старости у зв'язку з його відкликанням за народною ініціативою приймається за

поданням територіальної виборчої комісії відповідною сільською, селищною, міською радою більшістю голосів від її загального складу.

7. Повноваження старости припиняються достроково, а відповідна особа звільняється з посади:

1) з підстав, зазначених у пунктах 1, 2, 3 частини першої цієї статті, - з дня прийняття відповідною радою рішення, яким береться до відома зазначений факт;

2) з підстав, зазначених у пунктах 4, 5, 6 частини першої цієї статті, - з дня, наступного за днем одержання радою або її виконавчим комітетом копії відповідного рішення суду, без прийняття рішення відповідної ради;

3) з підстави, зазначеної у пункті 7 частини першої цієї статті, - з дня смерті, засвідченої свідоцтвом про смерть;

4) з підстави, зазначеної у пункті 8 частини першої цієї статті, - з моменту вступу на цю посаду іншої особи, обраної на наступних місцевих виборах;

5) у випадку, передбаченому абзацом першим частини другої цієї статті, - з дня прийняття відповідною радою рішення про дострокове припинення повноважень старости;

*{Пункти 5 частини сьомої статті 79-**1** із змінами, внесеними згідно із Законом № 2268-VIII від 18.01.2018}*

6) з підстави, зазначеної в абзаці другому частини другої цієї статті, - з дня набрання чинності актом Президента України про утворення відповідної військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів).

*{Частину сьому статті 79-**1** доповнено пунктом 6 згідно із Законом № 2268-VIII від 18.01.2018}*

*{Закон доповнено статтею 79-**1** згідно із Законом № 1848-VIII від 09.02.2017}*

Стаття 80. Дострокове припинення повноважень органів самоорганізації населення

1. Повноваження органу самоорганізації населення припиняються достроково у разі:

1) невиконання рішень сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, її виконавчого комітету, загальних зборів громадян або невиконання своїх повноважень;

2) його саморозпуску.

2. Рішення про дострокове припинення повноважень органу самоорганізації населення приймається загальними зборами громадян, що утворили даний орган, або відповідною радою.

Розділ V

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення цього Закону є основою для розробки та прийняття інших законодавчих актів про місцеве самоврядування в Україні, а також законів про міста Київ і Севастополь.

2. Сільські, селищні, міські, районні в містах, районні, обласні ради після набрання чинності цим Законом здійснюють повноваження, передбачені Конституцією України і цим Законом.

Районні у містах ради після набрання чинності цим Законом здійснюють свої повноваження відповідно до закону. Обрання нового складу цих рад проводиться в порядку, що передбачається цим та іншими законами.

Рішення про проведення референдумів територіальних громад міст з районним поділом щодо утворення (неутворення) районних у містах рад відповідно до статті 5 цього Закону приймаються на вимогу не менш як однієї десятої членів цих громад або половини від загального складу депутатів відповідних міських рад. Рішення міських рад з цього питання приймаються з урахуванням думки районних у містах рад та членів територіальних громад цих міст. Рішення територіальних громад міст з районним поділом або міських рад із зазначеного питання повинні бути прийняті не пізніш як за шість місяців до дня проведення чергових виборів.

3. З набранням чинності цим Законом голови сільських, селищних, міських рад набувають статусу сільських, селищних, міських голів.

4. До прийняття закону про вибори сільських, селищних, міських голів вибори сільських, селищних, міських голів проводяться в порядку, передбаченому Законом України "Про вибори депутатів і голів сільських, селищних, районних, міських, районних у містах, обласних Рад".

{Пункт 5 розділу V втратив чинність на підставі Закону № 2493-III від 07.06.2001}

6. До прийняття закону про адміністративно-територіальний устрій України у територіальних громадах, що складаються з жителів кількох населених пунктів, вибори депутатів сільських, селищних, міських рад, а також сільських, селищних, міських голів проводяться за нині діючим адміністративно-територіальним устроєм.

7. До прийняття закону про адміністративно-територіальний устрій України територіальні громади села, селища, міста, що добровільно об'єдналися в одну територіальну громаду, шляхом місцевого референдуму можуть прийняти рішення про вихід з цієї громади лише за умови наявності фінансово-матеріальної бази, достатньої для забезпечення здійснення кожною з цих громад функцій і повноважень місцевого самоврядування відповідно до цього Закону.

8. Облік даних про кількість і склад територіальних громад та органів місцевого самоврядування, подання їм методичної допомоги здійснюються Верховною Радою України.

9. Правові засади бюджетного процесу та міжбюджетних відносин щодо місцевих бюджетів визначаються Бюджетним кодексом України.

{Пункт 9 розділу V в редакції Закону № 2457-VI від 08.07.2010}

10. З набранням чинності цим Законом майно, яке до прийняття Конституції України у встановленому законодавством порядку передане державою до комунальної власності адміністративно-територіальних одиниць та набуте ними на інших законних підставах, крім майна, що відчужене у встановленому законом порядку, є комунальною власністю відповідних територіальних громад сіл, селищ, міст.

Майно, передане до комунальної власності областей і районів, а також набуте на інших законних підставах, є спільною власністю територіальних

громад сіл, селищ, міст, управління яким відповідно до Конституції України здійснюють районні та обласні ради або уповноважені ними органи. Відчуження зазначеного майна здійснюється лише за рішенням власника або уповноваженого ним органу.

За пропозицією сільських, селищних, міських рад районні, обласні ради повинні приймати рішення про передачу до комунальної власності відповідних територіальних громад окремих об'єктів, спільної власності територіальних громад, які знаходяться на їх території і задовольняють колективні потреби виключно цих територіальних громад.

Правовий режим майна спільної власності територіальних громад визначається законом.

Кабінет Міністрів України разом з Фондом державного майна України у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом подають на розгляд Верховної Ради України проект закону про комунальну власність.

11. Районні і обласні ради відповідно до вимог Конституції України та цього Закону у двомісячний термін після набрання чинності цим Законом обирають голів рад (де ці посади суміщають керівники місцевих державних адміністрацій) та утворюють виконавчий апарат рад, а також приймають рішення про делегування повноважень відповідним місцевим державним адміністраціям.

12. Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

З дня набрання чинності цим Законом втрачають чинність:

Закон Української РСР "Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування" (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 2, ст.5; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 28, ст.387, № 31, ст.438, № 33, ст.475, ст.476; 1993 р., № 7, ст.54, № 17, ст.184, № 18, ст.189, № 19, ст.199, № 26, ст.277; 1995 р., № 22, ст.171; 1996 р., № 16, ст.71);

Закон України "Про формування місцевих органів влади і самоврядування" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 22, ст.144, № 26, ст.217);

Закон України "Про Представника Президента України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 23, ст.335, № 31, ст.437; 1993 р., № 19, ст.197);

Постанова Верховної Ради України "Про порядок введення в дію Закону України "Про Представника Президента України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 23, ст.336, № 31, ст.447, № 33, ст.485).

Президент України **Л.КУЧМА**

м. Київ
21 травня 1997 року
№ 280/97-ВР

З А К О Н У К Р А Ї Н И

Про статус депутатів місцевих рад

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 40, ст.290)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами N 1314-IV (1314-15) від 20.11.2003, ВВР, 2004, N 14, ст.196 N 1522-IV (1522-15) від 19.02.2004, ВВР, 2004, N 22, ст.316 N 2854-IV (2854-15) від 08.09.2005, ВВР, 2005, N 51, ст.552 N 3266-IV (3266-15) від 22.12.2005, ВВР, 2006, N 16, ст.133 N 3590-IV (3590-15) від 04.04.2006, ВВР, 2006, N 21, ст.171 N 575-V (575-16) від 11.01.2007, ВВР, 2007, N 12, ст.110 N 602-V (602-16) від 12.01.2007, ВВР, 2007, N 13, ст.134}

{Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду N 11-рп/2008 (v011p710-08) від 27.05.2008}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами N 806-VI (806-17) від 25.12.2008, ВВР, 2009, N 19, ст.260 N 2487-VI (2487-17) від 10.07.2010, ВВР, 2010, N 35-36, ст.491

N 4652-VI (4652-17) від 13.04.2012, ВВР, 2013, N 21, ст.208 N 4711-VI (4711-17) від 17.05.2012, ВВР, 2013, N 14, ст.89 N 224-VII (224-18) від 14.05.2013, ВВР, 2014, N 11, ст.132 N 1697-VII (1697-18) від 14.10.2014, ВВР, 2015, N 2-3, ст.12 N 1700-VII (1700-18) від 14.10.2014, ВВР, 2014, N 49, ст.2056 N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015, ВВР, 2015, N 37-38, ст.366

N 1798-VIII (1798-19) від 21.12.2016, ВВР, 2017, N 7-8, ст.50 N 1971-VIII (1971-19) від 22.03.2017, ВВР, 2017, N 17, ст.211}

Цей Закон відповідно до Конституції України (254к/96-ВР), Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (280/97-В), інших законів України визначає правовий статус депутата сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради (далі - місцева рада) як представника інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу та рівноправного члена місцевої ради, встановлює гарантії депутатської діяльності та порядок відкликання депутата місцевої ради.

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство про статус депутатів місцевих рад

Статус депутата місцевої ради визначається Конституцією України (254к/96-ВР), цим Законом та іншими законами України.

Стаття 2. Депутат місцевої ради - представник інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу

1. Депутат сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради (далі - депутат місцевої ради) є представником інтересів територіальної громади села, селища, міста чи їх громад, який відповідно до Конституції України (254к/96-ВР) і закону про місцеві вибори обирається на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування на строк, встановлений Конституцією України (254к/96-ВР).

{Частина перша статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законами N 806-VI (806-17) від 25.12.2008, N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

2. Депутат місцевої ради як представник інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу зобов'язаний виражати і захищати інтереси відповідної територіальної громади та її частини - виборців свого виборчого округу, виконувати їх доручення в межах своїх повноважень, наданих законом, брати активну участь у здійсненні місцевого самоврядування.

Стаття 3. Депутат місцевої ради - повноважний і рівноправний член відповідної ради

1. Депутат місцевої ради є повноважним і рівноправним членом відповідної ради - представницького органу місцевого самоврядування.

2. Депутат місцевої ради відповідно до цього Закону наділяється всією повнотою прав, необхідних для забезпечення його реальної участі у діяльності ради та її органів.

Стаття 4. Виникнення і строк повноважень депутата місцевої ради

1. Депутат місцевої ради набуває свої повноваження в результаті обрання його до ради відповідно до Закону України "Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів" (14/98-ВР).

2. Повноваження депутата місцевої ради починаються з дня відкриття першої сесії відповідної ради з моменту офіційного оголошення підсумків виборів відповідною територіальною виборчою комісією і закінчуються в день відкриття першої сесії цієї ради нового скликання, крім передбачених законом випадків дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради або ради, до складу якої його обрано.

3. Повноваження депутата місцевої ради, обраного замість того депутата, який вибув, або на повторних виборах, починаються з дня заслуховування на черговому після виборів депутата місцевої ради пленарному засіданні відповідної місцевої ради повідомлення територіальної виборчої комісії про підсумки виборів.

4. Інформація про підсумки виборів доводиться територіальною виборчою комісією до відома відповідної місцевої ради. Спори щодо набуття повноважень депутатів місцевої ради вирішуються судом.

Стаття 5. Дострокове припинення повноважень депутата місцевої ради

1. Повноваження депутата місцевої ради припиняються достроково за наявності перелічених підстав, засвідчених офіційними документами, без прийняття рішення відповідної ради у разі:

1) його відкликання виборцями у встановленому цим Законом порядку;

{Пункт 2 частини першої статті 5 виключено на підставі Закону N 2487-VI (2487-17) від 10.07.2010}

3) припинення його громадянства України або виїзду на постійне проживання за межі України;

4) обрання або призначення його на посаду, зайняття якої згідно з Конституцією України (254к/96-ВР) і законом не сумісне з виконанням депутатських повноважень;

5) обрання його депутатом іншої місцевої ради;

6) визнання його судом недієздатним або безвісно відсутнім;

7) набрання законної сили обвинувальним вироком суду, за яким його засуджено до позбавлення волі, або набрання законної сили рішенням суду, яким його притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення або правопорушення, пов’язаного з корупцією, та застосовано покарання або накладено стягнення у виді позбавлення права займати посади або займатися діяльністю, що пов’язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;

{Пункт 7 частини першої статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законами N 4711-VI (4711-17) від 17.05.2012, N 224-VII (224-18) від 14.05.2013; в редакції Закону N 1700-VII (1700-18) від 14.10.2014}

8) його смерті.

2. Повноваження депутата місцевої ради можуть припинятися достроково також за рішенням відповідної ради у зв'язку:

1) з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, за яким його засуджено до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі;

2) з особистою заявою депутата місцевої ради про складення ним депутатських повноважень.

3. Спори щодо дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради вирішуються судом.

{Частину четверту статті 5 виключено на підставі Закону N 2487-VI (2487-17) від 10.07.2010}

{Частину п'яту статті 5 виключено на підставі Закону N 2487-VI (2487-17) від 10.07.2010}

{Частину шосту статті 5 виключено на підставі Закону N 2487-VI (2487-17) від 10.07.2010}

7. У разі дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради вибори чи заміщення депутата, який достроково припинив повноваження, проводяться відповідно до закону про місцеві вибори.

{Частина статті 5 в редакції Закону N 602-V (602-16) від 12.01.2007; із змінами, внесеними згідно із Законом N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

Стаття 6. Поєднання депутатської діяльності з виконанням виробничих або службових обов'язків

1. Депутат місцевої ради здійснює свої повноваження, не пориваючи з виробничою або службовою діяльністю.

2. Депутат місцевої ради, обраний секретарем сільської, селищної, міської ради, головою, заступником голови районної, обласної, районної у місті ради, працює у відповідній раді на постійній основі і не може суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, у тому числі на громадських засадах (за винятком викладацької, наукової та творчої у позаробочий час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибуток, якщо інше не передбачено законом.

3. За рішенням обласної, Київської та Севастопольської міських рад депутат, обраний головою постійної комісії з питань бюджету, може працювати в раді на постійній основі.

Стаття 7. Несумісність статусу депутата місцевої ради з деякими посадами та видами діяльності

1. Депутат місцевої ради, який перебуває на посаді керівника місцевого органу виконавчої влади чи на іншій посаді, на яку поширюються вимоги Конституції (254к/96-ВР) та законів України щодо обмеження сумісництва, не може поєднувати свою службову діяльність на цій посаді з посадою сільського, селищного, міського голови, секретаря сільської, селищної, міської ради, голови та заступника голови районної у місті, районної, обласної ради, а також з іншою роботою на постійній основі в радах, їх виконавчих органах та апараті.

2. Депутат місцевої ради не може використовувати свій депутатський мандат в цілях, не пов'язаних з депутатською діяльністю.

3. Депутат місцевої ради не може мати іншого представницького мандата.

Стаття 8. Депутатська етика

1. Депутат місцевої ради як представник інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу та член ради, здійснюючи депутатські повноваження, повинен дотримуватися таких правил депутатської етики:

1) керуватися загальнодержавними інтересами та інтересами територіальної громади чи виборців свого виборчого округу, від яких його обрано;

2) не використовувати депутатський мандат в особистих інтересах чи в корисливих цілях;

3) керуватися у своїй діяльності та поведінці загальновизнаними принципами порядності, честі і гідності; (Пункт 3 частини першої статті 8 в редакції Закону N 1522-IV (1522-15) від 19.02.2004)

4) не розголошувати відомостей, що становлять державну або іншу таємницю, яка охороняється законом, інших відомостей з питань, що розглядалися на закритих засіданнях ради чи її органів і не підлягають за їх рішенням розголошенню, та відомостей, які стосуються таємниці особистого життя депутата місцевої ради або виборця, що охороняється законом, чи стали йому відомі у зв'язку з його участю в депутатських перевірках;

5) не допускати образливих висловлювань, не використовувати у публічних виступах недостовірні або неперевірені відомості стосовно органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій, їх керівників та інших посадових чи службових осіб, депутатських груп, фракцій, окремих депутатів місцевих рад;

6) не приймати будь-яких гонорарів, подарунків, не отримувати винагород безпосередньо чи опосередковано за дії, пов'язані зі здійсненням ним депутатських повноважень.

2. Регламентом ради чи статутом відповідної територіальної громади можуть бути встановлені також інші правила депутатської етики та заходи впливу щодо тих депутатів місцевих рад, які порушують ці правила.

3. На депутатів місцевих рад поширюються вимоги та обмеження, встановлені Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції" (3206-17).

Депутати місцевих рад зобов’язані щороку до 1 квітня подавати декларацію про майно, доходи, витрати і зобов’язання фінансового характеру за минулий рік за формою, що додається до Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" (3206-17), за місцем роботи (служби), крім самозайнятих осіб, безробітних або пенсіонерів, які подають зазначені декларації до апаратів відповідних місцевих рад або їх виконавчих комітетів. {Частину третю статті 8 доповнено абзацом другим згідно із Законом N 224-VII (224-18) від 14.05.2013}

{Статтю 8 доповнено частиною третьою згідно із Законом N 4711-VI (4711-17) від 17.05.2012}

Стаття 9. Депутатське посвідчення та нагрудний знак депутата місцевої ради

1. Після набуття депутатом місцевої ради повноважень йому видаються посвідчення і нагрудний знак.

2. Зразки посвідчень і нагрудних знаків депутата місцевої ради, а також Положення про них затверджуються Верховною Радою України.

Розділ II

ДЕПУТАТ МІСЦЕВОЇ РАДИ - ПРЕДСТАВНИК ІНТЕРЕСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ, ВИБОРЦІВ СВОГО ВИБОРЧОГО ОКРУГУ

Глава 1

ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕПУТАТА МІСЦЕВОЇ РАДИ У ВИБОРЧОМУ ОКРУЗІ

Стаття 10. Обов'язки депутата місцевої ради у виборчому окрузі

1. У виборчому окрузі депутат місцевої ради зобов'язаний:

1) підтримувати зв'язок з виборцями, відповідною територіальною громадою, трудовими колективами і громадськими організаціями, які висунули його кандидатом у депутати місцевої ради, а також колективами інших підприємств, установ, організацій, незалежно від форми власності, органами місцевого самоврядування, місцевими органами виконавчої влади, розташованими на відповідній території;

2) не рідше одного разу на півріччя інформувати виборців про роботу місцевої ради та її органів, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, інших місцевих програм, місцевого бюджету, рішень ради і доручень виборців;

3) брати участь у громадських слуханнях з питань, що стосуються його виборчого округу, в організації виконання рішень ради та її органів, доручень виборців, у масових заходах, що проводяться органами місцевого самоврядування на території громади або виборчого округу; (Пункт 3 частини першої статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1522-IV (1522-15) від 19.02.2004)

4) вивчати громадську думку; вивчати потреби територіальної громади, інформувати про них раду та її органи, брати безпосередню участь у їх вирішенні;

5) визначити і оприлюднити дні, години та місце прийому виборців, інших громадян; вести регулярний, не рідше одного разу на місяць, прийом виборців, розглядати пропозиції, звернення, заяви і скарги членів територіальної громади, вживати заходів щодо забезпечення їх оперативного вирішення.

2. Депутат місцевої ради, який не виправдав довір'я виборців, може бути в будь-який час відкликаний ними у встановленому цим Законом порядку.

Стаття 11. Права депутата місцевої ради у виборчому округу

1. У виборчому округу депутат місцевої ради має право:

1) офіційно представляти виборців свого виборчого округу та інтереси територіальної громади в місцевих органах виконавчої влади, відповідних органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах і організаціях незалежно від форми власності з питань, що належать до відання органів місцевого самоврядування відповідного рівня;

2) брати участь з правом дорадчого голосу у засіданнях інших місцевих рад та їх органів, загальних зборах громадян за місцем проживання, засіданнях органів самоорганізації населення, що проводяться в межах території його виборчого округу;

3) порушувати перед органами і організаціями, передбаченими пунктом 1 частини першої цієї статті, та їх посадовими особами, а також керівниками правоохоронних та контролюючих органів питання, що зачіпають інтереси виборців, та вимагати їх вирішення;

4) доступу до засобів масової інформації комунальної форми власності з метою оприлюднення результатів власної депутатської діяльності та інформування про роботу ради в порядку, встановленому відповідною радою; (Частину першу статті 11 доповнено пунктом 4 згідно із Законом N 1522-IV (1522-15) від 19.02.2004)

5) вносити на розгляд органів і організацій, передбачених пунктом 1 частини першої цієї статті, та їх посадових осіб пропозиції з питань, пов'язаних з його депутатськими повноваженнями у виборчому округу відповідно до закону, брати участь у їх розгляді.

2. При здійсненні депутатських повноважень депутат місцевої ради має також право:

1) на депутатське звернення, депутатський запит, депутатське запитання;

2) на невідкладний прийом;

3) вимагати усунення порушень законності і встановлення правового порядку.

3. Депутат місцевої ради є відповідальним перед виборцями свого виборчого округу і їм підзвітним. У своїй роботі у виборчому окрузі взаємодіє з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, органами самоорганізації населення, трудовими колективами, об'єднаннями громадян.

Глава 2

ІНДИВІДУАЛЬНІ ТА КОЛЕКТИВНІ ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕПУТАТОМ МІСЦЕВОЇ РАДИ СВОЇХ ПОВНОВАЖЕНЬ У ВИБОРЧОМУ ОКРУЗІ

Стаття 12. Розгляд депутатом місцевої ради пропозицій, заяв і скарг громадян

1. Депутат місцевої ради розглядає пропозиції, заяви і скарги громадян, які надійшли до нього, вживає заходів до їх своєчасного, обґрунтованого вирішення; вивчає причини, які породжують скарги громадян, і вносить свої пропозиції щодо їх усунення до органів місцевого самоврядування, до місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ і організацій, об'єднань громадян; систематично веде прийом громадян.

2. Депутат місцевої ради може направляти одержані ним пропозиції, заяви і скарги до відповідних органів, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, об'єднань громадян, якщо вирішення питань належить до їх повноважень, які зобов'язані розглянути їх відповідно до закону і про результати повідомити заявника, а також депутата місцевої ради.

3. Депутат місцевої ради в межах своїх повноважень здійснює контроль за розглядом відповідними органами підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, органами об'єднань громадян надісланих ним пропозицій, заяв, скарг виборців.

4. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації державної і комунальної форм власності, їх посадові особи зобов'язані сприяти депутатові місцевої ради в організації прийому громадян, розгляді їх пропозицій, заяв, скарг, у створенні інших необхідних для його депутатської діяльності умов.

Стаття 13. Депутатське звернення

1. Депутатське звернення - викладена в письмовій формі вимога депутата місцевої ради з питань, пов'язаних з його депутатською діяльністю, до місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, а також керівників правоохоронних та контролюючих органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, здійснити

певні дії, вжити заходів чи дати офіційне роз'яснення з питань, віднесених до їх компетенції.

2. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їх посадові особи, а також керівники правоохоронних та контролюючих органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, до яких звернувся депутат місцевої ради, зобов'язані у десятиденний строк розглянути порушене ним питання та надати йому відповідь, а в разі необхідності додаткового вивчення чи перевірки дати йому відповідь не пізніш як у місячний строк.

3. Якщо депутатське звернення з об'єктивних причин не може бути розглянуто у встановлений строк, депутату місцевої ради зобов'язані письмово повідомити про це з обґрунтуванням мотивів необхідності продовження строку розгляду.

4. Депутат місцевої ради може взяти участь у розгляді свого звернення, про що місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їх посадові особи, керівники підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, повинні йому повідомити завчасно, але не пізніш як за п'ять календарних днів.

5. Якщо депутат місцевої ради не задоволений результатами розгляду свого звернення або якщо місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їх посадові особи, керівники підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, ухиляються від вирішення порушеного у зверненні питання у встановлений строк, він має право внести депутатський запит відповідно до статті 22 цього Закону.

Стаття 14. Право депутата місцевої ради на невідкладний прийом та на одержання необхідної інформації

1. Депутат місцевої ради на території відповідної ради має право на невідкладний прийом посадовими особами місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівниками підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, з питань депутатської діяльності.

2. Посадові особи місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівники підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, на звернення депутата місцевої ради надають йому довідкові матеріали та іншу інформацію, необхідні для здійснення депутатських повноважень.

3. Порядок відвідування депутатом місцевої ради підприємств, установ і організацій, діяльність яких пов'язана з державною або іншою таємницею, що охороняється законом, встановлюється відповідними нормативно-правовими актами.

Стаття 15. Право депутата місцевої ради вимагати усунення порушення законності

1. Депутат місцевої ради як представник інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу у разі виявлення порушення прав та законних інтересів громадян або інших порушень законності має право вимагати припинення порушень, а в необхідних випадках звернутися до відповідних місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, а також до правоохоронних і контролюючих органів та їх керівників з вимогою вжити заходів щодо припинення порушень законності.

2. У разі виявлення порушення законності депутат місцевої ради має право на депутатське звернення до керівників відповідних правоохоронних чи контролюючих органів.

3. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, об'єднання громадян, керівники підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, до яких звернувся депутат місцевої ради, зобов'язані негайно вжити заходів до усунення порушення, а в разі необхідності - до притягнення винних до відповідальності з наступним інформуванням про це депутата місцевої ради.

4. У разі невжиття відповідних заходів посадові особи місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та керівники правоохоронних і контролюючих органів, до яких звернувся депутат місцевої ради, несуть адміністративну або кримінальну відповідальність, встановлену законом.

Стаття 16. Звіти депутата місцевої ради перед виборцями та зустрічі з ними

1. Депутат місцевої ради періодично, але не рідше одного разу на рік, зобов'язаний звітувати про свою роботу перед виборцями відповідного виборчого округу, об'єднаннями громадян. Рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів місцевої ради перед виборцями.

2. Звіт депутата місцевої ради повинен містити відомості про його діяльність у раді та в її органах, до яких його обрано, а також про його роботу у виборчому окрузі, про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання, про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів, а також доручень виборців свого виборчого округу.

3. Звіт депутата місцевої ради може бути проведено в будь-який час на вимогу зборів виборців за місцем проживання, трудової діяльності або навчання, а також органів самоорганізації населення.

4. Депутат місцевої ради не пізніш як за сім днів повідомляє виборців про час і місце проведення звіту через місцеві засоби масової інформації або в інший спосіб.

5. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності зобов'язані сприяти депутатам місцевих рад в організації їх звітів (зустрічей) перед (з) виборцями шляхом надання приміщень, інформаційних та інших довідкових матеріалів, необхідних депутату місцевої ради, на прохання

депутата здійснювати інші заходи, пов'язані з проведенням його звіту (зустрічі) перед (з) виборцями, у тому числі сприяти оповіщенню виборців про час і місце його (її) проведення. Рішення з питань організації звітів (зустрічей) депутата з виборцями приймається на засіданні місцевої ради. (Частина п'ята статті 16 в редакції Закону N 1522-IV (1522-15) від 19.02.2004)

6. Депутат місцевої ради інформує раду та її виконавчі органи про результати обговорення його звіту, зауважень і пропозицій, висловлених виборцями на адресу ради та її органів, а також про доручення, дані депутатові у зв'язку з його депутатською діяльністю.

7. Витрати, пов'язані з проведенням звітів депутатів місцевої ради перед виборцями та їх зустрічей з ними, здійснюються за рахунок відповідних місцевих бюджетів у межах затверджених на ці цілі видатків.

8. Звіти і зустрічі депутатів місцевої ради з виборцями висвітлюються засобами масової інформації.

Стаття 17. Доручення виборців

1. Виборці можуть давати своєму депутатові місцевої ради доручення на зборах під час його звітів чи зустрічей з питань, що випливають з потреб відповідного виборчого округу чи територіальної громади в цілому.

2. Доручення виборців не повинні суперечити законодавству України, а їх виконання має належати до відання місцевих рад та їх органів.

3. Доручення виборців депутатові місцевої ради має бути підтримане більшістю учасників зборів.

4. Доручення виборців, виконання яких потребує прийняття відповідною радою або її виконавчим органом рішення, фінансових або інших матеріальних витрат, доводяться депутатом місцевої ради до відома відповідної ради або її органів.

5. Рада та її органи аналізують доручення виборців, дані депутатам місцевої ради, та з урахуванням матеріальних, в тому числі і фінансових, можливостей приймають відповідні рішення щодо їх реалізації. Рішення з цих питань доводяться до відома депутатів місцевої ради та територіальної громади.

6. Доручення виборців враховуються при розробці планів і програм економічного та соціального розвитку відповідної території, місцевих економічних програм, складанні бюджету, а також при підготовці рішень з інших питань. (Статтю 17 доповнено частиною шостою згідно із Законом N 1522-IV (1522-15) від 19.02.2004)

7. Депутат місцевої ради бере участь в організації виконання доручень виборців як одноособово, так і в складі постійних і тимчасових комісій ради або в складі утвореної з цією метою депутатської групи, може залучати до їх виконання органи самоорганізації населення, а також виборців відповідного виборчого округу.

8. Контроль за виконанням доручень виборців здійснюється відповідними радами, їх органами та депутатами місцевих рад. Органи, які в межах своїх повноважень забезпечують реалізацію доручень виборців, один раз на рік інформують раду про хід їх виконання.

9. Депутат місцевої ради періодично інформує своїх виборців про результати розгляду радою та її виконавчими органами доручень виборців та особисту участь в організації їх виконання.

Розділ ІІІ

ДЕПУТАТ МІСЦЕВОЇ РАДИ - ПОВНОВАЖНИЙ ЧЛЕН РАДИ

Глава 1

ПОВНОВАЖЕННЯ ДЕПУТАТА МІСЦЕВОЇ РАДИ У РАДІ

Стаття 18. Обов'язки депутата місцевої ради у раді та її органах

Депутат місцевої ради зобов'язаний:

1) додержуватися Конституції (254к/96-ВР) та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, регламенту ради та інших нормативно-правових актів, що визначають порядок діяльності ради та її органів;

2) брати участь у роботі ради, постійних комісій та інших її органів, до складу яких він входить, всебічно сприяти виконанню їх рішень;

3) виконувати доручення ради, її органів, сільського, селищного, міського голови чи голови ради; інформувати їх про виконання доручень.

Стаття 19. Права депутата місцевої ради у раді та її органах

1. Депутат місцевої ради користується правом ухвального голосу з усіх питань, що розглядаються на засіданнях ради та її органів, до складу яких він входить. Депутат місцевої ради набуває права ухвального голосу з моменту визнання його повноважень.

Кожний депутат місцевої ради у раді та її органах, до складу яких він входить, має один голос. Депутат місцевої ради, який не входить до складу відповідного органу ради, може брати участь у його роботі з правом дорадчого голосу.

2. Депутат місцевої ради має право:

1) обирати і бути обраним до органів відповідної ради;

2) офіційно представляти виборців у відповідній раді та її органах;

3) пропонувати питання для розгляду їх радою та її органами;

4) вносити пропозиції і зауваження до порядку денного засідань ради та її органів, порядку розгляду обговорюваних питань та їх суті;

5) вносити на розгляд ради та її органів пропозиції з питань, пов'язаних з його депутатською діяльністю;

6) вносити на розгляд ради та її органів проекти рішень з питань, що належать до їх відання, поправки до них;

7) висловлюватися щодо персонального складу утворюваних радою органів і кандидатур посадових осіб, які обираються, призначаються або затверджуються радою;

8) порушувати питання про недовіру сільському, селищному, міському голові, розпуск органів, утворених радою, та звільнення посадових осіб місцевого самоврядування;

9) брати участь у дебатах, звертатися із запитами, ставити запитання доповідачам, співдоповідачам, головуючому на засіданні;

10) вносити пропозиції про заслуховування на пленарному засіданні ради звіту чи інформації будь-якого органу або посадової особи, підзвітних

чи підконтрольних раді, а також з питань, що віднесені до компетенції ради, інших органів і посадових осіб, які діють на її території;

11) порушувати в раді та її органах питання про необхідність перевірки роботи підзвітних та підконтрольних раді органів, підприємств, установ, організацій;

12) виступати з обґрунтуванням своїх пропозицій та з мотивів голосування, давати довідки;

13) ознайомлюватися з текстами виступів у стенограмах чи протоколах засідань ради та її органів до їх опублікування;

14) оголошувати на засіданнях ради та її органів тексти звернень, заяв, пропозицій громадян або їх об'єднань, якщо вони мають суспільне значення;

15) об'єднуватися з іншими депутатами місцевої ради в депутатські групи, фракції, які діють відповідно до регламенту ради.

3. Депутат місцевої ради може передати головуючому тексти свого невиголошеного виступу, пропозицій і зауважень з обговорюваного питання для включення до протоколу засідання ради або її органу, в якому він бере участь.

4. Порядок реалізації зазначених прав депутатів місцевих рад визначається цим Законом, іншими законами України, які регулюють діяльність місцевих рад та їх органів, а також регламентом відповідної ради.

Глава 2

СЕСІЙНІ ТА ПОЗАСЕСІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ ДЕПУТАТА МІСЦЕВОЇ РАДИ У РАДІ ТА ЇЇ ОРГАНАХ

Стаття 20. Участь депутата в сесіях місцевої ради та засіданнях її органів

1. На сесіях місцевої ради депутати місцевої ради на основі колективного і вільного обговорення розглядають і вирішують питання, віднесені до відання відповідної ради.

2. Депутат місцевої ради, крім секретаря ради, голови районної у місті, районної, обласної ради та їх заступників, повинен входити до складу однієї з постійних комісій, що утворюються радою.

Депутат місцевої ради за дорученням відповідної ради або постійної комісії, до складу якої його обрано, бере безпосередню участь у підготовці питань для розгляду на сесіях ради та засіданнях постійної комісії.

3. Депутат місцевої ради зобов'язаний бути присутнім на пленарних засіданнях ради, засіданнях постійної комісії та інших органів ради, до складу яких він входить. У разі неможливості бути присутнім на засіданні депутат місцевої ради повідомляє про це особу, яка очолює відповідний орган.

4. Рада, до якої обрано депутата, має право заслуховувати його звіти про виконання рішень ради, на пленарних засіданнях періодично інформує депутатів місцевої ради про хід виконання рішень, прийнятих радою, реалізацію пропозицій і зауважень, внесених ними, а також з інших важливих питань діяльності ради та її органів.

5. У разі пропуску депутатом протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, членом якої він є, невиконання ним без поважних причин рішень і доручень ради та її органів відповідна рада може звернутися до виборців з пропозицією про відкликання такого депутата у встановленому законом порядку.

Стаття 21. Депутатський запит і депутатське запитання

1. Депутатський запит - це підтримана радою вимога депутата місцевої ради до посадових осіб ради і її органів, сільського, селищного, міського голови, керівників підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, які розташовані або зареєстровані на відповідній території, а депутата міської (міста обласного значення), районної, обласної ради - також до голови місцевої державної адміністрації, його заступників, керівників відділів і управлінь з питань, які віднесені до відання ради.

2. Депутатське запитання - це засіб одержання депутатом місцевої ради інформації або роз'яснення з тієї чи іншої проблеми. Відповідь на запитання може бути оголошено на сесії ради або дано депутату місцевої ради в індивідуальному порядку. Запитання не включається до порядку денного сесії, не обговорюється і рішення по ньому не приймається.

Стаття 22. Порядок розгляду депутатського запиту

1. Депутатський запит може бути внесений депутатом місцевої ради або групою депутатів попередньо або на пленарному засіданні ради у письмовій чи усній формі. Запит підлягає включенню до порядку денного пленарного засідання ради.

2. Депутатський запит обговорюється у разі необхідності на пленарному засіданні місцевої ради.

3. Рада може зобов'язати відповідний орган подати у встановлений нею строк звіт про виконання рішення по запиту депутата місцевої ради.

4. Орган або посадова особа, до яких звернуто депутатський запит, зобов'язані у встановлений радою строк дати офіційну письмову відповідь на нього відповідній раді і депутату місцевої ради. Якщо запит з об'єктивних причин не може бути розглянуто у встановлений радою строк, то орган або посадова особа зобов'язані письмово повідомити раді та депутатові місцевої ради, який вніс запит, і запропонувати інший строк, який не повинен перевищувати один місяць з дня одержання запиту. Відповідь на запит у разі необхідності розглядається на пленарному засіданні ради.

5. Депутат місцевої ради має право дати оцінку відповіді на свій депутатський запит. За результатами відповіді на депутатський запит може бути проведено обговорення, якщо на цьому наполягає не менше 1/4 присутніх на засіданні депутатів місцевої ради. Посадових осіб, до яких звернуто запит, своєчасно інформують про дату та час обговорення відповіді на запит радою. Вони або уповноважені ними особи мають право бути присутні на цьому засіданні ради.

За результатами розгляду відповіді на депутатський запит рада приймає відповідне рішення.

Стаття 23. Пропозиції і зауваження, висловлені депутатами місцевої ради на сесіях ради

1. Пропозиції і зауваження, висловлені депутатами місцевої ради на сесіях ради або передані в письмовій формі головуючому на її пленарних засіданнях, розглядаються радою або за її дорученням постійними комісіями ради чи надсилаються на розгляд підзвітним і підконтрольним органам та посадовим особам місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівникам відповідних підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, які зобов'язані розглянути ці пропозиції і зауваження у строки, встановлені радою, і про результати розгляду повідомити безпосередньо депутатів місцевої ради, які внесли пропозиції чи висловили зауваження, а також відповідну раду.

2. Рада та її виконавчі органи забезпечують виконання пропозицій і зауважень депутатів місцевої ради, схвалених радою, інформують депутатів про реалізацію пропозицій і зауважень, внесених ними на сесіях рад.

Стаття 24. Право депутата місцевої ради порушувати питання про перевірку діяльності виконавчих органів ради, місцевих державних адміністрацій, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, брати участь у здійсненні контролю за виконанням рішень ради

1. Депутат місцевої ради має право порушувати в раді та її органах питання про необхідність проведення перевірок з питань, віднесених до компетенції відповідної ради, діяльності розташованих на її території підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, виконавчих органів ради, а депутати обласних, районних рад - відповідних місцевих державних адміністрацій в частині повноважень, делегованих їм обласними, районними радами, а також за дорученням ради або її органів брати участь у перевірках виконання рішень ради.

2. Депутат місцевої ради має право вносити пропозиції щодо усунення недоліків і порушень керівникам підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, і органів, діяльність яких перевірялася відповідно до частини першої цієї статті, а також органам, яким вони підпорядковані, порушувати питання про притягнення до відповідальності осіб, з вини яких сталося порушення.

У разі виявлення порушень законодавства України депутат місцевої ради звертається з цього приводу до відповідних органів державної влади.

3. Про результати перевірки та пропозицій щодо них депутат місцевої ради доповідає раді або її органу, за дорученням яких здійснювалася перевірка.

4. Депутат місцевої ради за дорученням ради бере участь у депутатських перевірках з питань, які належать до відання ради, здійсненні контролю за виконанням рішень ради.

Стаття 25. Депутатські групи

1. Для спільної роботи по здійсненню депутатських повноважень у виборчих округах депутати місцевих рад можуть на основі їх взаємної згоди об'єднуватися в депутатські групи.

2. Депутати місцевої ради об'єднуються в депутатські групи за єдністю території їх виборчих округів, спільністю проблем, які вони вирішують, або іншими ознаками.

3. Повноваження депутатських груп є похідними від повноважень депутата місцевої ради, передбачених цим Законом.

4. Членство депутата місцевої ради в депутатській групі не звільняє його від персональної відповідальності за здійснення своїх депутатських повноважень у виборчому окрузі.

Стаття 26. Порядок утворення депутатських груп

1. Депутатська група може бути утворена в будь-який час протягом строку повноважень ради даного скликання за рішенням зборів депутатів місцевої ради, які виявили бажання увійти до її складу. Депутатська група складається не менш як з трьох депутатів місцевої ради. Депутатська група в районній, міській, районній у місті, обласній, Київській та Севастопольській міських радах складається не менш як із п'яти депутатів.

2. Депутати місцевої ради, які входять до складу депутатської групи, обирають особу, яка очолює депутатську групу.

3. Депутатська група реєструється відповідною місцевою радою за поданням особи, яка очолює депутатську групу, до якого додається підписане депутатами цієї групи письмове повідомлення про сформування депутатської групи із зазначенням її назви, персонального складу та партійної належності членів групи та депутатів, які уповноважені представляти групу.

4. Депутатські групи можуть утворюватися на визначений ними період, але не більше ніж на строк повноважень відповідних рад.

5. Організація діяльності депутатських груп визначається відповідною місцевою радою.

6. Діяльність депутатської групи припиняється:

1) у разі вибуття окремих депутатів місцевої ради, внаслідок чого її чисельність стає меншою, ніж встановлено частиною першою цієї статті;

2) у разі прийняття депутатами місцевої ради, які входять до її складу, рішення про розпуск депутатської групи;

3) після закінчення строку, на який депутати місцевої ради об'єдналися в депутатську групу, або строку повноважень відповідних рад.

7. Рада сприяє діяльності зареєстрованих нею депутатських груп, координує їх роботу і може заслуховувати повідомлення про їх діяльність.

8. Інші питання діяльності депутатських груп визначаються регламентом ради.

Стаття 27. Депутатські фракції

1. Депутатські фракції місцевих рад формуються на партійній основі депутатами місцевих рад (крім депутатів сільських, селищних рад). {Частина перша статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2487-VI (2487-17) від 10.07.2010}

2. Депутати сільських та селищних рад на основі єдності поглядів або партійного членства можуть об'єднуватися у депутатські фракції місцевих рад. До складу депутатських фракцій можуть входити також позапартійні депутати сільської та селищної ради, які підтримують політичну спрямованість фракцій.

{Частину третю статті 27 виключено на підставі Закону N 2487-VI (2487-17) від 10.07.2010}

4. Депутат місцевої ради може входити до складу лише однієї депутатської фракції. Після відповідного оформлення матеріалів про утворення депутатської фракції головуючий на пленарному засіданні відповідної місцевої ради інформує депутатів місцевої ради про реєстрацію такої депутатської фракції, її кількісний склад.

{Частину п'яту статті 27 виключено на підставі Закону N 2487-VI (2487-17) від 10.07.2010}

6. Інші питання створення та діяльності депутатських фракцій визначаються регламентом місцевої ради.

{Стаття 27 в редакції Закону N 602-V (602-16) від 12.01.2007}

Стаття 28. Права депутатських груп, фракцій

Депутатські групи, фракції мають право:

1) на пропорційне представництво в постійних та тимчасових комісіях ради;

2) попередньо обговорювати кандидатури посадових осіб, яких обирає, призначає чи затверджує рада;

3) на гарантований виступ свого представника на пленарному засіданні ради з кожного питання порядку денного сесії ради;

4) об'єднувати зусилля з іншими групами, фракціями для створення більшості в раді чи опозиції;

5) здійснювати інші права, передбачені законами України.

Стаття 29. Участь депутата місцевої ради в роботі інших органів місцевого самоврядування

Депутат місцевої ради має право брати участь з правом дорадчого голосу в роботі інших органів місцевого самоврядування при розгляді ними питань та прийнятті рішень, що зачіпають інтереси виборців його виборчого округу чи територіальної громади, від яких його обрано.

Стаття 29-1. Помічники-консультанти депутата місцевої ради

1. Депутат місцевої ради може мати до п'яти помічників-консультантів, які працюють на громадських засадах.

2. Персональний підбір кандидатур на посаду помічника-консультанта депутата місцевої ради, організацію їх роботи та розподіл обов'язків між ними здійснює особисто депутат місцевої ради, який несе відповідальність щодо правомірності своїх рішень.

3. Умови діяльності та кількість помічників-консультантів депутата місцевої ради визначаються Положенням про помічника-консультанта депутата місцевої ради, яке затверджується відповідною радою.

4. Помічником-консультантом депутата місцевої ради може бути лише громадянин України, який має загальну середню освіту. Помічник-консультант депутата місцевої ради у своїй роботі керується Конституцією України (254к/96-ВР) та законодавством України, а також Положенням про помічника-консультанта депутата відповідної місцевої ради.

5. Помічник-консультант депутата місцевої ради має право:

1) входити і перебувати у приміщеннях відповідної місцевої ради за пред'явленням посвідчення помічника-консультанта, дотримуючись встановленого порядку;

2) одержувати надіслану на ім'я депутата місцевої ради поштову й телеграфну кореспонденцію, відправляти її за дорученням депутата місцевої ради;

3) за дорученням депутата місцевої ради брати участь в організації вивчення громадської думки, потреб територіальної громади, інформувати про них депутата відповідної місцевої ради та вносити пропозиції щодо шляхів їх вирішення;

4) за письмовим зверненням депутата місцевої ради та за згодою посадових осіб органів місцевого самоврядування користуватися копіювально-розмножувальною та обчислювальною технікою.

6. Помічник-консультант депутата місцевої ради зобов'язаний:

1) дотримуватися вимог Конституції України (254к/96-ВР), законодавства України, а також Положення про помічника-консультанта депутата відповідної ради;

2) при виконанні своїх обов'язків не допускати дій, що можуть негативно впливати на виконання повноважень депутата місцевої ради, утримуватися від заяв та вчинків, що компрометують депутата місцевої ради;

3) за дорученням депутата місцевої ради вивчати питання, необхідні депутату місцевої ради для здійснення його депутатських повноважень, готувати по них відповідні матеріали;

4) допомагати депутату місцевої ради в організації проведення звітів і зустрічей з виборцями;

5) допомагати депутату місцевої ради в розгляді надісланих на його ім'я поштою або поданих на особистому прийомі виборцями пропозицій, заяв і скарг громадян та вирішенні порушених у них питань;

6) надавати депутату місцевої ради організаційно-технічну та іншу необхідну допомогу при здійсненні ним депутатських повноважень.

7. Помічнику-консультанту депутата місцевої ради видається посвідчення, в якому має бути зазначено номер посвідчення, назву місцевої ради, прізвище депутата місцевої ради, номер його виборчого округу, а також те, що помічник-консультант депутата місцевої ради працює на громадських засадах у відповідній раді. Посвідчення помічника-консультанта депутата місцевої ради, опис якого затверджується відповідною радою, видається місцевою радою за письмовим поданням депутата місцевої ради. Посвідчення помічника-консультанта депутата місцевої ради вважається недійсним і підлягає поверненню до відповідної ради по закінченню повноважень депутата місцевої ради або за його письмовим поданням.

(Розділ III доповнено статтею 29-1 згідно із Законом N 3266-IV (3266-15) від 22.12.2005)

Розділ IV

ОСНОВНІ ГАРАНТІЇ ДЕПУТАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 30. Непорушність повноважень депутата місцевої ради. Забезпечення умов для їх здійснення

1. Депутат місцевої ради наділений усією повнотою повноважень, передбачених цим та іншими законами України. Ніхто не може обмежити повноваження депутата місцевої ради інакше як у випадках, передбачених Конституцією (254к/96-ВР) та законами України.

2. Місцеві ради та їх органи забезпечують необхідні умови для ефективного здійснення депутатами місцевих рад їх повноважень.

3. Рада та її органи сприяють депутатам місцевих рад в їх діяльності шляхом створення відповідних умов, забезпечення депутатів документами, довідково-інформаційними та іншими матеріалами, необхідними для ефективного здійснення депутатських повноважень, організовують вивчення депутатами місцевих рад законодавства, досвіду роботи рад.

4. Депутат місцевої ради не несе відповідальності за виступи на засіданнях ради та її органів, за винятком відповідальності за образу чи наклеп.

5. На час виконання депутатських повноважень депутату місцевої ради надається відстрочка від призову на строкову військову чи альтернативну (невійськову) службу. У зв'язку з депутатською діяльністю депутат місцевої ради також звільняється від проходження навчальних зборів.

6. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, зобов'язані сприяти депутатам місцевої ради у здійсненні їх депутатських повноважень.

{Частину сьому статті 30 виключено на підставі Закону N 3590-IV (3590-15) від 04.04.2006}

Стаття 31. Особливості повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення депутату місцевої ради

1. Повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення депутату місцевої ради може бути здійснено відповідно Генеральним прокурором, заступником Генерального прокурора, керівником відповідної регіональної прокуратури. {Абзац перший частини першої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1697-VII (1697-18) від 14.10.2014, N 1798-VIII (1798-19) від 21.12.2016}

Прокурор, який здійснив повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення депутату місцевої ради, повідомляє про це відповідну місцеву раду не пізніше наступного робочого дня з дня повідомлення про підозру.

2. Суд, який обрав запобіжний захід стосовно депутата місцевої ради, повідомляє про це відповідну місцеву раду не пізніше наступного робочого дня з дня застосування запобіжного заходу.

{Стаття 31 в редакції Законів N 2854-IV (2854-15) від 08.09.2005, N 3590-IV (3590-15) від 04.04.2006, N 4652-VI (4652-17) від 13.04.2012}

Стаття 32. Звільнення депутата місцевої ради від виробничих або службових обов'язків для виконання депутатських повноважень

1. На час сесії чи засідання постійної комісії місцевої ради, а також для здійснення депутатських повноважень в інших передбачених законом

випадках депутат місцевої ради звільняється від виконання виробничих або службових обов'язків.

2. У разі здійснення депутатських повноважень у робочий час депутату місцевої ради за основним місцем роботи відшкодовуються середній заробіток та інші витрати, пов'язані з депутатською діяльністю, за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету.

Стаття 33. Охорона трудових та інших прав депутата місцевої ради

1. У разі обрання депутата місцевої ради на виборну посаду у раді, на якій він працює на постійній основі, трудовий договір з ним за попереднім місцем роботи припиняється відповідно до законодавства. Обраний на виборну посаду у відповідній раді, на якій він працює на постійній основі, депутат місцевої ради, який перебуває на службі у військових формуваннях чи правоохоронних органах держави, прикомандировується до місцевої ради із залишенням на цій службі.

З працівником, якого прийнято на роботу (посаду), що її виконував (займав) депутат місцевої ради, укладається строковий трудовий договір; цей договір розривається у разі повернення депутата місцевої ради на роботу, але не пізніш як через три місяці після припинення повноважень депутата місцевої ради. {Частину першу статті 33 доповнено абзацом другим згідно із Законом N 575-V (575-16) від 11.01.2007}

2. Депутату місцевої ради, який працював у раді на постійній основі, після закінчення таких повноважень надається попередня робота (посада), а за її відсутності - інша рівноцінна робота (посада) на тому самому або, за згодою депутата, на іншому підприємстві, в установі, організації.

У разі неможливості надання відповідної роботи (посади) на період працевлаштування за колишнім депутатом місцевої ради зберігається, але не більше шести місяців, середня заробітна плата, яку він одержував на виборній посаді у раді, що виплачується з відповідного місцевого бюджету. У разі, якщо колишній депутат місцевої ради має право на пенсійне забезпечення або йому призначена пенсія за віком, по інвалідності, у зв'язку із втратою годувальника, за вислугу років відповідно до закону, за ним не зберігається середня заробітна плата, яку він одержував на виборній посаді в раді. {Абзац другий частини другої статті 33 із змінами, внесеними згідно із Законом N 575-V (575-16) від 11.01.2007}

Час, коли колишній депутат тимчасово не працював у зв'язку з неможливістю надання йому попередньої або рівноцінної роботи (посади) безпосередньо після закінчення строку його повноважень, зараховується, але не більше шести місяців, до страхового стажу і стажу роботи (служби) за спеціальністю, за якою депутат працював до обрання у місцеву раду, де він виконував свої обов'язки на постійній основі. {Частину другу статті 33 доповнено абзацом третім згідно із Законом N 575-V (575-16) від 11.01.2007}

Якщо на день закінчення повноважень депутат місцевої ради проходив військову службу у зв’язку з призовом на строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або військову службу за контрактом під час дії особливого періоду, гарантії, передбачені цією статтею, надаються після його демобілізації. {Частину

другу статті 33 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом N 1971-VIII (1971-19) від 22.03.2017}

3. Депутат місцевої ради може бути звільнений з роботи з ініціативи власника або уповноваженого ним органу від займаної посади, виключений з навчального закладу за умови його попередження в порядку, встановленому законом. Про таке попередження відповідний власник або уповноважений ним орган письмово повідомляє не менш ніж за 15 днів відповідну місцеву раду. (Частина третя статті 33 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1522-IV (1522-15) від 19.02.2004)

4. Час роботи депутата у місцевій раді на постійній основі зараховується до загального і безперервного стажу роботи (служби) депутата, а також стажу роботи (служби) за тією спеціальністю, за якою він працював до обрання на виборну посаду в раді.

Стаття 33-1. Підвищення професійного рівня депутатів місцевих рад

1. Депутат місцевої ради має право на підвищення своєї кваліфікації.

2. Порядок організації підвищення кваліфікації депутатів місцевих рад визначає відповідна рада.

(Закон доповнено статтею 33-1 згідно із Законом N 1522-IV (1522-15) від 19.02.2004)

Стаття 34. Право депутата місцевої ради на безплатний проїзд

Депутат місцевої ради користується на території відповідної ради правом безплатного проїзду на залізничному, автомобільному і водному транспорті незалежно від форми власності, а також на всіх видах міського пасажирського транспорту (за винятком таксі). У разі якщо вся територія відповідної ради знаходиться в межах населеного пункту, то право безоплатного проїзду депутата місцевої ради поширюється на всю територію населеного пункту. Порядок та умови безплатного проїзду депутатів місцевих рад визначаються Кабінетом Міністрів України.

(Стаття 34 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1314-IV (1314-15) від 20.11.2003)

Стаття 35. Надання депутату місцевої ради інформаційної та юридичної допомоги

Відповідна рада та її виконавчі органи забезпечують депутатів місцевих рад офіційними виданнями та інформаційними матеріалами ради, організують допомогу їм з правових питань депутатської діяльності, надають можливість депутатам ознайомитися з рішеннями ради та її органів, розпорядженнями відповідної місцевої державної адміністрації, актами підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території.

Стаття 36. Відповідальність за невиконання вимог закону щодо забезпечення гарантій депутатської діяльності

1. Невиконання посадовими особами вимог закону щодо забезпечення гарантій депутатської діяльності тягне за собою відповідальність згідно із законом.

2. Публічна образа депутата місцевої ради, опублікування або поширення іншим способом завідомо неправдивих відомостей про нього, а також намагання в будь-якій формі вплинути на депутата місцевої ради,

членів його сім'ї з метою перешкодити депутату виконувати свої повноваження, змусити його до вчинення неправомірних дій тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Розділ V

ВІДКЛИКАННЯ ДЕПУТАТА МІСЦЕВОЇ РАДИ ЗА НАРОДНОЮ ІНІЦІАТИВОЮ

{Назва розділу V із змінами, внесеними згідно із Законом N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

Стаття 37. Підстави для відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою

{Назва статті 37 із змінами, внесеними згідно із Законом N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

1. Підставами для відкликання виборцями обраного ними депутата місцевої ради можуть бути:

1) порушення депутатом місцевої ради положень Конституції (254к/96-ВР) і законів України, що встановлено судом;

{Пункт 1 частини першої статті 37 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1314-IV (1314-15) від 20.11.2003}

2) пропуск депутатом місцевої ради протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, невиконання ним без поважних причин, передбачених статтею 10 цього Закону, обов'язків депутата місцевої ради у виборчому окрузі;

{Пункт 2 частини першої статті 37 в редакції Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

3) невідповідність практичної діяльності депутата місцевої ради основним принципам і положенням його передвиборної програми, невиконання депутатом місцевої ради передбачених статтею 16 цього Закону зобов'язань звітувати перед виборцями та проводити зустрічі з ними.

{Пункт 3 частини першої статті 37 із змінами, внесеними згідно із Законами N 602-V (602-16) від 12.01.2007, N 2487-VI (2487-17) від 10.07.2010; в редакції Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

{Пункт 4 частини першої статті 37 виключено на підставі Закону N 1314-IV (1314-15) від 20.11.2003}

{Пункт 5 частини першої статті 37 виключено на підставі Закону N 1314-IV (1314-15) від 20.11.2003}

{Частину другу статті 37 виключено на підставі Закону N 1314-IV (1314-15) від 20.11.2003}

Стаття 38. Пропозиції про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою

1. Право вносити пропозицію про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою (не раніше ніж через рік з моменту набуття таких повноважень) мають громадяни України, які відповідно до закону про місцеві вибори є виборцями відповідного виборчого округу.

2. Рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою приймається на зборах виборців у кількості не менше:

1) 30 осіб для відкликання депутата сільської, селищної ради;

2) 100 осіб для відкликання депутата міської ради міста районного значення;

3) 300 осіб для відкликання депутата міської ради міста обласного значення та районної у місті ради;

4) 150 осіб для відкликання депутата районної ради;

5) 400 осіб для відкликання депутата обласної, Київської, Севастопольської міської ради.

3. Не пізніш як за два дні до дня проведення зборів виборців, на яких буде розглядатися питання про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, про дату, місце та час їх проведення повідомляються регіональні та/або місцеві засоби масової інформації. Представникам засобів масової інформації гарантується безперешкодний доступ на збори виборців, на яких розглядається питання про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою.

У разі прийняття на зборах виборців рішення щодо внесення пропозиції про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою на цих зборах утворюється ініціативна група для збирання підписів виборців відповідного виборчого округу на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою (далі - ініціативна група), до складу якої можуть бути включені виборці відповідного округу, та затверджується її персональний склад. Кількість членів ініціативної групи у разі відкликання депутата має становити:

1) сільської, селищної, міської (міста районного значення) ради - не менше 10 осіб;

2) районної, міської (міста обласного значення), районної в місті ради - не менше 50 осіб;

3) обласної, Київської, Севастопольської міської ради - не менше 100 осіб.

4. У протоколі зборів виборців, на яких розглядається питання про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, зазначається зміст звернення виборців про відкликання депутата місцевої ради, зміст обговорення, прийняте рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради, персональний склад ініціативної групи, відомості про особу, визначену бути офіційним представником ініціативної групи, а також про встановлену форму підписного листа для збирання підписів на підтримку ініціативи про відкликання депутата місцевої ради (далі - підписний лист), зразок якого є додатком до протоколу зборів виборців. Протокол підписується головуючим на зборах та секретарем зборів. Додатком до протоколу зборів також є перелік їх учасників, у якому зазначаються прізвище, власне ім’я (усі власні імена) та по батькові (за наявності), число, місяць і рік народження, відомості про громадянство, серію та номер паспорта

громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), адресу місця проживання, засоби зв'язку (контактний телефон), що засвідчуються підписом кожного учасника зборів.

5. До протоколу зборів, на яких було прийняте рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, додаються письмові заяви про згоду кожної особи, включеної до ініціативної групи, на входження до її складу, а також письмова заява про згоду визначеної особи бути офіційним представником ініціативної групи. Участь особи, яка пропонується до складу ініціативної групи, в зборах виборців необов'язкова, за умови подання нею власноручно написаної заяви про згоду бути членом ініціативної групи. Ця заява, а також заява про згоду особи бути офіційним представником ініціативної групи, має обов'язково містити: прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності), число, місяць і рік народження, відомості про громадянство, серію та номер паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), адресу місця проживання, місце роботи, посаду, засоби зв'язку (контактний телефон). До заяви додаються ксерокопії першої та другої сторінок паспорта громадянина України та сторінок, де зазначаються відомості про місце проживання відповідно до Закону України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні" (ксерокопії тимчасового посвідчення громадянина України для осіб, недавно прийнятих до громадянства України) кожної запропонованої особи.

6. Бути офіційним представником ініціативної групи, входити до її складу не можуть посадові та службові особи органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, військовослужбовці, судді, працівники судів та правоохоронних органів.

7. Офіційний представник ініціативної групи, її член не може бути звільнений з роботи, переведений на нижчу посаду з підстав, пов'язаних із виконанням його обов'язків в ініціативній групі.

8. Забороняється проводити збори виборців щодо відкликання депутата місцевої ради в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, у місцях видачі заробітної плати, пенсій, допомоги, стипендій, інших соціальних виплат, надання благодійної допомоги.

{Стаття 38 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1314-IV (1314-15) від 20.11.2003; в редакції Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

Стаття 39. Повідомлення про створення ініціативної групи

1. У триденний строк після дня проведення зборів виборців, на яких було прийняте рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, особа, визначена офіційним представником ініціативної групи, повідомляє відповідну територіальну виборчу комісію про факт проведення зборів. До повідомлення додається витяг з протоколу зборів, в якому зазначається зміст звернення виборців про відкликання депутата місцевої ради, зміст

обговорення, прийняте рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради, персональний склад ініціативної групи. Голова, а у разі його відсутності - заступник голови, а у разі відсутності голови та його заступника - секретар територіальної виборчої комісії на наступний день з дня одержання повідомлення щодо проведення зборів виборців, на яких було прийняте рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, інформує депутата, відповідні місцеву організацію партії, партію (у разі якщо депутат був обраний шляхом висування його місцевою організацією партії) та місцеву раду.

{Стаття 39 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1314-IV (1314-15) від 20.11.2003; в редакції Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

Стаття 40. Збирання підписів на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради за народноюініціативою

1. Ініціативна група має право виготовляти будь-яку кількість підписних листів з дотриманням встановленої форми підписного листа.

На підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, обраного в одномандатному виборчому окрузі, має бути зібрано підписи у кількості, що є більшою половини кількості виборців, які взяли участь у голосуванні на відповідних місцевих виборах в одномандатному виборчому окрузі, у якому був обраний депутат.

На підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, обраного у багатомандатному виборчому окрузі, має бути зібрана така кількість підписів у відповідному багатомандатному виборчому окрузі, що є більшою виборчої квоти, яка була визначена у відповідному багатомандатному виборчому окрузі під час проведення виборів депутатів місцевої ради згідно із законом про місцеві вибори, але не меншою ніж кількість голосів, поданих за відповідну місцеву організацію партії у відповідному територіальному виборчому окрузі на місцевих виборах, за результатами яких він був обраний депутатом.

2. З дня, наступного за днем повідомлення територіальної виборчої комісії про створення ініціативної групи, починається збір підписів на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, який проводиться у строки:

1) у разі відкликання депутата сільської, селищної, міської (міста районного значення) ради - десять днів;

2) у разі відкликання депутата районної, міської (міста обласного значення), районної в місті ради - двадцять днів;

3) у разі відкликання депутата обласної, Київської, Севастопольської міської ради - тридцять днів.

3. Форма підписного листа для збирання підписів виборців на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою встановлюється зборами виборців. Підписний лист повинен містити дату проведення зборів щодо відкликання депутата, порядковий номер підписного листа, зазначення адміністративно-територіальної одиниці, де збираються підписи (повну назву села, селища, міста (територіальної громади), у якому проводиться збір підписів, а також

району, області або Автономної Республіки Крим, до складу яких вона входить), назву місцевої ради, до складу якої обрано депутата, його прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності), дату набуття депутатом повноважень, відомості про суб'єкта висування депутата (відповідна місцева організація партії чи шляхом самовисування), членом якої депутатської фракції (групи) чи позафракційним є депутат, а також про члена ініціативної групи, який збирає підписи (прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності), місце роботи і адресу місця проживання).

Крім того, підписний лист має містити дані про виборців, які підтримали пропозицію про відкликання депутата місцевої ради: порядковий номер виборця у підписному листі, прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності), число, місяць і рік народження, відомості про громадянство, серію та номер паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), адресу місця проживання, дату підписання, а також особистий підпис виборця.

4. Член ініціативної групи, який збирає підписи виборців, до початку їх збирання повинен власноручно внести до підписного листа відомості про себе, передбачені абзацом першим частини третьої цієї статті.

Виборець, який підтримує вимогу щодо відкликання депутата, власноручно на підписному листі зазначає своє прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності), число, місяць і рік народження, відомості про громадянство, серію та номер паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), адресу місця проживання, ставить на підписному листі дату підписання та свій підпис.

5. Забороняється збирати підписи в органах державної влади, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях (крім партійних організацій), у місцях видачі заробітної плати, пенсій, допомоги, стипендій, інших соціальних виплат, надання благодійної допомоги.

6. Участь посадових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування у збиранні підписів виборців на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради забороняється.

7. Забороняється платити коштами, товарами або послугами за підписи на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, а також перешкоджати виборцю у підтримці цієї пропозиції.

{Стаття 40 в редакції Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

{Статтю 40-1 виключено на підставі Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

Стаття 41. Прийняття рішення про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою

1. Після завершення збирання підписів, але не пізніше дня закінчення строку збору підписів, передбаченого частиною другої статті 40 цього Закону, заповнені підписні листи збираються офіційним представником ініціативної групи, прошиваються та скріплюються підписами офіційного

представника та не менше трьох членів ініціативної групи із зазначенням кількості зібраних підписів та не пізніш як на другий день разом з протоколом зборів виборців, що утворили відповідну ініціативну групу, передаються до відповідної територіальної виборчої комісії.

2. Голова, а у разі його відсутності - заступник голови, а у разі відсутності голови та його заступника - секретар територіальної виборчої комісії, не пізніше наступного дня з дня отримання підписних листів та протоколу зборів виборців, скликає засідання комісії для організації перевірки отриманих матеріалів.

На цьому засіданні територіальна виборча комісія перевіряє дотримання вимог статей 38-40 цього Закону при ініціюванні відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, правильність оформлення підписних листів, кількість підписів, що встановлена частиною першою статті 40 цього Закону, а також із залученням органів ведення Державного реєстру виборців здійснює перевірку достовірності відомостей про громадян, що містяться в підписних листах, та із залученням правоохоронних органів - вибіркову перевірку їхніх підписів (не менше 10 відсотків від загальної кількості) у такі строки:

1) у разі відкликання депутата сільської, селищної, міської (міста районного значення) ради - протягом десяти днів з дня отримання матеріалів;

2) у разі відкликання депутата районної, міської (міста обласного значення), районної в місті ради - протягом двадцяти днів з дня отримання матеріалів;

3) у разі відкликання депутата обласної, Київської, Севастопольської міської ради - протягом тридцяти днів з дня отримання матеріалів.

3. При встановленні на підставі підписних листів кількості виборців, які підтримали пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, не враховуються підписи окремих виборців:

1) у разі відсутності у підписному листі всіх або окремих відомостей про виборця, який підтримує своїм підписом відкликання депутата місцевої ради, передбачених формою підписного листа, а також виявлення недостовірних відомостей про виборця;

2) записи та підписи, вчинені замість виборця іншою особою;

3) вчинені особою, яка не є виборцем відповідного багатомандатного, одномандатного виборчого округу або на день вчинення підпису не мала права голосу;

4) якщо підписи вчинені виборцем декілька разів;

5) якщо підпис вчинено виборцем з порушенням встановленого цим Законом строку.

4. При встановленні на підставі підписних листів кількості виборців, які підтримали відкликання депутата місцевої ради, не враховуються підписні листи:

1) якщо підписи виборців зібрані особою, яка не є членом відповідної ініціативної групи та/або на день збору підписів не мала права голосу;
2) у яких відсутні відомості або які містять недостовірні відомості про особу, яка збирала підписи виборців;

3) у яких підписи громадян України зібрані у місцях, визначених частиною п'ятою статті 40 цього Закону;

4) які не відповідають встановленій формі.

За результатами перевірки територіальна виборча комісія узагальнює підсумки збору підписів на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, про що складається відповідний протокол.

5. Якщо при ініціюванні відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою дотримано вимоги статей 38-40 цього Закону, оформлення підписних листів та кількість підписів виборців, які підтримують пропозицію про відкликання депутата місцевої ради, відповідає вимогам цього Закону, територіальна виборча комісія приймає рішення про відкликання депутата за народною ініціативою (у разі якщо депутат був обраний шляхом самовисування) або про звернення до вищого керівного органу партії, місцева організація якої висувала відповідного депутата, щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою.

6. Якщо при ініціюванні відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою не дотримано вимоги статей 38-40 цього Закону та/або оформлення підписних листів або кількість підписів виборців, які підтримують пропозицію про відкликання депутата місцевої ради, не відповідає вимогам цього Закону та/або ініціативна група у встановлені цим Законом строки не подала до територіальної виборчої комісії підписні листи та протокол зборів виборців або подала їх після спливу встановлених строків, відповідна територіальна виборча комісія приймає рішення про припинення ініціативи щодо відкликання депутата місцевої ради.

7. Вищий керівний орган партії відповідно до статуту партії розглядає звернення територіальної виборчої комісії щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою та приймає рішення про відкликання такого депутата за народною ініціативою або про відмову в задоволенні цієї ініціативи.

8. Рішення вищого керівного органу партії, прийняте відповідно до її статуту, передається до відповідної територіальної виборчої комісії, яка інформує про зміст рішення ініціативну групу.

9. На підставі рішення вищого керівного органу партії про відкликання депутата, обраного шляхом висування місцевою організацією партії, за народною ініціативою, а у випадку якщо депутат був обраний шляхом самовисування, - на підставі свого рішення, передбаченого частиною шостою цієї статті, відповідна територіальна виборча комісія не пізніш як на п'ятий день з дня отримання/прийняття відповідного рішення зобов'язана у порядку, передбаченому законом про місцеві вибори, визнати обраним депутатом наступного за черговістю кандидата у депутати від місцевої організації партії або призначити проміжні вибори депутата у відповідному одномандатному виборчому окрузі.

{Стаття 41 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1314-IV (1314-15) від 20.11.2003; в редакції Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

{Статтю 42 виключено на підставі Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

{Статтю 43 виключено на підставі Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

{Статтю 44 виключено на підставі Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

{Статтю 45 виключено на підставі Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

Стаття 46. Оскарження рішень виборчої комісії

Рішення, дії або бездіяльність виборчої комісії, окремих осіб, які входять до її складу, можуть бути оскаржені в порядку, встановленому законом про місцеві вибори.

{Стаття 46 із змінами, внесеними згідно із Законом N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

Стаття 47. Повторне порушення питання про відкликання депутата місцевої ради

Питання про відкликання депутата місцевої ради може бути порушено повторно у порядку, встановленому цим Законом, у будь-який час.

Стаття 48. Гарантії прав депутата місцевої ради при розгляді питання про його відкликання

1. Депутат місцевої ради має право бути присутнім під час розгляду вищим керівним органом партії звернення територіальної виборчої комісії щодо його відкликання за народною ініціативою та при прийнятті

відповідного рішення, а також на засіданнях територіальної виборчої комісії при розгляді нею питань, що стосуються його відкликання.

{Частина перша статті 48 в редакції Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

2. Депутат місцевої ради має право давати пояснення щодо суті питань стосовно його діяльності, робити відповідні заяви на засіданнях ради та її органів, зборах виборців, зборах (конференціях) об'єднань громадян. У встановленому законодавством порядку депутат місцевої ради може використовувати для роз'яснення своєї позиції засоби масової інформації.

3. Депутат має право звернутися до місцевої ради з усною або письмовою заявою з приводу обставин, що стали підставою для порушення питання про його відкликання.

{Статтю 49 виключено на підставі Закону N 595-VIII (595-19) від 14.07.2015}

Розділ VI

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 50. Зміна статусу або припинення повноважень депутата місцевої ради у зв'язку із змінами в адміністративно-територіальному устрої

1. Статус депутата місцевої ради змінюється відповідно до зміни статусу ради, до якої його обрано, у зв'язку із змінами в адміністративно-територіальному устрої відповідної території.

2. У разі віднесення населених пунктів до категорії міст обласного, республіканського (Автономної Республіки Крим) значення на їх території припиняються повноваження депутатів місцевої ради, які були обрані від цього населеного пункту до відповідної районної, обласної чи міської ради.

3. У разі віднесення села, селища, міста до складу іншого району депутати місцевих рад, обрані від цих населених пунктів, втрачають статус депутата попередньої районної чи міської ради і набувають статусу депутата тієї районної чи міської ради, під юрисдикцію якої передано відповідні адміністративно-територіальні одиниці.

4. У разі проведення виборів до новоутворених місцевих рад на базі існуючих рад повноваження депутатів цих рад припиняються.

Розділ VII

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

2. Дія статті 31 цього Закону не поширюється на кримінальні справи та відповідні запобіжні заходи, що були відповідно порушені чи застосовані стосовно депутатів місцевих рад до набрання чинності цим Законом.

3. З дня набрання чинності цим Законом втрачає чинність Закон України "Про статус депутатів місцевих Рад народних депутатів" (3949-12) (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., N 24, ст. 180; 1995 р., N 1, ст. 4; 1997 р., N 6, ст. 49; 1998 р., N 20, ст. 102; 1999 р., N 4, ст. 35).

Президент України Л.КУЧМА

м. Київ, 11 липня 2002 року
N 93-IV

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток